

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เขียน **Tom Naiman**
ตกแต่งและภาพประกอบ **Patricia J. Wynne**
แปลและเรียบเรียง **จุฑามาศ กิฟลอบ**
คณะกรรมการสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า (WCS) ประเทศไทย

แก้ไขและปรับปรุงเนื้อหา
บุญชู อดนำชัยมา
ฉัตรลักษณ์ สุนทรภักดิ์
อัศฉนา เมฆวิสัย

รูปเล่ม
สุภาวดี สุนทรศรี

สนับสนุนข้อมูลโดย
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย
กรมสัตว์ป่าและพันธุ์ปลา แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
(US Fish and Wildlife Service)

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

TEACHERS FOR TIGERS

คู่มือกิจกรรมธรรมชาติศึกษา เพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

มนุษย์สามารถอาศัย
อยู่ร่วมกับเสือโคร่งได้หรือไม่

นับตั้งแต่สมัยประวัติศาสตร์ มนุษย์และเสือโคร่งมีเรื่องราวสัมพันธ์กันมาโดยตลอด เสือโคร่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิลปิน นักเขียน นักดนตรี นักโฆษณา และนักกีฬา อย่างเช่น รูปภาพของเสือโคร่งในสนามกีฬาของอังกฤษ ในพิพิธภัณฑ์ศิลปะของยุโรป พิพิธภัณฑ์ในอินเดียและทิเบต ตลอดจนเป็นเครื่องหมายการค้าในจีนและเวียดนาม สมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่ามีความตระหนักถึงภาระหน้าที่ของนักอนุรักษ์ ในการพยายามที่จะต่อสู้ดิ้นรนเพื่อที่จะอนุรักษ์เสือโคร่ง จึงได้จัดทำหนังสือคู่มือ Teachers For Tigers เพื่ออนุรักษ์เสือโคร่งในพื้นที่ โดยใช้เป็นสื่อแทนเรื่องราวของ เสือโคร่ง สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่งได้ในทุกพื้นที่ โดยใช้คู่มือ เล่มนี้กับกลุ่มนักเรียนหรือกลุ่มชุมชน ทั้งผู้ที่อยู่ในระบบสถานศึกษาหรือนอกระบบ การศึกษา ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ โดยคู่มือเล่มนี้เป็นแหล่งรวมข้อมูลของกิจกรรม ขั้นตอนการสอนและเป็นเครื่องมือในการประเมินกิจกรรมซึ่งให้ความรู้ ก่อให้เกิด กิจกรรมร่วมกัน และเกิดความสนุกสนานในกิจกรรมการอนุรักษ์เสือโคร่ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

สถานการณ์ของเสือโคร่งเป็นอย่างไร

การลดลงของประชากรเสือโคร่งยังคงมีมากขึ้นในปัจจุบัน เสือโคร่งมีข้อจำกัดการมีชีวิตรอดมากขึ้น ทั้งในเรื่องของการบุกรุกพื้นที่โดยถูกแบ่งแยกออกเป็นหย่อมๆ ของพื้นที่ป่า ภูเขา หุบเขา พื้นที่ชุ่มน้ำ โดยไม่มีจุดจบของการถูกแบ่งแยก ทำให้สายพันธุ์ของเสือโคร่งสูญพันธุ์ไป 3 ชนิดจาก 8 ชนิด และ 5 ชนิดที่เหลือก็ยังคงถูกคุกคามทำให้ประชากรที่มีอยู่ลดลงเรื่อย ๆ จนในที่สุดก็อาจจะสูญพันธุ์ไป หากมนุษย์ไม่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ ในขณะนี้ยังทำได้

ช่วยเสือเวลาอีกเท่าไร

เหลือเวลาอีกไม่มากนักสำหรับเสือโคร่ง และเหลือเวลาไม่มากนักสำหรับมนุษย์ผู้ซึ่งจะเห็นค่าความสำคัญของเสือโคร่ง ดังนั้นถึงเวลาแล้วที่เสือโคร่งจำเป็นต้องได้รับการอนุรักษ์อย่างทันท่วงที การอนุรักษ์เสือโคร่งนั้น มนุษย์จะต้องรู้ปัญหาที่แท้จริงของเสือโคร่ง มนุษย์จะต้องตระหนักว่าคุณค่าของเสือโคร่งไม่มีสิ่งใดทดแทนได้ โดยเสือโคร่งเข้ามามีบทบาทและมีคุณค่าทางวัฒนธรรมของมนุษย์ และมีความสำคัญต่อระบบนิเวศ ถ้าจะอนุรักษ์เสือโคร่ง มนุษย์เองต้องยอมเปลี่ยนพฤติกรรม และกิจกรรมซึ่งจะส่งเสริมให้พวกมันสามารถอยู่รอดได้ กิจกรรมเหล่านั้นที่สามารถทำให้เกิดการอนุรักษ์เสือโคร่งได้จะต้องใช้วิธีการศึกษาที่ได้ผลดี และอุทิศเสียสละ มีอุปกรณ์ และบุคลากรที่ดีเพื่อเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมอนุรักษ์เสือโคร่ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

คู่มือ ประกอบด้วย 4 บท

บทที่ 1

แมวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก

สร้างจินตนาการและความรู้สึก เมื่อนึกถึงเสือโคร่งว่ามีสิ่งใด หรือ เรื่องราวใดบ้างที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเสือโคร่ง

บทที่ 2

ทัศนคติที่มีต่อเสือโคร่ง

ภาพเสือโคร่งปรากฏอยู่ทั่วไปทั้งในตำนาน งานศิลปะ สื่อโฆษณา เปรียบเทียบภาพของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เรียนรู้ว่าจะทำอย่างไร

และความหลากหลายของอิริยาบถภาพพจน์ และลักษณะท่าทางเกี่ยวกับเสือโคร่งตาม ธรรมชาติ

บทที่ 3

ใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ ทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

การศึกษาชีวิตจริงของเสือโคร่ง โดยทางสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า ร่วมกับ สถานีวิจัยสัตว์ป่าเขานางรำ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

มีการศึกษาถิ่นที่อยู่อาศัยโดยใช้วิทยุติดตามตัว การประเมินความหนาแน่นของประชากร เสือโคร่งโดยใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติ เรียนรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้ เครื่องมือ การประเมินประชากรเสือโคร่งโดยวิธีการนับจำนวนเสือโคร่งจากการจำแนก ความแตกต่างของรอยตีน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

บทที่ 4

ปัญหาของเสือโคร่งระดับประเทศ และระดับโลก

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการอนุรักษ์เสือโคร่งที่แท้จริงคืออะไร เช่น การแก่งแย่งแหล่งอาหาร ถิ่นที่อยู่อาศัย ผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ และจากพฤติกรรมของตัวเสือโคร่งเอง กิจกรรมการอนุรักษ์เสือโคร่งจะเป็นตัวเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละปัจจัยที่ปรากฏให้เห็นและเป็นตัวกำหนดให้เสือโคร่งมีสถานภาพอย่างไร เช่น ถูกคุกคาม มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์หรือสูญพันธุ์ เป็นต้น

เราจะใช้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ อย่างไร

หนังสือคู่มือเล่มนี้สามารถใช้เพื่อศึกษาเรื่องราวของเสือโคร่ง โดยขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกและระยะเวลาที่มีอยู่ของกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมจากโปรแกรมศึกษาสามารถผสมผสานได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้กิจกรรมสามารถใช้เวลาเพียงครึ่งวัน หรือสัปดาห์ หรือตลอดทั้งเทอมการศึกษา โปรแกรมนี้ออกแบบมาเพื่อช่วยให้คุณได้นำไปสอนเรื่องราวเกี่ยวกับเสือโคร่ง ทั้งเพื่อเปลี่ยนทัศนคติ ความคิดเห็นที่มีอยู่ โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจของกลุ่มเป้าหมายและความเหมาะสมกับโอกาส

ในท้ายที่สุดทางสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่ามีความคาดหวังว่าผู้ที่ได้รับการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับเสือโคร่งและทำกิจกรรมแล้วจะมีความรู้ความเข้าใจและรู้ถึงคุณค่าความสำคัญของเสือโคร่ง เพื่อจะนำไปสู่การอนุรักษ์เสือโคร่งต่อไป

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เนื้อหา

บทที่ 1

แมวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดไหน...	9
แนวคิดแผนภาพจินตนาการทัศนคติที่มีต่อเสือโคร่ง...	10
เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเสือโคร่ง...	21
ประเมินลักษณะอารมณ์ของใบหน้า...	23
ค้นหาความรู้ความเข้าใจเสือโคร่ง...	26
ละครใบ้เรื่องชีวิตของเสือโคร่ง...	34
เรียนรู้ลักษณะเฉพาะตัวของเสือโคร่งจากแมวที่เลี้ยงในบ้าน...	48

บทที่ 2

ทัศนคติที่มีต่อเสือโคร่ง...	69
ความเชื่อที่มีต่อเสือโคร่งทางวัฒนธรรม...	70
ตัวอย่างสื่อต่าง ๆ ที่ใช้เสือโคร่งเป็นสัญลักษณ์...	71
ตำนานเสือโคร่ง...	80
เสือโคร่งในสายตาของบุคคลทั่วไป...	89
สัญลักษณ์เสือโคร่งในแง่ของวัฒนธรรม...	101

บทที่ 3

ให้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ ทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง...	111
การอนุรักษ์เสือโคร่ง...	112
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง...	114
ชีววิทยาของเสือโคร่ง...	114
การนับเสือโคร่งจากร่องรอย...	122
การติดตามสัญญาณวิทยุติดตามตัวเสือโคร่ง...	130
การนับเสือโคร่งจากกล้องดักถ่ายภาพ...	138

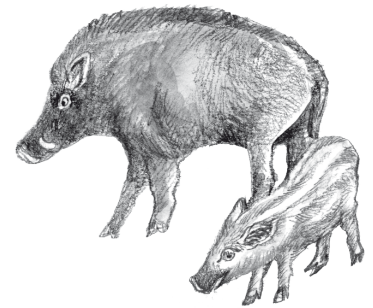
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

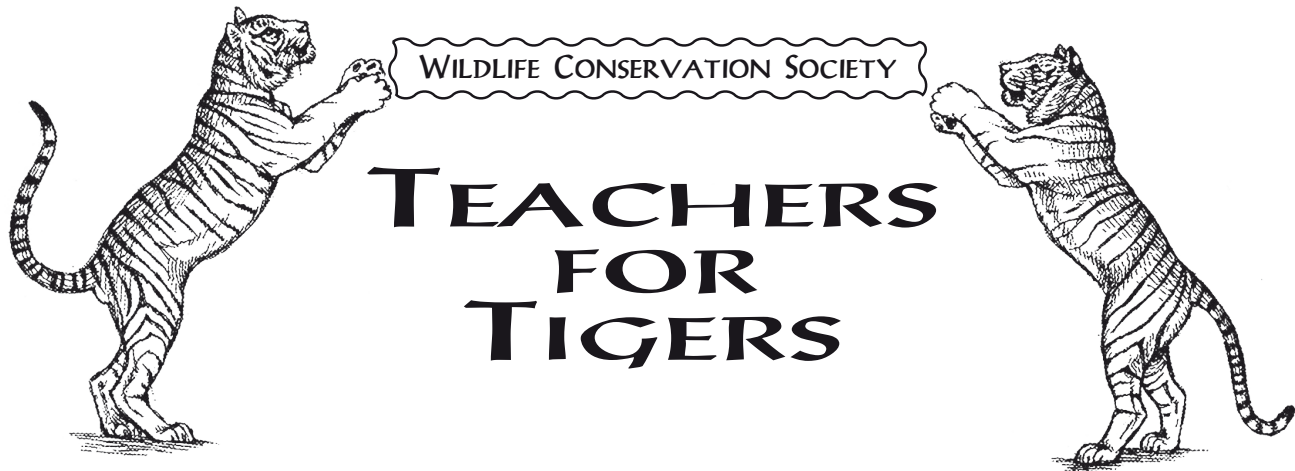

บทที่ 4

ปัญหาของเสือโคร่งระดับประเทศ

๒๕๕๕ระดับ๒๕๖๓.....	151
ชนิดเสือโคร่งในโลก.....	152
การใช้ประโยชน์จากอวัยวะต่างๆ ของเสือโคร่ง.....	159
ส่วนประกอบร่างกายของเสือโคร่ง.....	166
กระบวนการอนุรักษ์เสือโคร่ง.....	171

TEACHERS FOR TIGERS

บทที่ 1

บทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบท

บทที่ 1 บทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบท 10

บทที่ 2 บทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบท 21

บทที่ 3 บทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบท 23

บทที่ 4 บทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบท 26

บทที่ 5 บทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบท 34

บทที่ 6 บทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบท 48

แบบแผนการเรียนรู้เรื่อราว เกี่ยวกับเสือโคร่ง

คำนำสำหรับกลุ่มเป้าหมายกับกิจกรรม

บทนี้เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญสำหรับผู้ที่ไม่เคยรู้จักเสือโคร่งมาก่อน จากการทำกิจกรรม
ในบทนี้จะทำให้รู้ว่าผู้ทำกิจกรรมมีความเข้าใจ และรู้จักลักษณะเสือโคร่งมากขึ้นเพียงใด
เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายในการประเมินความสำเร็จของกิจกรรม และกิจกรรมที่สำเร็จจะถูก
เลือกไปใช้กับบุคคลในทุกระดับชั้นอายุ และทุกระดับการศึกษาตามความเหมาะสม โดย
จัดสรรเวลาให้เพียงพอและเหมาะสมตามกิจกรรม

ชมรมจิตตภาพจินตนาการ
ทัศนคติที่มีต่อเสือโคร่ง

ความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมายกับกิจกรรม

เหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปในทุกระดับการศึกษาตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่

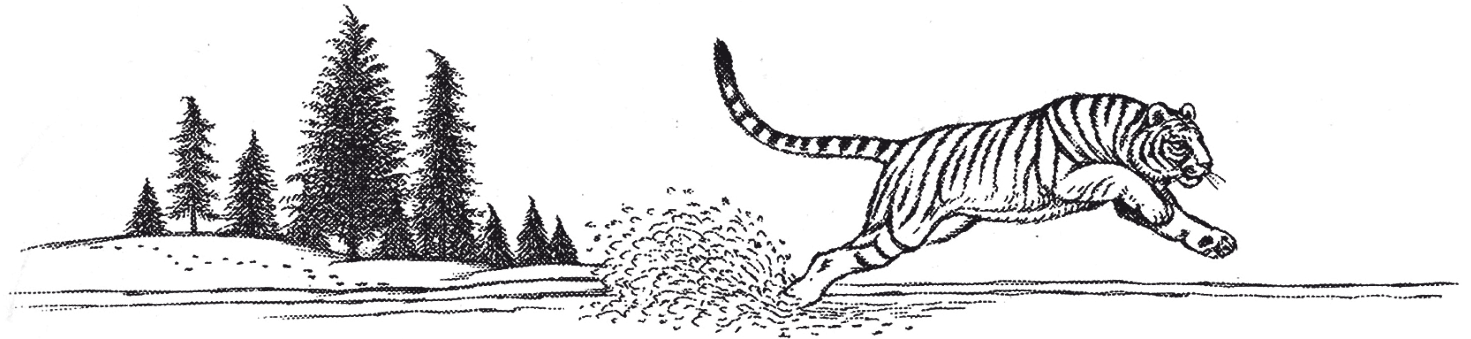
ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

ใช้เวลา 20 นาทีก่อนการทำกิจกรรมเสือโคร่ง และ 10 นาทีหลังจากการทำกิจกรรม
เสือโคร่งทุกกิจกรรม

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

วิธีการทำกิจกรรม

แนวคิดแผนภูมิเป็นแบบฟอร์มที่ออกแบบมาเพื่อประเมินความรู้ก่อนและหลังกิจกรรมการศึกษาแนวคิด โดยแผนภาพจะสามารถอธิบายได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจง่ายและใช้ระยะเวลาสั้นๆ ในการจินตนาการ

จุดมุ่งหมาย: แนวคิดโดยใช้แผนภูมิ คือ การทำให้เกิดภาพจินตนาการของแนวความคิดหลัก โดยมีการเชื่อมโยงด้วยรายละเอียดของสิ่งที่เกี่ยวข้องและความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดหลายแนวเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ก่อนที่จะเริ่มรวบรวมสมาชิกเพื่อทำกิจกรรมจินตนาการแผนภาพเสียใคร่

นาต้องประกอบที่จำเป็นในการเป็นตัวเลือกแนวคิด ยกตัวอย่างแนวคิด เช่น แนวคิดเรื่องอาหาร สร้างแผนภาพลักษณะแนวคิดกลุ่มง่าย ๆ ก่อนที่จะคิดถึงแนวคิดกลุ่มอื่นๆ ตามมาทีหลัง อาจใช้คำถามเป็นตัวนำ หรือดึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ มาสร้างจินตนาการให้เกิดแผนภาพเชื่อมโยงความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงค่อยเพิ่มรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ เข้าไป

ตัวอย่าง: แนวคิดเรื่องอาหาร

ตั้งคำถาม:อาหารมีกี่ประเภท?...ใช้อุปกรณ์อะไรบ้างในการทำอาหาร?
..... คนเราหาอาหารได้ด้วยวิธีใดบ้าง?
..... มีการเตรียมอาหารด้วยวิธีใดบ้าง?

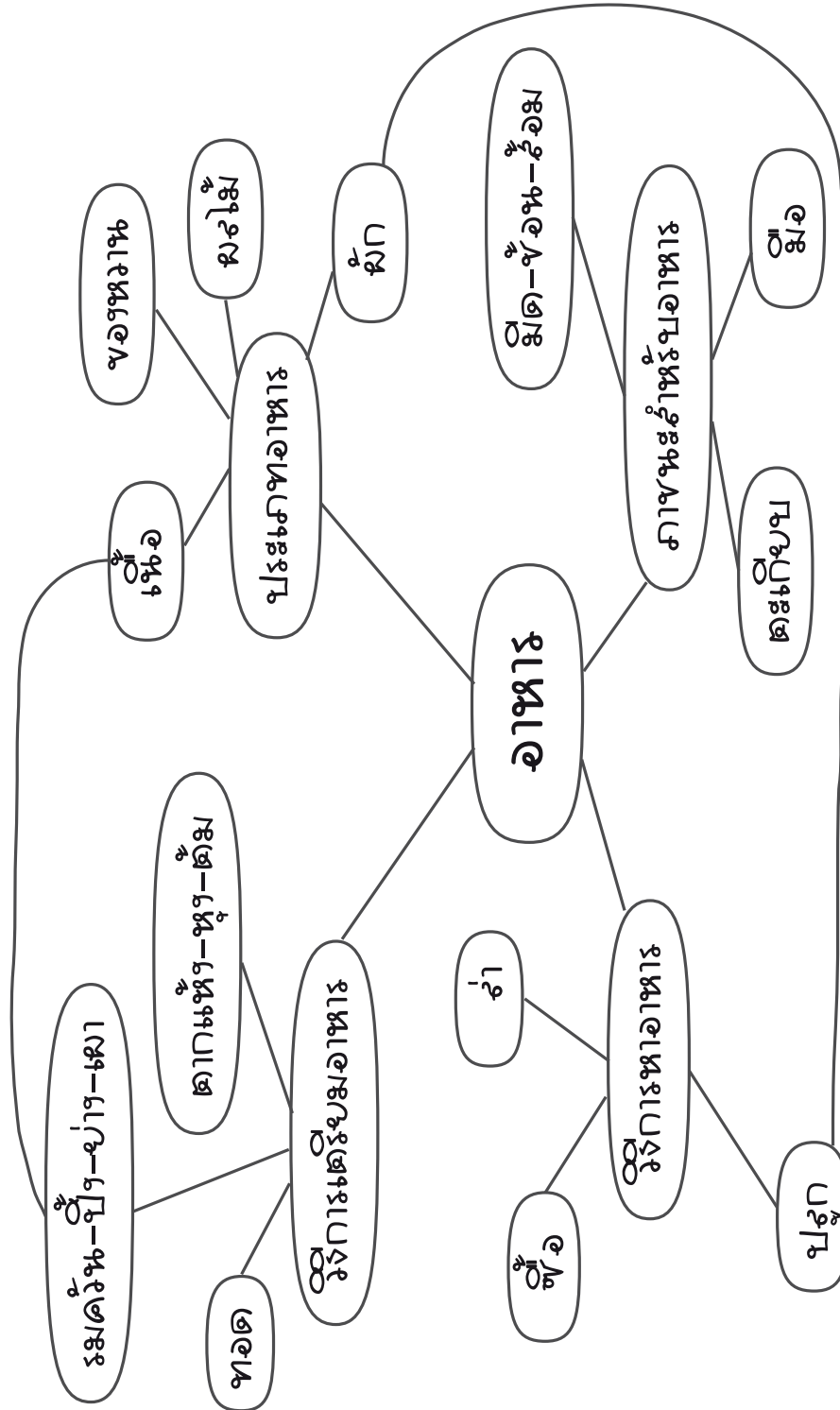
ดูแผนภาพตัวอย่าง
หน้าถัดไป

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตัวอย่างแผนภาพแนวคิดเรื่องอาหาร

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

หลังจากสร้างแผนภาพแนวคิดเรื่องอาหารแล้ว จะเห็นได้ว่ามีแนวคิดเรื่องอาหาร โดยมีหัวข้อสำคัญอื่นๆ เกิดขึ้นโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ จากคำว่า “อาหาร” มากมาย และในจุดกลุ่มย่อยๆ ก็ยังมีความเชื่อมสัมพันธ์กันได้อีกเช่นกัน การที่เราสามารถเชื่อมโยงจนเกิดแนวคิดเพิ่มเติมได้มากมายจากคำว่าอาหารเพียงคำเดียวนั้น เนื่องจากเราเริ่มจากจุดเล็กๆ หาสิ่งที่สัมพันธ์ใกล้เคียงตัวมากที่สุดก่อน แล้วจึงขยายแนวคิดต่อจากจุดเล็กๆ นั้น จนเกิดแนวคิดต่อเนื่องไปจนอาจไม่มีที่สิ้นสุดได้

ดังนั้นถ้าหากเราเริ่มจากคำเพียงคำเดียว คือคำว่า “เสือโคร่ง” โดยใช้แนวคิดเดียวกับคำว่าอาหาร ใช้หลักการง่าย ๆ โดยยังไม่มีข้อมูล และยังไม่ผ่านการเรียนรู้เรื่องเสือโคร่งมาก่อนเลย เราจะสามารถคิดถึงอะไรได้บ้าง สิ่งใดบ้างที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเสือโคร่ง โดยมีคำถามเป็นจุดนำแนวคิดต่างๆ ออกมา และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดต่างๆ เข้าด้วยกัน

การใช้แผนภาพโดยการจินตนาการก่อนการเรียนรู้เรื่องเสือโคร่ง หรือทำกิจกรรมเกี่ยวกับเสือโคร่ง และหลังจากทำกิจกรรม แล้วนำมาเปรียบเทียบแผนภาพทั้งสองช่วงเวลาซึ่งจะทำให้เรารู้ว่าความรู้ความเข้าใจของเรามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีตัวอย่างแผนภาพที่สร้างขึ้นจากนักเรียน แผนภาพแรกเป็นแผนภาพที่สร้างขึ้นก่อนที่จะมีการเรียนรู้เรื่องเสือโคร่ง และแผนภาพที่สองเป็นแผนภาพที่สร้างหลังจากเรียนรู้เรื่องเสือโคร่ง จะเห็นว่าทั้งสองมีความแตกต่างกันมากในเรื่องของจำนวนของหัวข้อแนวคิด ซึ่งได้มีการนำเสนอแนวคิดเพิ่มขึ้นอย่างมาก หลังจากได้รับการเรียนรู้เรื่องเสือโคร่ง ซึ่งนั่นหมายถึงผู้ที่ทำกิจกรรมการอนุรักษ์เสือโคร่งจะมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องราวของเสือโคร่งเพิ่มมากขึ้น หลังจากร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องราวของเสือโคร่ง

สำหรับการทำแผนภาพจินตนาการเสือโคร่งสามารถทำได้โดยเขียนเป็นคำประโยค หรือวาดภาพ

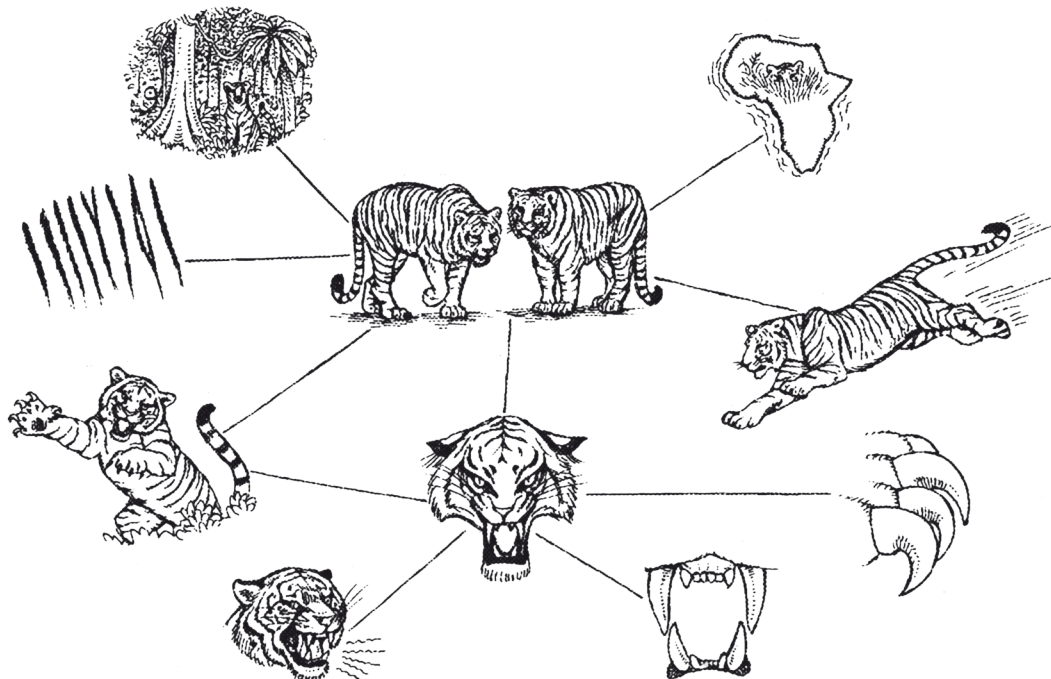
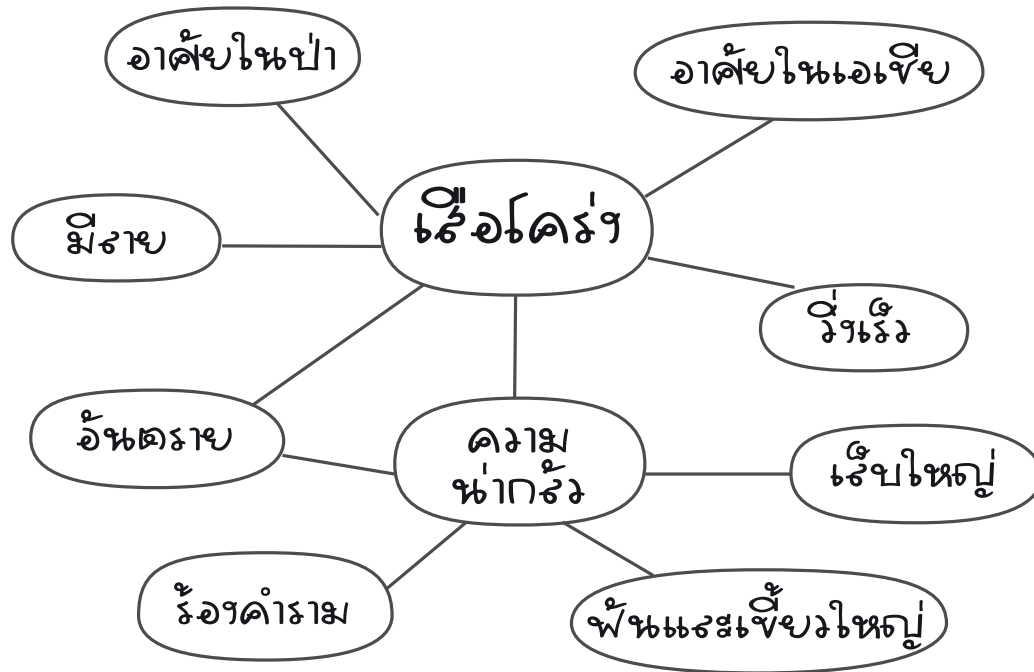
ดูตัวอย่างแผนภาพจินตนาการเสือโคร่ง
ก่อนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับเสือโคร่ง หน้าถัดไป

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

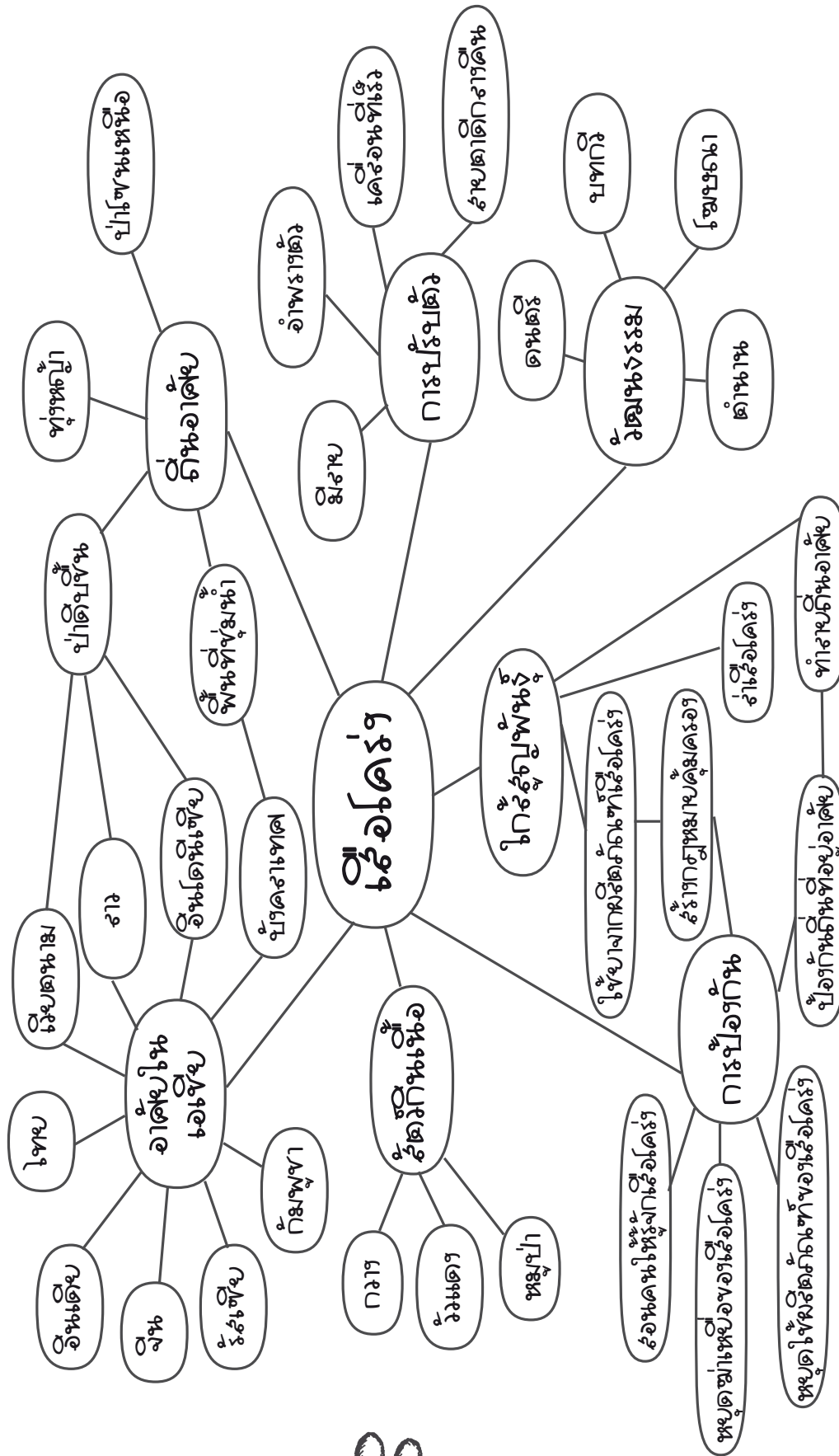
ตัวอย่างแผนภาพจินตนาการสื่อโครงก่อนเรียนรู้
เรื่องรามเกียรติ์กับสื่อโครง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

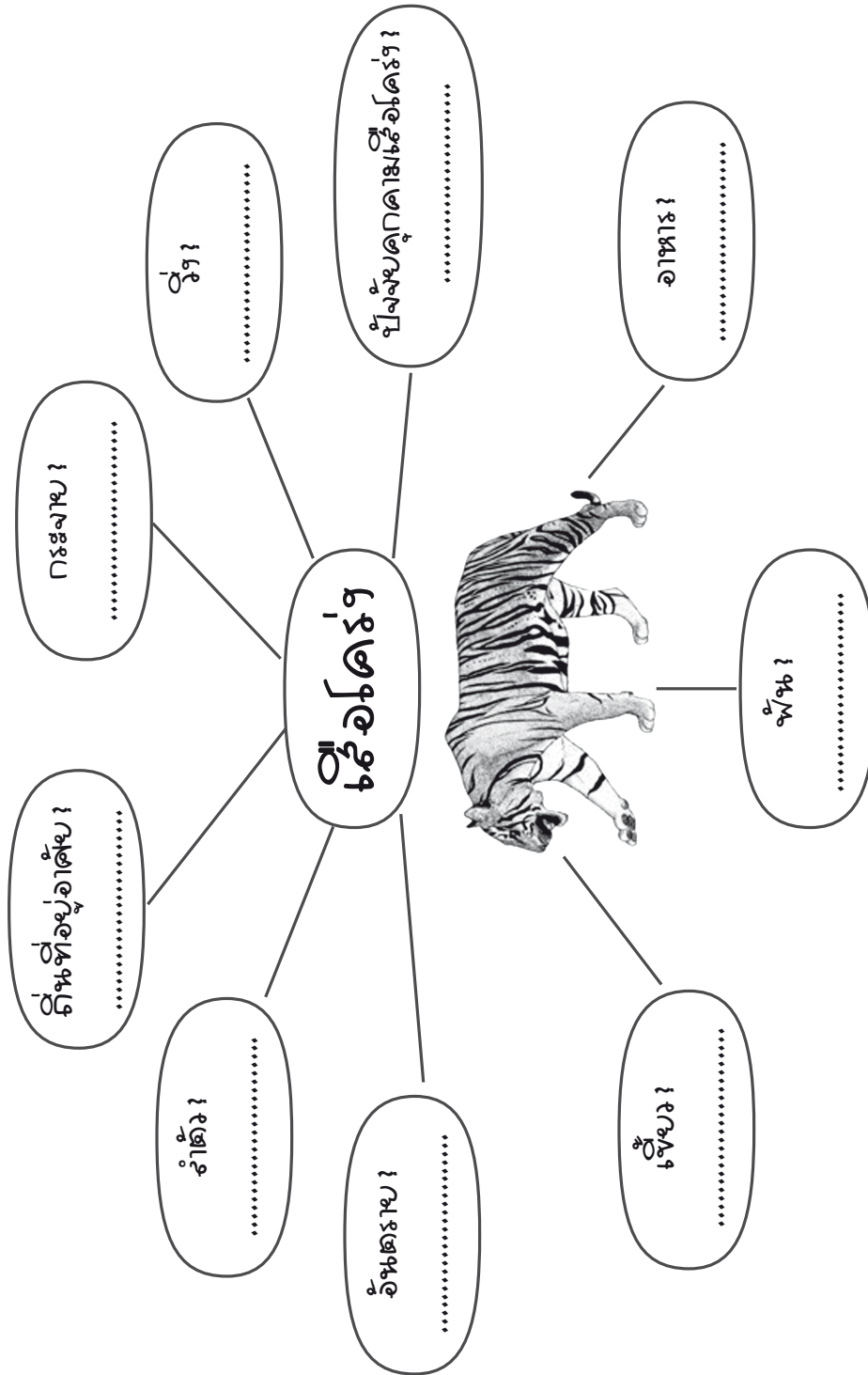
ตัวอย่างแผนภาพขั้นตอนการอนุรักษ์สัตว์ป่าและการอนุรักษ์สัตว์ป่า

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตัวอย่างแผนภาพขั้นตอนการก่อนได้รับชมวีดิทัศน์
จากแผนภาพผู้ทำกิจกรรมคิดอย่างใดกับสื่อโทรทัศน์ที่เป็นจุดนำแนวคิด โดยตอบคำถามดังนี้

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

1. ถิ่นที่อยู่อาศัย

.....
.....

2. กระสายพันธุ์ในทวีปใดในสง

.....
.....

3. ลักษณะสำคัญ

.....
.....

4. รัง

.....
.....

5. เหยื่อ

.....
.....

6. พืช

.....
.....

7. อาหาร

.....
.....

8. อันตราย

.....
.....

9. ปัจจัยคุกคาม

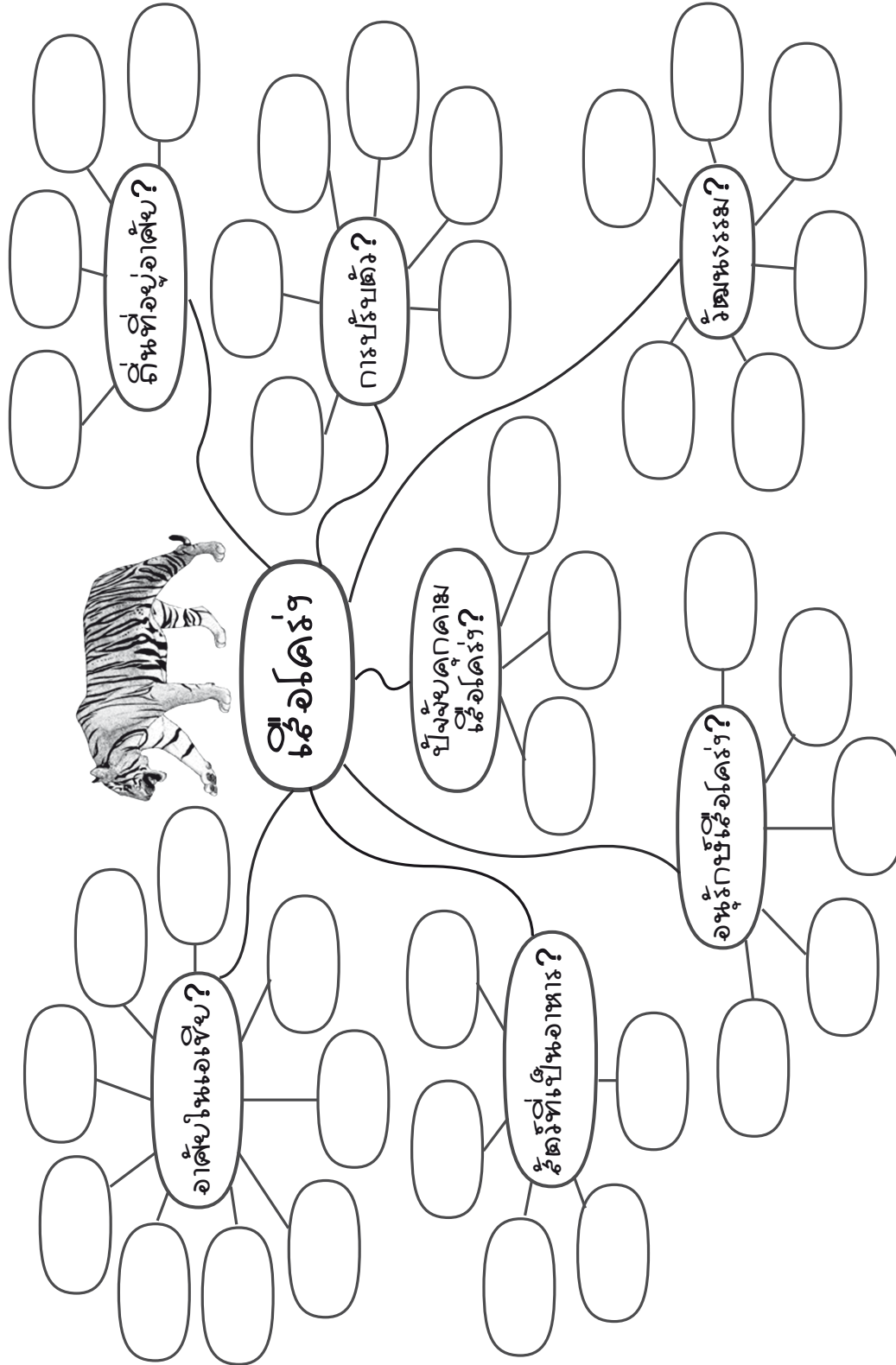
.....
.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

จากแผนภาพผู้ทำกิจกรรมคิดอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องใดบ้างตามคำถามที่กำหนดให้
โดยมีหัวข้อหลักเป็นกลุ่มใหญ่ให้เพื่อตอบคำถามหลังจากรู้จักเสือโคร่ง และได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเสือโคร่ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ถิ่นที่อยู่อาศัย?

1.
2.
3.
4.

อาศัยในบ่อ?

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.

สัตว์ที่เป็นอาหาร?

1.
2.
3.
4.
5.

การปรับตัว?

1.
2.
3.
4.
5.
6.

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

วัฒนธรรมของไทย?

1.
2.
3.
4.
5.

ปัจจัยคุกคาม?

1.
2.
3.
4.
5.
6.

อนุรักษ์สัตว์อะไรบ้าง?

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....
.....
.....
.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเสือโคร่ง

ความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมายกับกิจกรรม

เหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปในทุกระดับชั้นอายุและทุกระดับการศึกษาตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

ใช้เวลา 15-30 นาทีก่อนและหลังการทำกิจกรรมเสือโคร่ง

จุดมุ่งหมาย

ให้ผู้ทำกิจกรรมทำงานแบบตามลำพังหรือกลุ่มย่อยเพื่อจะสร้างเรื่องราวของเสือโคร่งใช้เวลา 15-30 นาทีก่อนและหลังจากได้รับความรู้เรื่องราวของเสือโคร่ง เขียนเรียงความเรื่องเสือโคร่ง เนื้อหากระชับ มีตัวละครน้อย อ่านแล้วเกิดความประทับใจ มีแนวคิด โดยมีโครงเรื่องต่างกัน ให้ผู้ทำกิจกรรมลองทำโครงเรื่องของตัวเองขึ้นมาแล้วเขียนดำเนินเรื่องอย่างสั้นๆ ให้เข้าใจง่าย จากด้านล่างเป็นตัวอย่างการสร้างโครงเรื่องที่ต้องการเขียนเป็นการออกแบบโครงสร้างอย่างคร่าวๆ

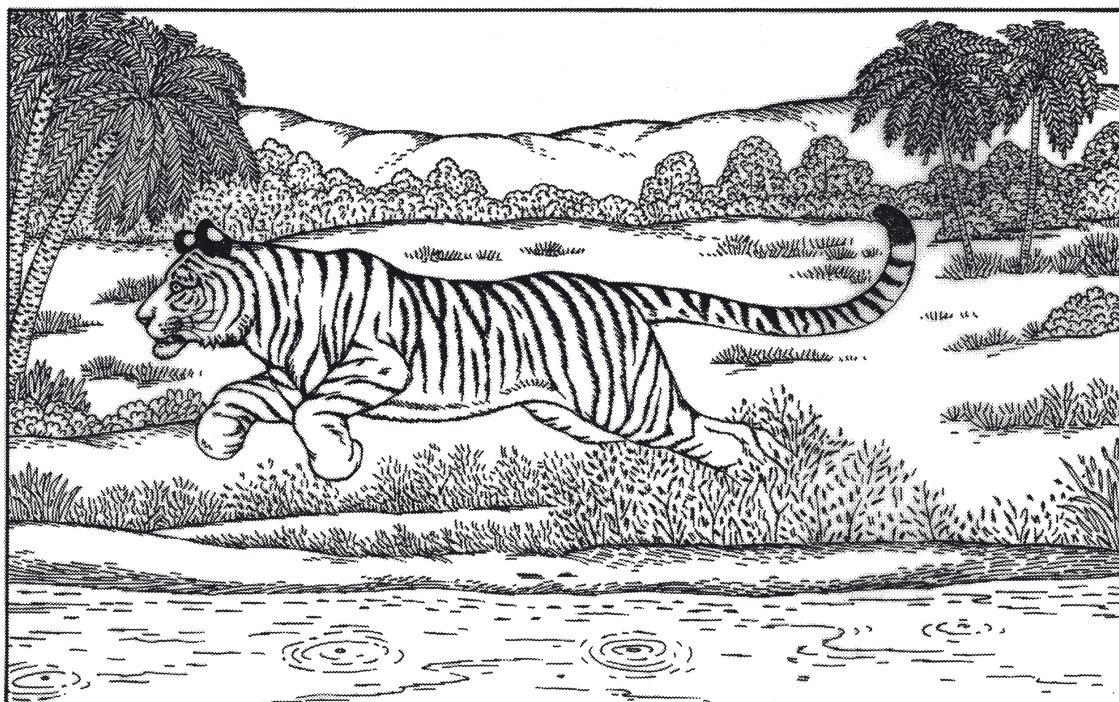

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เรียนความร่ำรวยที่สุดท้ายของเสือโคร่ง

1. เตรียมข้อมูล ค้นหาข้อมูลเรื่องเสือโคร่ง เช่น ลักษณะ รูปร่าง นิสัย เป็นต้น ระบบนิเวศที่เสือโคร่งอยู่ได้ หรือ ระบบนิเวศที่เสือโคร่งไม่ชอบอาศัย ประวัติหรือเรื่องราวที่บันทึกไว้หรือ เล่ากันมาเกี่ยวกับเสือโคร่ง	2. ทำใบต่อวาระสุดท้าย เนื้อเรื่องอาจจะวางไว้ว่าเสือโคร่ง กำลังหมดไปจากถิ่นอาศัยเฉพาะ เป็นเสือโคร่งที่อยู่ลำพัง เหยื่อ ของเสือโคร่งถูกคนล่าหมด ถิ่นที่อยู่อาศัยถูกทำลาย
3. ทางออก เรื่องอาจจะจบลงโดยที่เสือโคร่งตายหรือถูกยิง หรือได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานใดๆ ฯลฯ ตอนจบควรสะท้อนใจหรือประทับใจเป็นพิเศษ	

หลังจากเขียนเรื่องราวเสร็จสมบูรณ์ ให้แต่ละคนหรือกลุ่ม
ออกมาหน้าชั้นให้เพื่อนๆ ฟัง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ประเพณีรักธรรมชาติและอารมณ์ของใบหน้าที่

ความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมายกับกิจกรรม

เหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปในทุกระดับ
การศึกษาตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

ใช้เวลา 10 นาทีก่อนและหลังการทำ
กิจกรรมเสือโคร่ง

วิธีการทำกิจกรรม

แจกคำถามข้อความพร้อมคำตอบจากการแสดงอารมณ์บนใบหน้าแก่ผู้ทำกิจกรรม
อ่านข้อความทั้ง 10 ข้อ แล้วระบายสีลงบนใบหน้าที่แสดงอารมณ์ 3 แบบ ได้แก่ ยิ้ม
เฉย และเศร้า

1. หลับตาแล้วคิดถึงภาพเสือโคร่งแล้วคุณรู้สึกอย่างไร

2. ในปี 2443 มีเสือโคร่งอยู่ 100,000 ตัว แต่วันนี้เหลือเพียง 10,000 ตัว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

3. มีการกำหนดกฎหมายขึ้นมาเพื่อคุ้มครองเสือโคร่ง

4. ปิดตาและนึกถึงภาพลูกเสือโคร่ง 2 ตัว

5. ตั้งแต่ปี 2473 เสือโคร่ง 3 ชนิดจาก 8 ชนิดได้สูญพันธุ์ไป นั่นหมายความว่า
เสือโคร่ง 3 ชนิดนั้นจะไม่มีชีวิตอยู่ในโลกอีกต่อไป

6. มีนักวิทยาศาสตร์หลายคนทำงานอย่างหนักเพื่อให้แน่ใจว่าเสือโคร่งยังคงมีชีวิต
เหลืออยู่

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

7. มีนักศึกษาหลายคนทำงานอย่างหนักเพื่อจะสอนคนให้รู้จักเสือโคร่งอย่างแท้จริง
และต้องการทำให้แน่ใจว่าพวกมันยังมีชีวิตอยู่

8. มนุษย์ใช้เสือโคร่งเพื่อการบวงสรวงในพิธีกรรมต่างๆ ตามความเชื่อ

9. ถ้ามีคนทำงานหนักอย่างมากเพื่อที่จะทำให้เสือโคร่งยังคงมีชีวิตอยู่เพื่อให้ลูกหลานได้ดู

10. จะดีแค่ไหนถ้าคุณรู้ว่า คุณสามารถช่วยทำให้เสือโคร่งยังคงมีชีวิตอยู่ได้

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ค้นหาความรู้ความเข้าใจเสือโคร่ง

เสือโคร่งพบการกระจายอยู่เพียง 2 ทวีปจากทั่วโลก คือ ทวีปเอเชียและทวีปแอฟริกา แต่ในปัจจุบันเสือโคร่งที่อยู่ในทวีปแอฟริกาได้สูญพันธุ์ไปแล้ว ทำให้ปัจจุบันเหลือชนิดเสือโคร่งกระจายอยู่เพียงในทวีปเอเชียเท่านั้น เสือโคร่งสายพันธุ์แคสเปียนเป็นสายพันธุ์ที่สูญพันธุ์ไปจากทวีปแอฟริกาเมื่อปี พ.ศ. 2493 ในอดีตเสือโคร่งมีนับแสนๆ ตัวกระจายอยู่ทั่วทั้งทวีปเอเชีย แต่หลังจากช่วงศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ประชากรเสือโคร่งได้ลดลงอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันพื้นที่การกระจายเหลืออยู่เพียง 7% จากพื้นที่ในอดีต ซึ่งพบได้ใน 13 ประเทศในเอเชีย ทั้งที่บางประเทศมีประชากรมนุษย์หนาแน่นเป็นอันดับต้นๆ ในโลก

ความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมายกับกิจกรรม

เหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปในทุกระดับการศึกษาตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

ใช้เวลา 15 นาทีก่อนและหลังการทำกิจกรรมเสือโคร่ง

วิธีการทำกิจกรรม

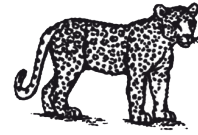
ให้ผู้ทำกิจกรรมตอบคำถาม จากตัวเลือกที่ให้มา โดยทำก่อนและหลังเรียนรู้กิจกรรมเกี่ยวกับเสือโคร่ง โดยอ่านเรื่องราว หรือข้อความ หรือคำถาม แล้วจับคู่ข้อความและภาพเกี่ยวกับเสือโคร่งที่ให้มาเพื่อเป็นการสำรวจเสือโคร่งตามความรู้ความเข้าใจ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

1. ภาพใดเป็นภาพของ
เสือโคร่ง

2. ภาพแผนที่ใดเป็นพื้นที่
ที่เสือโคร่งอาศัยอยู่
และมีการเปลี่ยนแปลง
อย่างมากเมื่อ 100 ปี
ที่ผ่านมา

เอเชีย

แอฟริกา

อเมริกาเหนือ

อเมริกาใต้

3. ภาพแผนที่ใดเป็นพื้นที่
ที่เสือโคร่งยังคงมีชีวิต
อยู่ในปัจจุบัน

แอฟริกา

อเมริกาใต้

เอเชีย

อเมริกาเหนือ

4. ภาพใดเป็นถิ่น
ที่อยู่อาศัย
ของเสือโคร่ง

5. ภาพใดเป็นสัตว์เลี้ยง
ที่มีความสัมพันธ์
กับเสือโคร่ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

6. ภาพใดเป็นชนิดสัตว์
ที่เป็นอาหารของ
เสือโคร่ง

☐

☐

☐

☐

7. ภาพใดเป็นสิ่งมีชีวิต
ที่เป็นอันตรายที่สุด
สำหรับเสือโคร่ง

☐

☐

☐

☐

8. ภาพใดเป็นสาเหตุ
ให้เสือโคร่ง
หายไปมากที่สุด

☐

☐

☐

☐

9. ภาพใดเป็นภาพของ
บุคคลที่มีส่วนในการ
อนุรักษ์เสือโคร่ง
น้อยที่สุด

☐

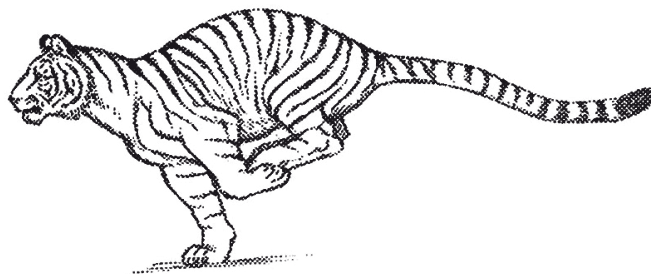
☐

☐

☐

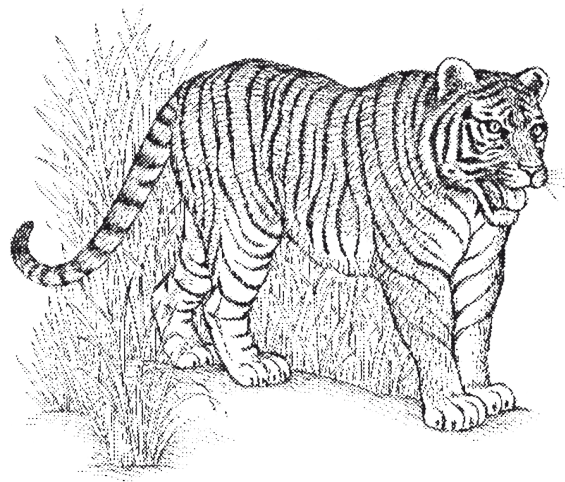

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ເຈລຍຄຳຕອບ
ດັ່ງຫາຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈເລື່ອໂດຮ່ງ

1. ກາພທີ່ 3
2. ກາພທີ່ 1
3. ກາພທີ່ 3
4. ກາພທີ່ 1,3,4
5. ກາພທີ່ 2
6. ກາພທີ່ 2
7. ກາພທີ່ 4
8. ກາພທີ່ 1,2,3,4
9. ກາພທີ່ 3

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ค้นหาความรู้ความเข้าใจเสือโคร่ง

เสือโคร่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอยู่ในอันดับสัตว์กินเนื้อ คานินอรา (Carnivora) อยู่ในวงศ์ Felidae) ซึ่งเป็นวงศ์เดียวกับแมวแต่เสือมีขนาดลำตัวค่อนข้างใหญ่และอาศัยอยู่ในป่า เสือโคร่งมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Panthera tigris* ในปัจจุบันมีการกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ของทวีปเอเชีย ยกเว้นทวีปแอฟริกาที่เคยมีเสือโคร่งและสูญพันธุ์ไปแล้ว ประชากรเสือโคร่งในอดีตน่าจะยังคงมีเหลืออยู่มาก หากนับจำนวนก็ประมาณแสนตัว แต่ในปัจจุบันเสือโคร่งถูกคุกคามอย่างหนักจากมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในปลายศตวรรษที่ 19 ยังมีเสือโคร่งอยู่ถึง 100,000 ตัว แต่จากการประเมินของไซเตสเมื่อปี พ.ศ. 2536 พบว่าจำนวนเสือโคร่งในธรรมชาติเหลืออยู่เพียงไม่ถึง 7,700 ตัวเท่านั้น เสือโคร่งในสถานเพาะเลี้ยงมีมากกว่าเสือโคร่งในธรรมชาติเสียอีก ในจำนวนเสือโคร่งทั้ง 8 พันธุ์ทั่วโลก มีพันธุ์ที่สูญพันธุ์ไปแล้วถึง 3 พันธุ์ คือ เสือโคร่งพันธุ์แคสเปียน เสือโคร่งพันธุ์ชวา และเสือโคร่งพันธุ์บาห์ลี เสือโคร่งพันธุ์ที่เหลือก็มีสถานภาพที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเสือโคร่งสายพันธุ์จีนใต้ สุมาตรา และไซบีเรีย

ปัญหาสำคัญของการลดลงของประชากรเสือโคร่ง คือ การทำลายถิ่นที่อยู่อาศัย การล่าสัตว์ชนิดที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง และการล่าเสือโคร่งโดยตรง เพื่อนำส่วนต่างๆ ของร่างกายไปใช้ประโยชน์ตามความเชื่อทางวัฒนธรรมของมนุษย์

ความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมายกับกิจกรรม

เหมาะสำหรับผู้ใหญ่ แต่อยากให้ผู้ทำกิจกรรมได้ลองเดาคำตอบก่อนที่ได้รับข้อมูลของเสือโคร่ง และหลังจากได้รับรู้เรื่องราวของเสือโคร่งแล้วหาคำตอบจากคำถามซ้ำเดิมอีกครั้ง

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

ใช้เวลา 15 นาทีก่อนและหลังการทำกิจกรรมเสือโคร่ง

วิธีการทำกิจกรรม

ให้ผู้ทำกิจกรรมตอบคำถามจากตัวเลือกที่ให้มาโดยทำก่อนและหลังเรียนรู้กิจกรรมเสือโคร่ง โดยอ่านเรื่องราว หรือข้อความ หรือคำถาม แล้วจับคู่ข้อความและภาพเกี่ยวกับเสือโคร่งที่ให้มาเพื่อเป็นการค้นหาความรู้เสือโคร่งตามความเข้าใจ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

1. ชื่อวิทยาศาสตร์ของเสือโคร่ง

ก่อน

☐

Panthera tigris

☐

Pathera sapiens

☐

Canis lupus

หลัง

☐☐☐

2. เสือโคร่งอาศัยอยู่ในทวีปใดในปัจจุบัน

ก่อน

☐

แอฟริกา

☐

เอเชีย

☐

ยุโรป

☐

อเมริกาเหนือ

หลัง

☐☐☐☐

3. เสือโคร่งที่ยังคงมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันนี้มีจำนวนเท่าไร

ก่อน

☐

ประมาณ 100,000 ตัว

☐

น้อยกว่า 10,000 ตัว

☐

ประมาณ 20,000 - 30,000 ตัว

☐

ประมาณ 10,000 - 20,000 ตัว

หลัง

☐☐☐☐

4. จากเสือโคร่ง 8 ชนิดในโลก ทราบหรือไม่ว่ามีกี่ชนิดที่สูญพันธุ์จากโลกไปแล้ว

ก่อน

☐

สูญพันธุ์ทั้งหมด

☐

ยังมีครบทั้ง 8 ชนิด

☐

3 ชนิดสูญพันธุ์

☐

7 ชนิดสูญพันธุ์

หลัง

☐☐☐☐

5. ในแต่ละส่วนทวีปของโลก เสือโคร่งแต่ละสายพันธุ์มีความแตกต่างกันหรือไม่

ก่อน

☐

เสือที่ไหนก็เหมือนกัน

☐

แตกต่างกันมากในแต่ละพื้นที่

☐

แตกต่างกันเล็กน้อย

หลัง

☐☐☐

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

6. จากทั่วโลกแล้วเสือโคร่งเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญในสื่อใดมากที่สุด

ก่อน

หลัง

☐

โฆษณา

☐

ศิลปะ

☐

หนังสือสิ่งพิมพ์

☐

ทุกข้อ

☐☐☐

7. จากการให้คุณค่าของเสือโคร่งเป็นจุดเป้าหมายในการอนุรักษ์ในพื้นที่ซึ่งมีคนอาศัยอยู่ บุคคลประเภทใดจะตระหนักถึงคุณค่าของเสือโคร่งมากที่สุด

ก่อน

หลัง

☐

ชาวนา

☐

ผู้ล่า

☐

นักชีววิทยา

☐

ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากเสือโคร่ง

☐

ทุกข้อ

☐☐☐☐☐

8. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุสำคัญที่ทำให้เสือโคร่งสูญพันธุ์

ก่อน

หลัง

☐

การทำลายถิ่นที่อยู่อาศัย

☐

ล่าเพื่อเป็นเกมกีฬา

☐

ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเสือโคร่งเพื่อทำยา

☐

ผู้ที่มีอาชีพทำผลิตภัณฑ์จากเสือโคร่ง

☐

ล่าสัตว์ที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง

☐☐☐☐☐

9. ส่วนประกอบร่างกายของเสือโคร่งส่วนใดที่นำมาทำยาตามความเชื่อของมนุษย์

ก่อน

หลัง

☐

กระดูก

☐

หนวด

☐

หัวใจ

☐

ทุกข้อ

☐☐☐☐

10. ข้อใดมีส่วนช่วยให้เกิดการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ก่อน

หลัง

☐

สร้างสื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่

☐

งานศึกษาวิจัย

☐

กฎหมาย

☐

ทุกข้อ

☐☐☐☐

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เฉลยคำตอบ
ค้นหาความรู้ความเข้าใจใคร่ครวญ

1. *Panthera tigris*
2. เลเชีย
3. น้อยกว่า 10,000 ตัว
4. 3 ชนิดสูญพันธุ์
5. แตกต่างกับมากในแต่ละพื้นที่
6. ถูกทุกข้อ
7. ถูกทุกข้อ
8. สำเพื่อเป็นเกมกีฬา
9. ถูกทุกข้อ
10. ถูกทุกข้อ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

TEACHERS FOR TIGERS

ชีวิตของเสือโคร่ง

ละครใบ้เรื่องชีวิตของเสือโคร่ง

ละครเรื่องชีวิตของเสือโคร่งนี้ออกแบบมาเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับลักษณะนิเวศวิทยาเฉพาะตัวของเสือโคร่ง และการอนุรักษ์เสือโคร่งในรูปแบบที่สนุกสนานและจดจำง่าย ทั้งยังเปิดโอกาสให้ทุกๆ คนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเรียนรู้วงจรชีวิตของเสือโคร่งและการใช้ชีวิตจริงในป่าของเสือโคร่ง โดยละครเรื่องชีวิตของเสือโคร่งสามารถจัดเป็นกิจกรรมได้ในทั้งเด็กตั้งแต่อายุ 5 ปีขึ้นไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเพื่อเป็นการสร้างจินตนาการเรื่องราวชีวิตของเสือโคร่ง และมีความตระหนักถึงความสำคัญของเสือโคร่ง ซึ่งจะส่งผลต่อการอนุรักษ์เสือโคร่งในอนาคต

สำหรับการสร้างบทละครและการแสดง อาจสามารถทำได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ประกอบฉากมากนัก เพียงแต่มีเสื้อผ้าหรืออุปกรณ์ประกอบเพียงเล็กน้อย เพื่อให้การแสดงดูสมจริงและสนุกสนานมากขึ้นทั้งต่อผู้ชมและผู้แสดงเอง เช่น อาจมีหน้ากากให้กับตัวละครซึ่งจะนำมาใช้กับตัวละครในบางบทบาทของช่วงตอนท้ายของละคร หน้ากากอาจจะมีสีสันสวยงาม หรือสีขาวดำ เพื่อเพิ่มความเข้าใจตัวละครมากขึ้น

ละครชุดนี้ประกอบไปด้วยบทละครของเสือโคร่งจำนวน 4 บท แต่ละบทควรมีนักแสดงอย่างน้อย 6 คน ดังนั้น ถ้ามีนักแสดงน้อยกว่า 24 คน หรืออาจใช้การแบ่งเด็กนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ กลุ่มละเท่าๆ กัน และให้แต่ละกลุ่มมีผู้กำกับ 1 คน

หากมีจำนวนคนน้อยไม่พอกับตัวละครให้สมาชิก 1 คนแสดงบทบาทของตัวละครมากกว่า 1 บทบาท หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มแบ่งบทละครกันไปกลุ่มละเรื่องจาก 4 เรื่อง และให้แต่ละกลุ่มแบ่งคนตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันฝึกซ้อมบทบาทของตัวเองภายในกลุ่ม โดยระหว่างการซ้อมบทบาทของแต่ละกลุ่มจะต้องไม่ให้กลุ่มอื่นๆ และผู้ชมรู้ว่าเรากำลังแสดงบทบาทอะไร และกำลังแสดงเรื่องอะไร

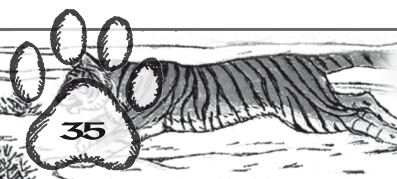
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

TEACHERS FOR TIGERS

สำหรับการซ้อมบทบาทของแต่ละบทบาทจะต้องเป็นการแสดงในลักษณะละครเงียบ ให้แสดงออกแต่เฉพาะท่าทางร่างกาย โดยพยายามแสดงบทบาทออกมาให้ชัดเจนมากที่สุดเพื่อแสดงให้ผู้ชมรู้ว่าเรากำลังแสดงบทบาทอะไรอยู่ ตัวอย่างเช่น ละครเรื่องล่าเหยื่อ มีตัวละคร 8 บทบาท ดังนี้ พระอาทิตย์, นก, ลิง, กวางป่า, เสือ, หมูป่า, ลูกหมูสองตัว, อีแร้ง ให้สมาชิกแบ่งบทกันคนละ 1 บทบาท ตามความสมัครใจและความถนัด และตกลงกันในเรื่องการแสดงว่าจะดำเนินเรื่องอย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามลำดับเรื่องราวที่ให้มาโดยแต่ละบทบาทต้องพยายามแสดงท่าทางของบทบาทตัวเองออกมาให้ชัดเจน และสื่อให้ผู้ชมรู้ให้ได้ว่าเรากำลังแสดงเป็นตัวละครโดยอยู่ ตัวละครแต่ละบทบาทจะไม่พูดหรือบอกว่าตัวเองเป็นอะไร แต่ในบางบท เช่น ลสัตว์ ให้ผู้ทำกิจกรรมสามารถทำเสียงสัตว์แต่ละชนิดได้ แต่ถ้าเป็นบทบาทของคน เช่น ผู้ลักลอบล่าสัตว์ ไม่ให้ใช้คำพูดใดๆ เพื่อป้องกันแสดงเป็นตัวละครนั้น

ห ลังจากที่แต่ละกลุ่มซักซ้อมบทบาทเป็นอย่างดีแล้ว ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดง หลังจากจบการแสดง ให้ผู้ชมร่วมกันอธิบายว่าการแสดงนี้เป็นเหตุการณ์ใด เกิดอะไรขึ้นบ้างในเหตุการณ์ และมีบทตัวละครใดบ้างที่เพื่อนแสดง เมื่ออธิบายครบแล้ว ให้กลุ่มเจ้าของเรื่องออกมาเฉลยถึงบทบาทตัวเองว่าแสดงเป็นอะไรและชื่อเรื่องของบทละคร

ห ลังจากทุกกลุ่มแสดงครบทุกเรื่องแล้ว ให้จัดกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับการแสดง เหล่านั้น โดยให้นักแสดงและผู้ชมจดยกรายการคำถามที่เกิดขึ้นจากการชมการแสดง และให้ลองเสนอบทบาทอื่นๆ ของเลื้อโครงที่อาจจะนำมาเขียนเป็นเรื่องราวอื่นๆ ได้อีก และหากมีเวลาพอ อาจจะขอให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนบทละครของตัวเอง หรือปรับเปลี่ยนละครที่ไม่มืบทพูดเหล่านี้ให้เป็นละครเต็มรูปแบบโดยมีบทพูดขึ้นมาแทน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ការងាររៀនសូត្រ
សិស្ស

1. ការងាររៀនសូត្រ
2. ការងាររៀនសូត្រ
3. ការងាររៀនសូត្រ (អត្ថបទ)
4. ការងាររៀនសូត្រ
5. ការងាររៀនសូត្រ
6. ការងាររៀនសូត្រ / ការងាររៀនសូត្រ
7. ការងាររៀនសូត្រ / ការងាររៀនសូត្រ
(2 ដង)
8. ការងាររៀនសូត្រ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

บทละคร
ความรักของเสือโคร่ง

1. ดวงอาทิตย์ ส่องแสงจ้าอยู่บนฟ้าในเวลาช่วงบ่ายแก่ๆ ของวันที่ร้อนจัดวันหนึ่งในเดือนมิถุนายน

2. ต้นหญ้า สูงโปร่งไกวตัวเบาๆ ในสายลมอ่อน กว้างป่าหลายตัวกำลังแตะเล็มหญ้า

3. นกยูง

เพศผู้ตัวหนึ่ง ปรากฏกายขึ้น
พร้อมนกยูงเพศเมีย

4. เสือโคร่งเพศเมีย

ตัวหนึ่งเดินมาเงียบๆ หยุตมองไปรอบๆ
ก่อนที่จะนั่งลงและหมอบลงบนพื้นหญ้า

5. เสือโคร่งเพศเมียเข้าไปบริเวณที่โล่งในป่าและเปล่งเสียงดังกังวาน (กึ่งคำรามกึ่งคราง)

6. ต้นไม้

ไหวเอนเอียงตามลมเกิดเสียงแหลมยาวกึกก้อง
นกยูงตัวผู้และตัวเมียโผล่ออกมาด้วยความตกใจ

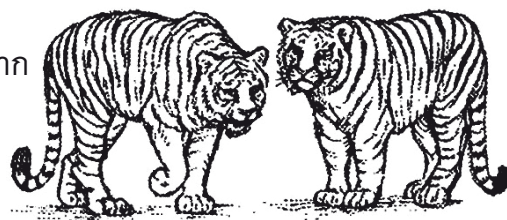
7. กว้างป่า ร้องบอกถึงความตกใจ
แล้วก็วิ่งหนีไปอย่างรวดเร็ว

และสงสัยในเสียงของเสือโคร่ง

8. เสือโคร่งสาวออกเดินอย่างกระฉับกระฉ่ง และทำรอยข่วนเป็นสัญลักษณ์ไว้บนต้นไม้ใกล้ๆ

9. เสียงคำรามอย่างต่อเนื่องเรียกความสนใจจาก
เสือโคร่งเพศผู้สองตัว แล้วเสือหนุ่มทั้งสอง
ก็เดินมาถึงในเวลาเดียวกัน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

10. เสือโคร่งเพศผู้ ทั้งสองชู้คำรามและโจมตีกัน
ด้วยกรงเล็บอย่างเกรี้ยวกราด เสือโคร่งตัวหนึ่ง
แสดงท่าทางองอาจอย่างผู้ชนะ อีกตัวหนึ่งล่าถอยเดินกะเผลกกะเผลกจากไป

11. เสือโคร่งหนุ่มผู้มีชัยกับเสือโคร่งสาวเอนกายลงใต้ร่มเงาของต้นไม้

12. เจ้ากวาง

นกยูงเพศผู้

และนกยูงเพศเมีย

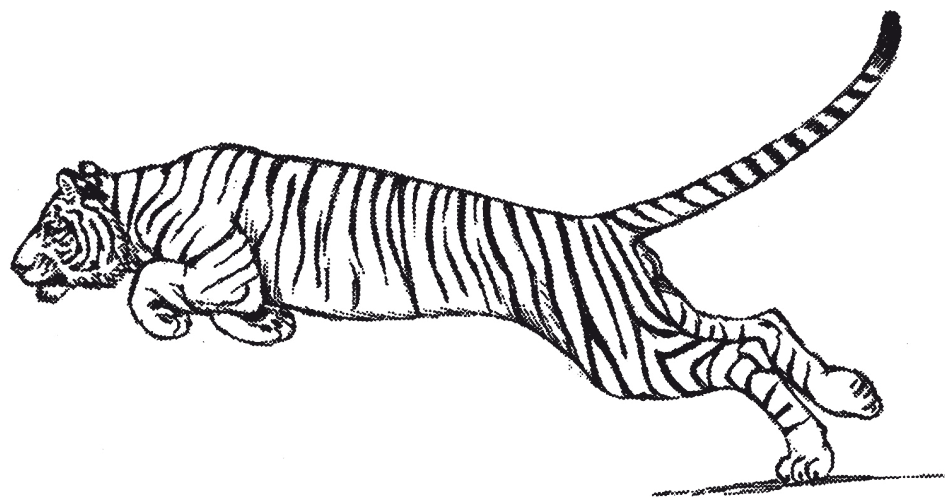

กลับเข้ามา พวกมันมอง

ดูเสือโคร่งทั้งสองอย่างหวาดหวั่น

13. เสือโคร่งสาวตบเสือโคร่งหนุ่มเบาๆ ด้วยอุ้งตีนเพื่อหยอกล้อเล่น ในขณะที่เสือโคร่ง
หนุ่มพยายามจะตบเสือสาวด้วยจมูกเบาๆ และทั้งคู่ก็กลับไป เสือโคร่งทั้งสองจะใช้
เวลาคลอเคลียอยู่ด้วยกันต่อไปอีกสองสามวัน

14. พระอาทิตย์ค่อยต่ำ บรรดาต้นหญ้าและต้นไม้
ทำเสียงกรอบแกรบในสายลมบางเบาของยามเย็น

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

คำขวัญ
ตัวสะกด

1. ดนรอาทิตย์
2. พกห้อย / บ้างน
3. ธีร
4. กวาร์ป
5. ธีรธรร
6. พญไม้
7. พญป่าพดเมย์ / พญ
8. ฐกพญ (2 ตัว)
9. พญ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

บทละคร
ล่าเหยื่อ

1. ดวงอาทิตย์
ข้ามขอบฟ้า

ขึ้นและเริ่มต้นการเดินทาง
เสียงดนตรีเจื้อยแจ้วจากนกน้อย
ล่องลอยไปกับสายลม

2. ลิง

และกวางป่า

ส่งเสียงร้องต่อเนื่องอยู่ในทุ่งหญ้า
ที่โล่งกว้าง

3. เสือโคร่ง
ปิดไปมา

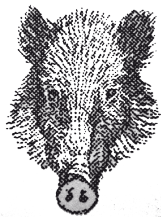
ตัวหนึ่งก้าวยาว ๆ เข้าไปในที่โล่ง หยุดและลงนอนม้วนตัว
บนผืนหญ้าเตี้ย ๆ

4. เจ้าลิงและเจ้ากวางวิ่งหนีเข้าไปในหญ้าใบ

5. ความเคลื่อนไหวน้อยๆ บนผืนหญ้าทำให้เจ้าเสือโคร่งได้ยิน มันจึงลุกขึ้น เจ้าเสือโคร่ง
ตื่นตัวแล้ว

6. หนูป่าเพศเมีย
แม่หนูป่า

ตัวหนึ่งยืนอยู่ใกล้ ๆ และเจ้าเสือโคร่งก็รู้ดมหา

7. เมื่อได้ยินเสียงร้องอืดอาด ลูกหนู

ตัวลายๆ สองตัวก็วิ่งหนีออก
ไปทางด้านหลังของแม่ มัน เพื่อออกไปทางทุ่งหญ้างว้างนั้น เจ้านกน้อยส่งเสียงร้อง
เกรี้ยวกราด

8. เสือโคร่งวิ่งตามไปและพุ่งเป้าเล็งหมายตะครุบลูกหมูตัวหนึ่งที่อยูใกล้กว่า แล้วในที่สุด
ก็ถึงตัว และเสือโคร่งจึงตะปบด้วยอุ้งตีนหน้า

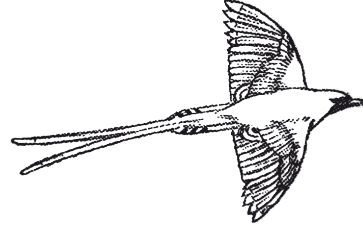

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

9. ลูกหมูน้อยตัวนั้นวิ่งไล่ไปตามแรงบนพื้นหญ้า แล้วเจ้าเสือโคร่งก็กระโจนเข้าคาบมัน
ที่คอพาเดินจากไป

10. เจ้านกريبินหนีไปจากละแวกนั้นด้วยความตกใจ

11. แม่หมูส่งเสียงร้องคำรามเสียงดังอยู่รอบ ๆ เรียกว่าลูกอย่างกระวนกระวายใจ แต่
เจ้าเสือโคร่งก็ไล่แม่หมูไปโดยไม่ทำอันตรายใด ๆ

12. บรรดาลิง

ต่างส่งเสียงร้องอย่างตื่นเต้นและตกใจ

13. เสือโคร่งกินเหยื่อไปได้ครึ่งหนึ่ง ดวงอาทิตย์ ขึ้นสู่จุดสูงสุดบนท้องฟ้า
เสือโคร่งเดินไปหลบนอนเอนกายหลับอยู่ไม่ ห่างจากเหยื่อท่ามกลาง
ความร้อนของเที่ยงวัน บรรดาลิงก็ลงจากต้นไม้

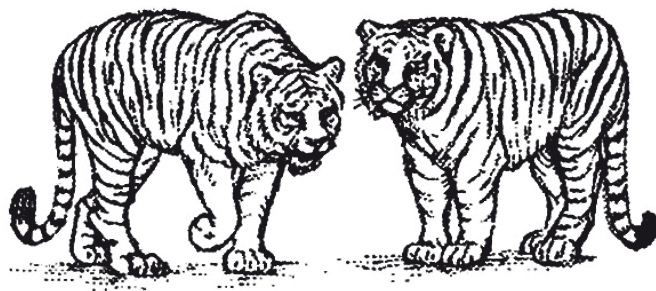
14. เหล่าแร้ง
เศษเนื้อติด
เดินกลับมา

บินวนอยู่บนฟ้า แล้วร่อนถลาลงมาบนเหยื่อ จิกกิน
ที่กระดูกของหมูป่าตัวน้อยจนกระทั่งเสือโคร่งตื่นและ
ยังซากหมูน้อย

15. เจ้าเสือโคร่งกลับมาตรวจดูซากอีกครั้ง เหล่าแร้งจึงบินจากไป

16. พระอาทิตย์ตก และเสือโคร่งก็เดินจากไปหายเข้าไปในป่า

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ကလေးတို့အတွက်
အသုံးပြုရန်

1. ငမ္
2. ချီအိတ် (အမ္ပာသိတ်)
3. ငမ္မိတ် / ငမ္မိတ်
4. ငမ္မိတ် (3 သိတ်)
5. အပ္ပါ
6. အမ္ပိတ်
7. ခါ
8. ငမ္မိတ်
9. သိတ်

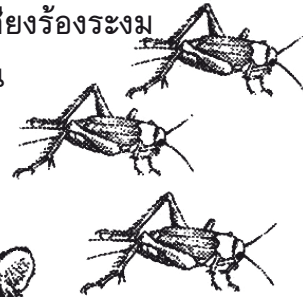
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

บทละคร
การดูแลของพ่อแม่

1. ลมพัดแรง
เป็นสัญญาณ

เหล่าจิ้งหรีดเริ่มต้นส่งเสียงร้องระงม
ของเวลาโพล้เพล้ในยามเย็น

2. เสือสาว

เดินไปตามเส้นทางที่คุ้นเคย
ตามมาติด ๆ ด้วย
ลูกเสือตัวน้อย ๆ 3 ตัว

3. บรรดาจิ้งหรีดกระโดดออกไปจากเส้นทางที่เสือทั้ง 4 เดินผ่าน

4. แม่เสือค่อย ๆ ไถ่ตัวลงบนหญ้า
ซากกระดูกตัวหนึ่งเข้ามา

สูง และลาก

5. ลูกเสือตัวน้อย
ยืนอยู่ข้างๆ

ทั้งหลายเริ่มต้นเฉลิมฉลองอาหารมื้อนี้ ในขณะที่แม่เสือ
พวกมัน แม่เสือเฝ้ารอกินเหยื่อที่มันล่า
ไว้หลังจากลูกทั้ง 3 ตัวกินอิ่มแล้ว

6. ขณะที่ลูกเสือโคร่งสองตัวยังกินอาหารอยู่ แม่เสือกก็เริ่มเลียลูกเสืออีกตัวหนึ่ง มันเลีย
เพื่อที่จะทำความสะอาดลูกน้อย และเพื่อช่วยเร่งพัฒนาการของระบบในร่างกาย

7. บรรดาลูกเสือต่างร่าเริง พวกมันเล่นกันโดยแสดงบทบาทเลียนแบบการต่อสู้ ตบโดย
อุ้งตีนกับอีกฝ่ายหนึ่ง และเล่นกับต้นไม้ใกล้ๆ ลูกเสืออีกตัวเล่นไล่จับหางของแม่

8. อีกา

ตัวหนึ่งร้องกาๆ อยู่บนต้นไม้เหนือบรรดาเสือแม่ลูก เรียก
ความสนใจจากเหล่าลูกเสือได้อยู่ครู่หนึ่ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

9. ลูกเสือตัวหนึ่งจ้องมองแล้วเดินตามไปดูด้วยความสงสัย แม่เสือจึงเดินตามลูกน้อยกลับมาเข้าในกลุ่ม

10. เสือดาว

ตัวหนึ่งกระโดดลงมาจากพุ่มไม้และหันหน้าไปยังซากกระต๊อง
อีการ้องกาๆ ซ้ำๆ แล้วบินหนีไป

11. ลูกเสือถอยหลังออก เมื่อเจ้าเสือดาวเริ่มเดินเข้ามามุ่งจะแย่งกินเหยื่อที่เสือโคร่ง
ล่ามา

12. แม่เสือโคร่งกลับมา คาบลูกเสือดาวน้อยที่ต้นคอกที่กำลังสงสัยเสือดาวออกมาอยู่ห่างๆ
เสือดาว และแม่เสือโคร่งวางลูกน้อยลงแล้ววิ่งตรงเข้าหาเสือดาวตัวนั้น

13. เจ้าเสือดาวเกรงกลัวเสือโคร่งที่ตัวใหญ่กว่า
จึงล่าถอยกลับไป

14. แม่เสือพาลูกๆ มารวมกันแล้วลากเหยื่อไปยังที่ที่ปลอดภัยกว่า มันปกป้องลูกๆ จาก
อันตรายและปกป้องอาหาร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะให้พลังงานต่อร่างกายที่กำลัง
เติบโตของลูกๆ

15.

อีกาบินวนกลับมาและลงจิกกินเศษชิ้นเนื้อ
ของซากที่ตกอยู่ จิ้งหรีดกลับมา
เริ่มส่งเสียงร้องระงมอีกครั้ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

រំកិលបង្ហាញពី
ជីវិតពស់

1. ព្រៃឆ្នាំង
2. ជីវិត
3. វាសនាពស់ / វាសនា
4. បង្ក
5. ពស់
6. ពស់
7. ពស់

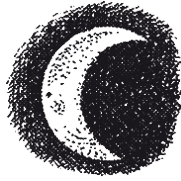

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

บทละคร
รักฉบับสัตว์

1. ดวงจันทร์

โผล่ขึ้นพ้นขอบฟ้าและส่องสว่างอยู่บนผืนฟ้า
ที่เต็มไปด้วยดวงดาว

2. มีเสียงกรอบแกรบดังขึ้น
จากด้านหลัง**ทับโป้**
เคลื่อนไหวเดินออกมา

สองครั้งทำลายความสงบนิ่งของยามค่ำคืน
ตามมาด้วยเสียงกรอบแกรบจากร่างที่กำลัง
จากที่ซ่อนตัว

3. ชายสองคน

พร้อมกับปืนยาว

ปรากฏกายจากความมืด
เสียงจากพวกเขาเจียบลงแล้ว
ชายคนหนึ่งโน้มนำเอา**แพะ**
ด้วยเชือกสั้น ๆ ออกมา

ที่ถูกมัด

4. ชายคนหนึ่งก้มลงเพ่งมองรอยตีนเสือโคร่ง
ซึ่งปรากฏอยู่บนพื้น

ที่พวกเขา กำลังติดตามอยู่
และชี้ชวนให้อีกคนหนึ่งดู

5. ค่าง

ฝูงหนึ่งจ้องมองนายพรานทั้งสองอยู่เจียบ ๆ บนต้นไม้

6.

เบบตัวหนึ่งวิ่งตัดหน้าให้นายพรานทั้งสองตกใจ และส่งเสียงขู่โดย
การสั่นเส้นขนให้กระทบกันเพื่อเตือนพวกเขาให้ออกไปให้พ้นจาก
อาณาเขตของเม่นที่อยู่บริเวณนั้น

7. ชายทั้งสองมัดแพะไว้กับต้นไม้ พวกเขาปีนขึ้นไปบนต้นไม้เพื่อรอดู

8.

เสียงคำรามต่ำ ๆ ดังขึ้น แล้วดวงตาเป็นประกายคู่หนึ่งปรากฏขึ้นจาก
ความมืด **เสือโคร่ง**ตัวใหญ่กำลังจะมาถึงแพะที่เป็นเหยื่อที่ถูกมัดล่อไว้
อย่างแน่นหนา

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

9. เสือโคร่งค่อย ๆ ย่องเข้ามาใกล้แพะอย่างเงียบ ๆ ด้วยความกลัว

เจ้าแพะส่งเสียงร้อง

10. ชายสองคนยกปืนของพวกเขาขึ้นเล็ง และยิงไปยังเสือโคร่ง

11. เจ้าเสือโคร่ง
ไป มันวิ่งไป
และหายใจ

คำรามออกมาด้วยความเจ็บปวดและพยายามจะวิ่งหนี
ได้เพียงระยะทางสั้น ๆ ก่อนที่จะทรุดตัวลงนอนบนพื้น
อย่างรวบรวน

12. นายพรานคนหนึ่งลงจากต้นไม้และรีบเดินมายังเสือโคร่งที่กำลังนอนทรุดกายอยู่กับ
พื้นพร้อมกับยิงไปที่ร่างกายอันเจ็บปวดของเสือโคร่งอีกหนึ่งนัด

13. เจ้าเสือโคร่งถึงแก่ความตายทันที นายพรานเข้ามาล้อมร่างเสือโคร่ง
และเตรียมการที่จะช่วยกันแบกมันไป

14. นายพรานทั้งสองนึกฝันเคลิบเคลิ้ม และพรรณนาไปถึงเงินจำนวนมากมาจากการ
ขายชิ้นส่วนร่างกายของเสือโคร่งตัวนี้ที่ตลาด พวกเขาต่างพูดถึงความร่ำรวยที่จะเกิด
ขึ้นในวันข้างหน้า

15. พรานคนหนึ่งใช้วิทยุสื่อสารกลับไปยังฐานที่มั่นของพวกเขาเพื่อแจ้งว่าพวกเขาล่า
เสือโคร่งได้ 1 ตัว เขาบรรยายถึงวิธีการล่าเสือโคร่งว่ามันง่ายตายเพียงใดในการ
ทำผิดกฎหมายในครั้งนี้

16. นายพรานทั้งสองหายเข้าไปในความมืดพร้อมกับร่างเสือโคร่งที่ไร้วิญญาณ
ทิ้งไว้เพียงรอยเลือดหยดเป็นทางอยู่เบื้องหลัง

17. พระจันทร์หายลับไปพร้อมเปลือยเป็นรุ่งอรุณของวันใหม่ พร้อมกับประชากร
เสือโคร่งที่ลดลงอีก 1 ตัวจากการถูกล่าของพรานทั้งสองในคำคืนที่ผ่านมา

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

TEACHERS FOR TIGERS

ลักษณะเฉพาะตัว

เรียนรู้ลักษณะเฉพาะตัวของเสือโคร่ง
จากแม่แมวที่เลี้ยงในบ้าน

ล เรียนรู้ลักษณะเฉพาะตัวของเสือโคร่งโดยเรียนรู้จากแมวบ้าน
ให้ผู้ทำกิจกรรมสังเกตพฤติกรรมของแมวบ้าน ว่าแมวบ้าน
มีการแสดงพฤติกรรมและกิจกรรมต่างๆ อย่างไรบ้าง
จดบันทึกแต่ละกิจกรรมอย่างละเอียดว่าพบเห็นวันใด
เวลาใด ใช้เวลาทำกิจกรรมนั้นๆ นานเท่าไร พบเห็น
ตรงบริเวณใด โดยให้สังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของแมว
ดังนี้

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

1. ความสูงและน้ำหนักของเสือโคร่ง

เสือโคร่งเป็นสัตว์ประเภทแมวขนาดใหญ่ และเป็นสัตว์กินเนื้อขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ให้สมาชิกในกลุ่มเปรียบเทียบความสูง และน้ำหนักตัวของตัวเองกับแมวและเสือโคร่ง คนเรามีความสูงและน้ำหนักต่างจากแมวและเสือโคร่งมากน้อยเพียงใด

กิจกรรม

ให้แบ่งสมาชิกกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 6 - 8 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มวัดความสูงของสมาชิกทั้งหมด และคำนวณหาค่าความสูงเฉลี่ยภายในกลุ่ม หลังจากนั้นให้สมาชิกชั่งน้ำหนักทุกคนภายในกลุ่มและคำนวณหาน้ำหนักเฉลี่ยภายในกลุ่ม แต่ถ้าไม่สามารถวัดความสูง และชั่งน้ำหนักได้ ให้สมาชิกประเมินโดยประมาณความสูง และน้ำหนักตัวเอง และหาค่าเฉลี่ยความสูง และน้ำหนักเฉลี่ยภายในกลุ่ม หลังจากได้ความสูงเฉลี่ย และน้ำหนักเฉลี่ยแล้วให้แต่ละกลุ่มสร้างกราฟแท่งแสดงความสูงเฉลี่ย และน้ำหนักเฉลี่ย พร้อมกับเพิ่มความสูงและน้ำหนักของเสือโคร่งและแมวไว้ในกราฟนั้น ด้วยการเขียนลงในกระดาษกราฟ โดยมีข้อมูลความสูง และน้ำหนักของเสือโคร่ง แมวและคนไว้ด้วยกัน

	เสือโคร่ง	แมวบ้าน	คน	สมาชิก
น้ำหนักแรกเกิด	780 - 1600 กรัม	80 - 135 กรัม	2,500 กรัม	
น้ำหนักตัวผู้เต็มวัย	150 - 195 กก.	3 - 8 กก.	53 - 57 กก.	
น้ำหนักตัวเมียเต็มวัย	100 - 130 กก.	3 - 8 กก.	45 - 55 กก.	
ความยาวลำตัวผู้เต็มวัย	255 - 285 ซม.	22 - 32 ซม.	165 - 170 ซม.	
ความยาวลำตัวเมียเต็มวัย	230 - 255 ซม.	22 - 32 ซม.	155 - 159 ซม.	

เรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้

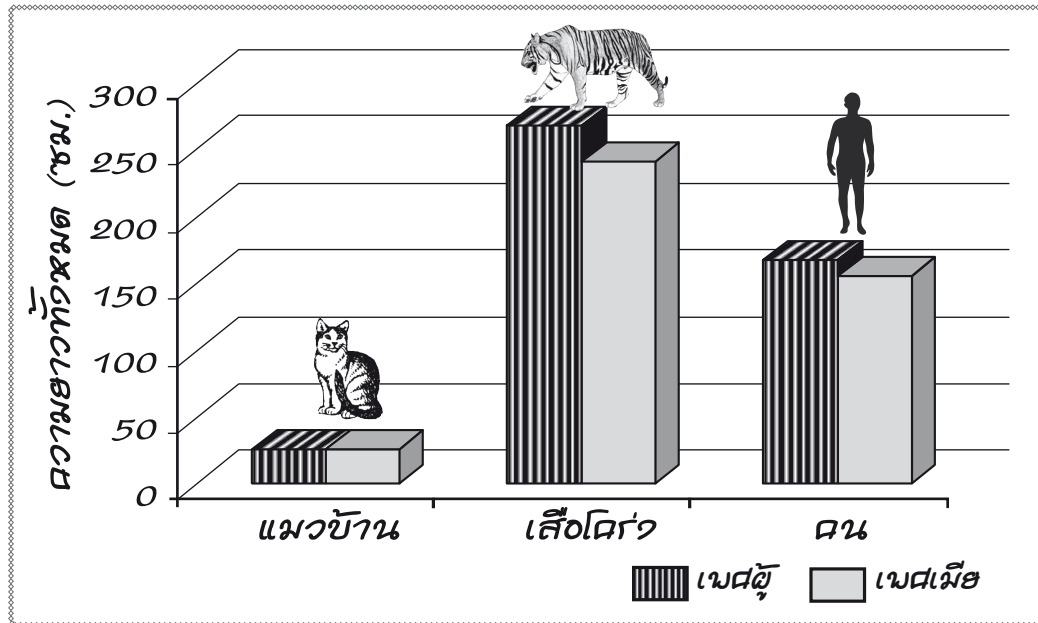
ถ้าสามารถวัดขนาดลำตัว และน้ำหนักของแมวได้ให้วัดและนำตัวเลขมาใส่ในกราฟ เพื่อเปรียบเทียบกับสมาชิกในกลุ่มกับเสือโคร่ง

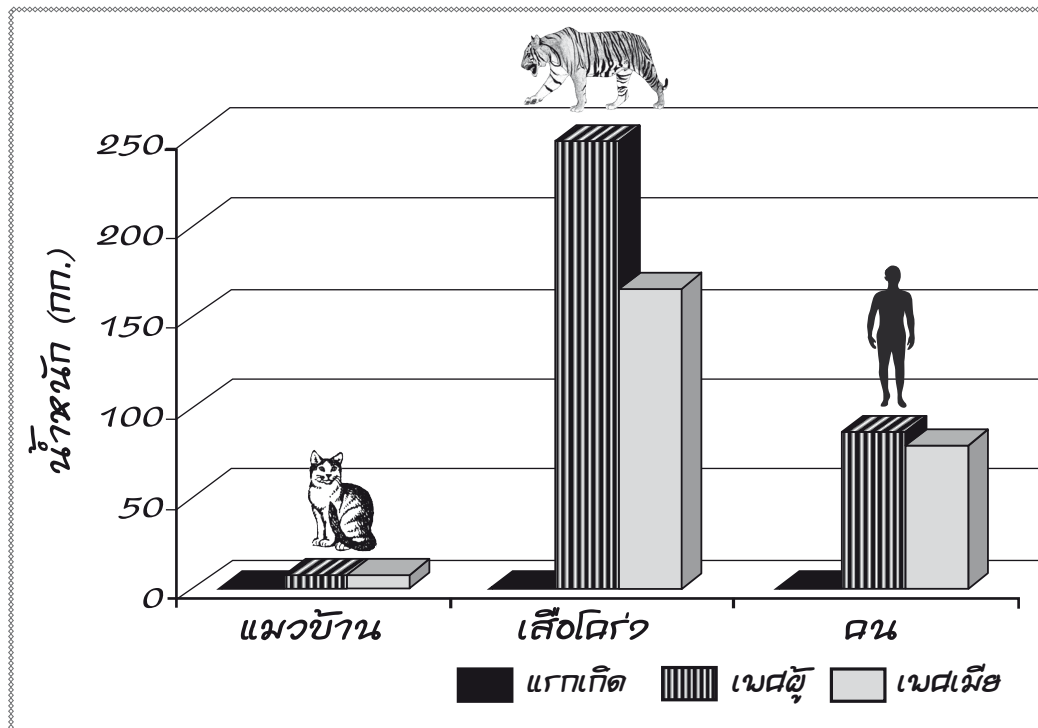

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตัวอย่างกราฟ/ความสูงของแมวบ้าน เสือโคร่ง และคน

ตัวอย่างกราฟ/น้ำหนักของแมวบ้าน เสือโคร่ง และคน

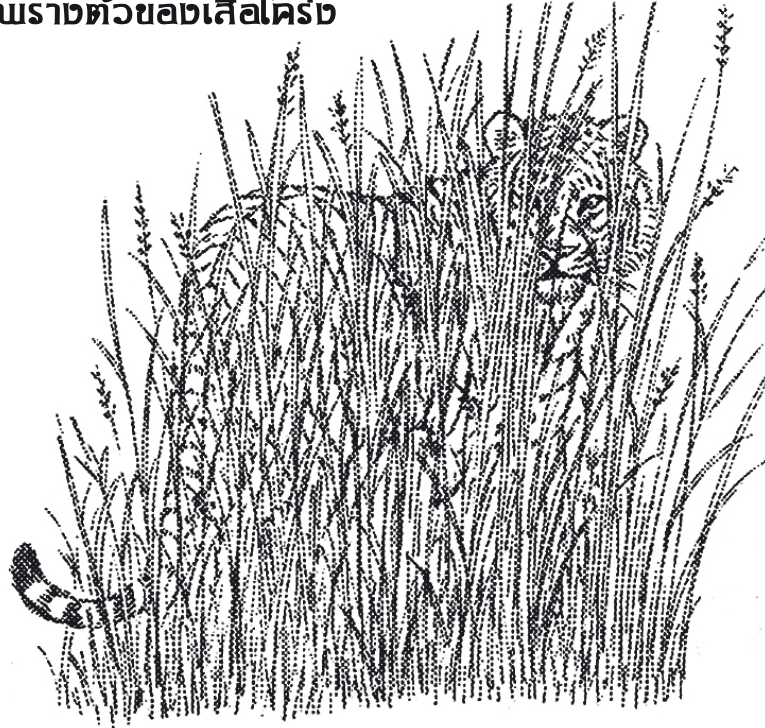
ให้ผู้ทำกิจกรรมวาดกราฟความสูงและน้ำหนักลงในกระดาษกราฟ
โดยดูตัวอย่างจากด้านบน

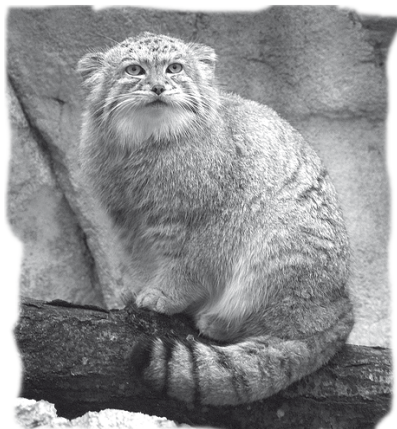
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

2. การอำพรางตัวของเสือโคร่ง

แมวมีการซ่อนตัวได้ดีกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ซึ่งยากต่อการพบเห็นในระยะแค่เพียงสองสามก้าว แมวที่อาศัยอยู่ในทะเลทรายจะมีลักษณะสีของลำตัวเป็นสีน้ำตาลอมส้มเพื่ออำพรางตัวกับพื้นทราย แมวจะใช้เวลาอยู่ในป่าหรือในทุ่งหญ้า ส่วนแมวที่อาศัยอยู่ในป่าตามลำตัวจะเป็นจุดหรือเป็นลายแถบเพื่ออำพราง และปรับตัวตามรูปแบบของแสงและเงา ซึ่งเป็นสาเหตุมาจากแสงอาทิตย์ที่ส่องลงมายังต้นไม้ กิ่งไม้ และใบไม้ ทำให้เกิดเงาช่วยในการพรางสายตา

แมวป่าแมว:

แมวป่าพัลลาส เป็นแมวป่าที่อาศัยอยู่ในทะเลทรายโกบี พวกมันจะมีขนที่หนาและยาวกว่าแมวป่าพันธุ์เล็กชนิดอื่นๆ เพื่อเป็นการรักษาความอบอุ่นในฤดูหนาวของทะเลทรายโกบี แมวป่าพัลลาสมักอยู่เพียงลำพังตัวเดียวในถ้ำ ลำตัวมีขนาดเล็กเช่น นกและหนูเป็นอาหาร

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

แมวทะเลทรายจีน พบตามทุ่งหญ้า
สเตปป์ ทุ่งอัลไพน์และป่าทึบ ป่าไผ่
หรือเชิงเขาที่มีไม้พุ่มทั่วไป

กิจกรรม

ให้หาภาพของแมวกับสภาพแวดล้อมที่อยู่ของมันและหาว่าสภาพแวดล้อมแบบไหน
ที่คิดว่าแมวแต่ละตัวจะอาศัยอยู่ เช่น ทะเลทราย ป่า ทุ่งหญ้า และลักษณะสิ่งแวดลอมใด
ที่ช่วยให้มันสามารถอำพรางตัวได้ดี

เรียนรู้จากสื่อเหล่านี้

ให้วาดภาพของแมวบ้านและถ้ามันถูกนำไปไว้ในสวนสัตว์ ให้ลองคิดว่าลักษณะ
แวดล้อมแบบไหนที่แมวแต่ละตัวสามารถใช้ในการอำพรางตัวได้บ้าง ให้วาดลักษณะ
แวดล้อมพร้อมคำบรรยาย ตอบคำถามว่า ทำไมการอำพรางตัวของแมวถึงมีน้อยกว่า
เสือโคร่ง และสภาพแวดล้อมแบบไหนที่เสือโคร่งจะสามารถอำพรางตัวได้ดีที่สุด

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพวาดการอำพรางตัวของแมวกับสีภาพแวดล้อม

.....

.....

.....

ภาพวาดแมวในสวนสัตว์

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

3. หาง

เสือแต่ละชนิดแต่ละสกุลจะมีสัดส่วนของหางที่ยาวไม่เท่ากัน เสือที่มีหางยาวและใหญ่แสดงว่าชอบหากินหรือพักผ่อนบนต้นไม้ เช่น เสือดาว เสือลายเมฆ แมวลายหินอ่อน และแมวขาว เป็นต้น เสือเหล่านี้จะมีลักษณะหางที่ยาวและใหญ่เมื่อเทียบกับขนาดของลำตัว ซึ่งใช้หางเลี้ยงตัวขณะที่มันไต่ไปตามกิ่งไม้

เสือที่มีหางสั้นและเล็กแสดงว่าชอบหากินบนพื้นดินเป็นส่วนใหญ่ ถ้าไม่มีความจำเป็นหรือเหตุจวนตัวก็จะได้ขึ้นไปบนต้นไม้ เช่น เสือปลา แมวป่าหัวแบน เป็นต้น ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับระหว่างเสือโคร่งและเสือดาวจะพบว่าเสือดาวมีหางที่ยาวและใหญ่กว่าเสือโคร่งมาก ซึ่งแสดงว่าเสือดาวชอบปีนป่ายต้นไม้และใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่นบนต้นไม้มากกว่าเสือโคร่ง แม้เสือดาวอาจจะกระโดดได้ไม่สูงเท่ากับเสือโคร่งแต่มันก็ปีนต้นไม้เก่ง เหมือนกับแมว เพราะใช้หางที่ยาวและใหญ่ช่วยในการเลี้ยงลำตัวไม่ให้พลาดตกลงมาจากต้นไม้

รูปภาพแสดงวิธีการของเสือโคร่ง

สังเกตตำแหน่งหางของเสือโคร่ง
ขณะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

กิจกรรม

สร้างเส้นทางแคบ ๆ โดยใช้ไม้หน้า 3"x1.5" ขนาดความยาวพอสมควร และยกระดับให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อย และให้สมาชิกเดินบนเส้นทางนั้น แล้วสังเกตว่าเราใช้ส่วนประกอบใดของร่างกายในการทำให้การทรงตัวของเราตรง และเดินบนเส้นทางแคบ ๆ นั้นได้โดยไม่ล้ม

เรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้

ให้ดูลักษณะทางของแมวว่าพวกมันใช้ทางในการทรงตัวในขณะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ น้อย่างไร เช่น ขณะกินอาหาร กำลังวิ่ง ตกใจ และหวาดกลัว เป็นต้น พวกมันเอาทางไปไว้ที่ตำแหน่งไหนให้วาดรูปตำแหน่งทางที่แมววางไว้ขณะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวให้สมาชิกอธิบายว่าเราใช้แขนและขาในการทำให้ลำตัวตรงได้โดยไม่ล้มอย่างไรบ้าง แมวใช้ทางในกิจกรรมใด ๆ บ้างจากที่พบเห็นในหลาย ๆ กิจกรรม

คนใช้ส่วนประกอบส่วนใดของร่างกายในการทรงตัวบ้าง

.....

.....

.....

.....

ตำแหน่งของหางแมววางไว้อย่างไรขณะ

กินอาหาร.....

กำลังวิ่ง.....

ตกใจ.....

หวาดกลัว.....

.....

.....

สามารถแบ่งพฤติกรรมได้อีกเมื่อพบเห็นพฤติกรรมมากกว่าที่กำหนดมาให้

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพวาดด้านหน้าของอาหารและทำกิจกรรมต่างๆ

กินอาหาร

กำลังวิ่ง

ตกใจ

หวาดกลัว

พฤติกรรมอื่น ๆ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

4. ความเร็ว

เรารู้กันดีว่าแมวป่ามีการเคลื่อนที่รวดเร็วและคล่องแคล่ว ในความเป็นจริง แมวขนาดใหญ่ เช่น เสือชีตาร์ เป็นเสือที่วิ่งเร็วที่สุด สามารถวิ่งได้เร็วถึง 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ทำกิจกรรม

แบ่งกลุ่มสมาชิกออกเป็นกลุ่ม กลุ่มๆ ละเท่าๆ กัน ทดสอบความเร็วของสมาชิกในกลุ่ม โดยลากเส้นไว้ที่ระยะ 10 เมตร ให้สมาชิกวิ่ง และจับเวลาโดยหาความเร็วเป็นหน่วยระยะทางกิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยใช้ตัวเลข 36 หารด้วยเวลาที่วิ่งได้ในช่วงระยะ 10 เมตร เช่น วิ่งได้ 3 วินาที ระยะทาง 10 เมตร ดังนั้นจะวิ่งได้ $36/3 = 12$ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

เรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้

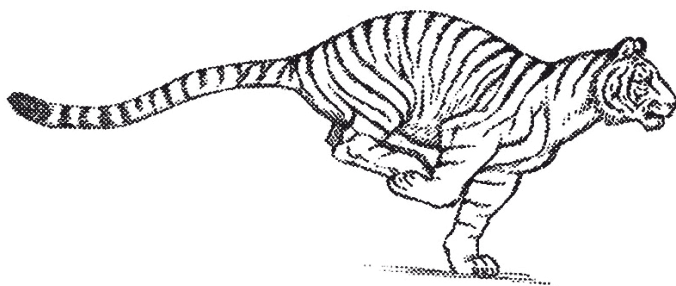
หาโอกาสเพื่อเรียนรู้ความเร็วของแมว โดยหาความเร็วของพวกมันจากตำแหน่งแรกที่แมวอยู่ และเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วออกจากจุดเริ่มต้นจนถึงระยะ 10 เมตร ว่ามีความเร็วเท่าใด และใช้สูตรคำนวณหาความเร็วเป็นหน่วยระยะทางกิโลเมตรต่อชั่วโมง

อภิปราย

สร้างกราฟเพื่อแสดงความเร็วของแมว และของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบกับความเร็วของเสือชีตาร์ ความเร็วที่สุดที่มนุษย์สามารถทำได้คือ 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ความเร็วสูงสุดที่แมวทำได้คือ 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เสือโคร่ง 65 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และเสือชีตาร์ 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จากระยะทาง 10 เมตร ที่เวลา 0.36 วินาที ให้

สมาชิกลองช่วยกันคิดว่าแมวมีการปรับตัวอย่างไร

บ้าง ที่ทำให้มันสามารถวิ่งด้วยความเร็วสูงกว่าคนและถ้าคนใช้ท่าทางเดียวกับแมวหรือเสือ จะทำให้คนวิ่งเร็วขึ้นหรือไม่

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ຮູບຮ່າງ 10 ແມັດ

ເວລາ.....ນາທີ ?

ຄວາມໄວຂອງສັມາຈິກ (ກິໂລແມັດ/ຈົ່ງມື້)

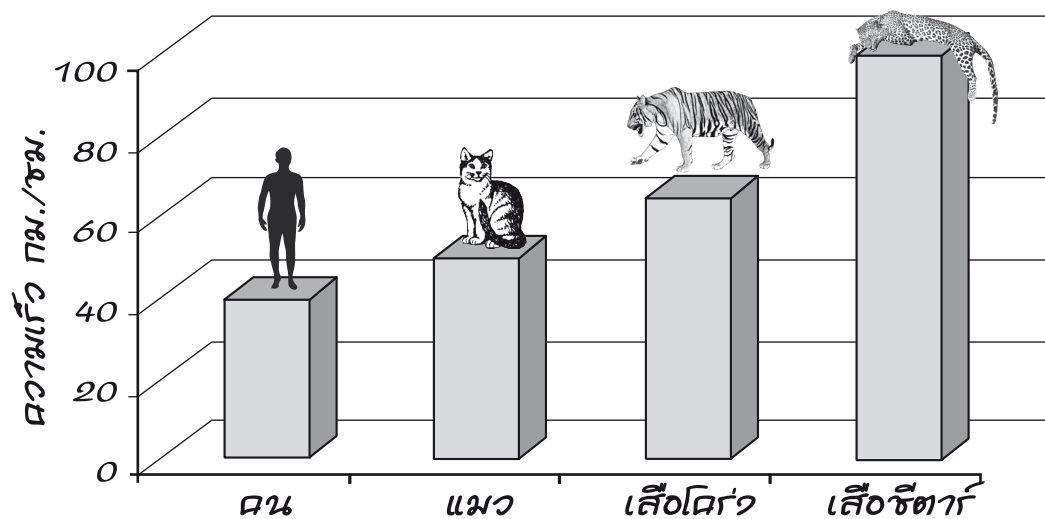
ກຸ່ມ.....

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

ຄວາມໄວຂອງແມວ (ກິໂລແມັດ/ຈົ່ງມື້)

.....

ຕົວຢ່າງ: ກຳລັງ/ຄວາມໄວຂອງຕົນ ແມວ ຮົ່ວໂຕ ແລະ ຮົ່ວຈີດາ (ກິໂລແມັດ/ຈົ່ງມື້)

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

5. การกินอาหารของเสือโคร่ง

ฟันของเสือโคร่งมีการพัฒนาเพื่อการกินเหยื่อ เสือมี
เขี้ยวและฟันอันแหลมคมเป็นอาวุธในการสังหารเหยื่อ โดย
ปกติแล้วฟันของเสือประกอบไปด้วยฟันตัด หรือฟันหน้า
เขี้ยว ฟันหน้า และฟันกราม ลักษณะของฟันหน้าจะเล็ก
และตั้งตรง ไม่มีหน้าที่ใดพิเศษในการใช้งาน เขี้ยวจะมี
ลักษณะที่แหลมยาวและโค้งเล็กน้อยทำหน้าที่สำหรับกัด
สังหารเหยื่อ และไว้จับชิ้นเนื้อไม่ให้หลุดออกจากปาก
ส่วนฟันกรามทั้งหมดมีลักษณะการทำงานคล้ายกรรไกร

ของชุดฟันกรามบนและกรามล่าง ทำหน้าที่สำหรับตัดชิ้นเนื้อเสือเป็นสัตว์กินเนื้อซึ่งจับสัตว์
กินพืชเป็นอาหารมากกว่าสัตว์ชนิดอื่นๆ เสือโคร่งสามารถล่าเหยื่อที่มีน้ำหนักตัวมากกว่า
ตัวมันได้ในธรรมชาติ โดยการทำงานของกรงเล็บประกอบกับเขี้ยวและน้ำหนักตัวของ
เสือโคร่ง เสือจะซุ่มย่องเข้าหาเหยื่อ วิ่งไล่ในระยะทางสั้นๆ ตะครุบและกัดเหยื่อด้วยคม
เขี้ยวและกรามอันแข็งแรง มักจะออกล่าเหยื่อตามลำพังโดยอาจมีการแบ่งปันอาหารภายใน
ครอบครัว และจะล่าเหยื่อเมื่อมันหิวเท่านั้น เมื่ออิ่มเสือจะไม่ล่าเหยื่อจนกว่ามันจะเริ่ม
หิวอีกครั้งเท่านั้น

ทำกิจกรรม

ให้จับคู่เพื่อดูรูปลักษณะฟันของเพื่อนที่ร่วมทำกิจกรรม โดยวาดรูปฟัน นับจำนวนซี่
และเปรียบเทียบกับรูปแบบและรูปร่างฟันของเสือโคร่งว่ามีกี่แบบ และมีจำนวนเท่าใด

เรียนรู้จากสื่อเหล่านี้

สังเกตการกินอาหารของแมวและบันทึกไว้ แมวเคี้ยวอาหารประเภทไหนบ้าง แล้วมัน
บดอาหารให้เล็กลงได้อย่างไร

แมวเคี้ยวอาหารอย่างไร

.....

.....

.....

.....

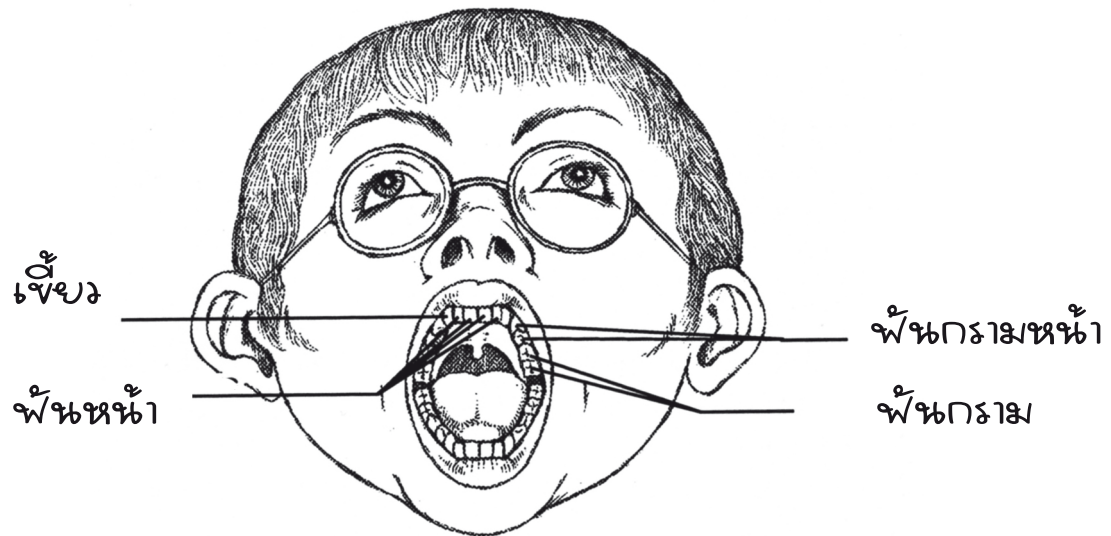
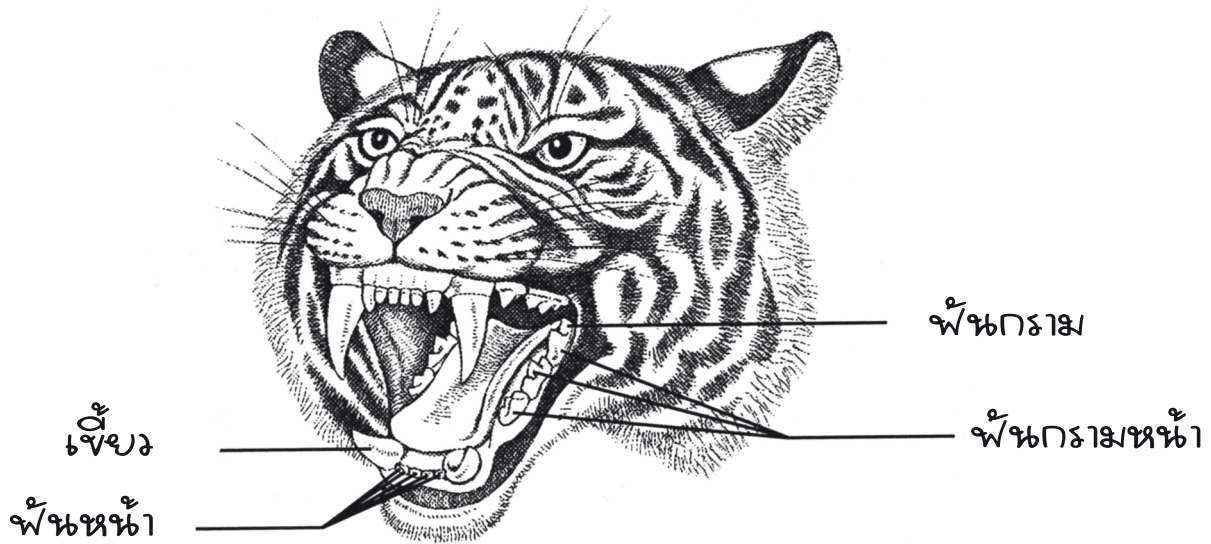
.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพตัวอย่างการเปรียบเทียบลักษณะฟันของเสือโคร่งและคน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพประกอบพื้นที่ของดุ๊กกิจกรรมหัดสะกด

ตอนที่ 1

ตอนที่ 2

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

6. การกระโดด

แมวมีความสามารถในการกระโดด และสามารถกระโดดได้บ่อยครั้งด้วยร่างกายที่ยาวของมัน พวกมันสามารถกระโดดได้สูงมาก เราลองมาดูกันว่าคนกับแมวใครจะสามารถกระโดดได้สูงและไกลกว่ากัน

กิจกรรม

ให้สมาชิกแต่ละคนวัดความสูงของตัวเองด้วยเทปวัด หลังจากนั้นนำเทปวัดวางทาบบนพื้น และกระโดดเพื่อดูว่าตัวเองกระโดดได้ไกลเท่าไร หลังจากนั้นหาสัดส่วนระหว่างส่วนสูงกับระยะก้าวกระโดดของแต่ละคน เช่น สูง 180 เซนติเมตร สามารถกระโดดได้ไกล 120 เซนติเมตร ดังนั้น สัดส่วนระหว่างความสูงกับระยะก้าวกระโดดเท่ากับ 6:4 หรือ 3:2

เรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้

สังเกตการกระโดดของแมว โดยสำรวจดูหลาย ๆ พื้นที่ที่แมวกระโดด วัดระยะทางที่แมวกระโดด จากจุดเริ่มต้น จนถึงจุดที่แมวกระโดดไปหยุดยืนอยู่ และวัดความยาวตัวแมวตั้งแต่ปลายจมูกถึงโคนหาง และหาอัตราส่วนระหว่างความยาวของลำตัวกับระยะก้าวกระโดด

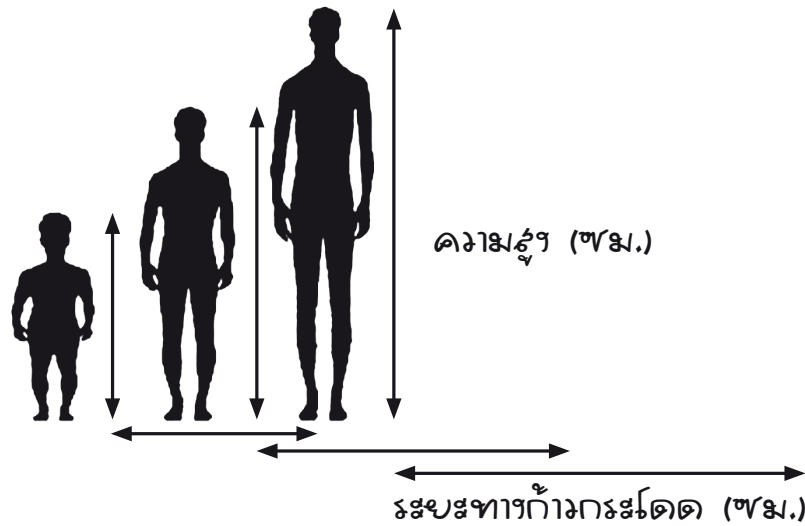
อภิปราย

เมื่อเราทราบอัตราส่วนระหว่างความยาวของลำตัวกับระยะก้าวกระโดดของแมวแล้ว ลองเปรียบเทียบกับมนุษย์ แล้วคิดเกี่ยวกับความสามารถในการกระโดดของแมว ความสามารถนี้จะประโยชน์อะไรกับแมวและเสือโคร่งบ้าง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ลำดับ	ความสูง	ระยะทางการกระโดด	อัตราส่วน
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

เปรียบเทียบอัตราส่วนความยาวลำตัวกับระยะทางการกระโดดของแมวแต่ละคน

.....

.....

.....

ความสามารถในการกระโดดสูงและไกลเป็นประโยชน์ต่อแมวแต่ละตัวอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

7. การปีนป่าย

แมวเป็นสัตว์ที่ปีนป่ายได้เก่ง
ให้สังเกตพฤติกรรมแมวขณะปีน
ต้นไม้ ว่าใช้ส่วนใดของร่างกาย
บ้าง มีรูปแบบในการปีนแบบ
ใดบ้างที่แตกต่างจากมนุษย์
ให้บันทึกลงในสมุดบันทึก

กิจกรรม

นำสมาชิกรออกไปหาด้านไม้ มีขนาดความสูงไม่มากนัก
พอที่จะปีนได้ และปีนต้นไม้โดยใช้วิธีการเหมือนกับแมว
หลังจากนั้นทดลองปีนในหลายๆท่าตามแมว แล้วมา
ประเมินดูว่าการปีนแบบใดที่มีลักษณะเหมาะสมกับ
การปีนต้นไม้ของคน

เรียนรู้จากสื่อเหล่านี้

หาโอกาสสังเกตดูแมวปีนต้นไม้ ว่ามันใช้วิธีอะไรส่วน
ใดของร่างกายบ้างช่วยในการปีนต้นไม้ มีความแตกต่างจาก
มนุษย์หรือไม่ อย่างไร และบันทึกไว้ในคู่มือ

อภิปราย

ทำไมถึงคิดว่าแมวบ้านปีนต้นไม้เก่งมาก ทำไมเสือโคร่ง
ปีนต้นไม้ไม่ได้ ลักษณะทางกายภาพของแมวและเสือโคร่งมีการ
ปรับตัวอย่างไรบ้างเพื่อให้มันปีนป่ายได้ดีกว่ามนุษย์

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ลักษณะการปีนต้นไม้ของแมว

แมวใช้ส่วนใดของร่างกายในการปีนต้นไม้บ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แมวมีการปีนต้นไม้กี่แบบ แบบใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทำไมแมวหมีหรือใคร่จะได้ปีนต้นไม้ได้ หะเกะกว่ามนุษย์?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

8. การล่าเหยื่อ

เสือโคร่งออกล่าเหยื่อตอนเย็น และล่าทุกอย่างที่กินได้ ตั้งแต่ปลา เต่า เม่น หรือแม้แต่เสือโคร่งด้วยกันเอง ในประเทศไทย เสือโคร่งชอบล่าวัวแดงและกวางเป็นอาหาร เสือโคร่งจะไล่เหยื่อประมาณ 10-20 เมตร แล้วจึงเข้าตะครุบเหยื่อจากทางด้านหลังหรือด้านข้าง เสือโคร่งเริ่มกินเหยื่อตรงสะโพกก่อน

โดยปกติแล้วเสือโคร่งมักจะล่าเหยื่อขนาดใหญ่ เสือโคร่งโตเต็มวัยที่มีประสบการณ์มักจะมีความระมัดระวังในการล่า และโจมตีเหยื่อที่คิดว่าการล่าจะมีผลทำให้ได้รับบาดเจ็บน้อยที่สุด ในการจับเหยื่อมักพบว่า เสือโคร่งมักจะจับและกัดที่บริเวณต้นคอ ปาก และคอ หอย หลังจากเหยื่อล้มลง เสือโคร่งจะกัดบริเวณคอหอยแล้วจับเหยื่อจนกระทั่งเหยื่อขาดใจตาย การกัดบริเวณลำคอจะช่วยให้เสือปลอดภัยจากเขาและตีนของเหยื่อ เสือโคร่งชอบกัดที่บริเวณต้นคอ โดยเฉพาะบริเวณกระดูกคอที่ต่อกับกะโหลกทำให้กระดูกแตกกร้าว และเส้นประสาทฉีกขาด

ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งเสือโคร่งกินสัตว์กีบมากที่สุด ประกอบด้วย วัวแดง กวางป่า เก้ง กระต่ายและหนูป่าตามลำดับ สัตว์กีบเป็นอาหารหลักของทั้งเสือโคร่งและเสือดาว ในเหยื่อชนิดเดียวกัน เสือโคร่งมักกินเหยื่อที่มีอายุอยู่ในช่วงโตเต็มวัยซึ่งมีน้ำหนักมากกว่า ขณะที่เสือดาวกินเหยื่อที่ตัวเล็กกว่าที่มีอายุในช่วงวัยเด็กหรือก่อนโตเต็มวัย เสือโคร่งกินเหยื่อแต่ละครั้งประมาณ 18 - 40 กิโลกรัม โดยเริ่มต้นจากบริเวณสะโพก และถ้าไม่มีอะไรมารบกวนจะใช้เวลา 3 - 6 วัน กินเหยื่อจนหมด

กิจกรรม

ให้สังเกตพฤติกรรมของแมวบ้าน การเคลื่อนไหวของแมว สังเกตดูพฤติกรรมการล่าเหยื่อ อาจจะเป็นการวิ่งไล่ตะปบหนู หรือสัตว์ขนาดเล็กอื่นๆ ให้สังเกตสายตา ลักษณะท่าทาง และความรวดเร็วในการวิ่งไล่ตะปบหนู ในระหว่างที่แมวกำลังแสดงพฤติกรรม

อภิปราย

ลองพิจารณาดูว่าส่วนใดร่างกายของแมวช่วยให้แมวมีการเคลื่อนที่ได้เร็ว โดยลักษณะเดียวกับเสือโคร่ง แมวมีการปรับตัวทางด้านกายภาพอย่างไรบ้าง ที่ส่งผลให้แมวมีการเคลื่อนที่ได้เร็ว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

รู้จักและเข้าใจในคุณค่าของเสืออย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรามีการปรับปรุงรักษาสภาพเพื่อการเคลื่อนไหวได้เร็วอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

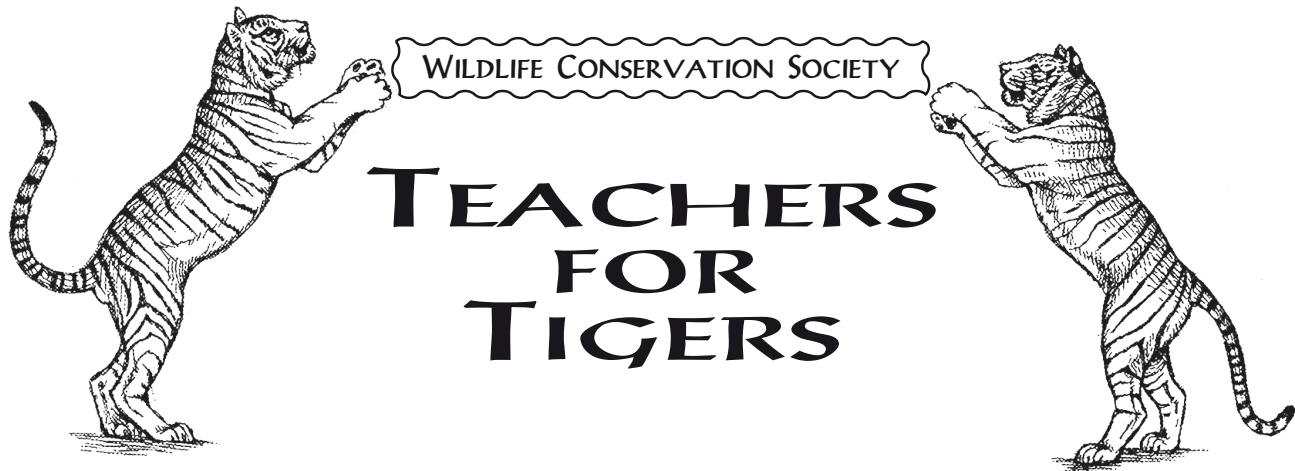
.....

.....

.....

.....

บทที่ 2

ทัศนคติที่มีต่อเสือโคร่ง

ความเชื่อที่มีต่อเสือโคร่งทางวัฒนธรรม หน้า 70

ตัวอย่างสื่อต่าง ๆ ที่ให้เสือโคร่งเป็นสัญลักษณ์ หน้า 71

ตำนานเสือโคร่ง หน้า 80

เสือโคร่งในสภาพธรรมชาติทั่วไป หน้า 89

สัญลักษณ์เสือโคร่งในหน่วยงานราชการ หน้า 101

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ทัศนคติที่บั่นทอนเสือโคร่ง

บทนี้ต้องการให้ผู้ทำกิจกรรมได้สำรวจทัศนคติที่มีต่อเสือโคร่งชนิดต่างๆ ทั่วโลก ภายใต้ความเข้าใจในมุมมองที่กว้างขึ้นและทำให้คนเข้าใจถึงทัศนคติที่มีต่อเสือโคร่งที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ในบทนี้จะให้ผู้ทำกิจกรรมได้หาเรื่องราวของเสือโคร่งในหลายมุมมองไม่ว่าจะเป็นมุมมองทางด้านศิลปะ สื่อโฆษณา หรือบทประพันธ์ เพื่อสำรวจว่ามีความหลากหลายทางศิลปะมากน้อยเพียงใดและมีการเขียนเรื่องราวของเสือโคร่งอย่างไรบ้างที่พอจะบอกให้เราได้รับรู้ถึงเรื่องราวของเสือโคร่ง และสิ่งสำคัญ ก็คือการสืบทอดเรื่องราวทางวัฒนธรรม ซึ่งอาจจะหายไปพร้อมกับเสือโคร่งที่สูญพันธุ์ไปในอนาคต

ความเชื่อที่มีต่อเสือโคร่งทางวัฒนธรรม

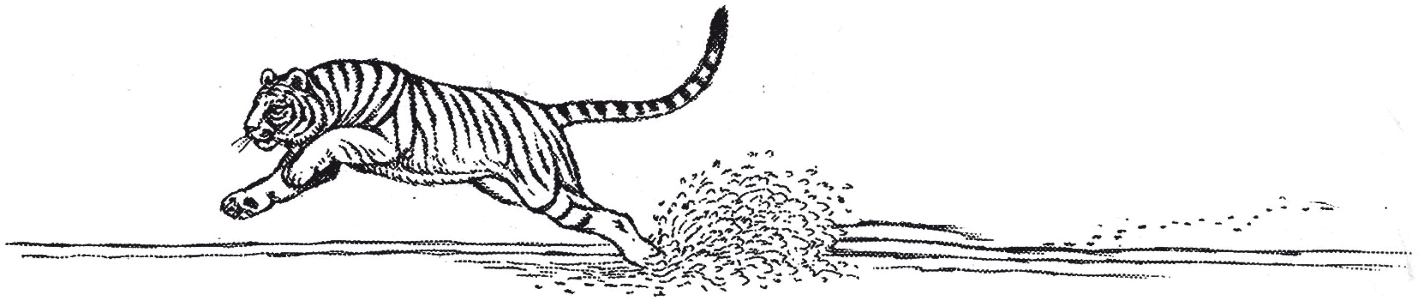
กิจกรรมการเรียนรู้

เสือโคร่งกลายเป็นสัญลักษณ์ที่ทรงอำนาจในวัฒนธรรมหลาย ๆ วัฒนธรรมทั่วโลก จากตัวอย่างความคิดของคนที่ยกเอาเสือโคร่งมาเป็นสัญลักษณ์ในบางประเทศ และในบทนี้ให้สมาชิกหาตัวอย่างสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่นำเอาเสือโคร่งมาเป็นสัญลักษณ์ โดยแบ่งสมาชิกทำงานออกเป็น 8 กลุ่ม มีข้อเสนอแนะแนวคิดต่าง ๆ เพื่อหาเรื่องราวของเสือโคร่งจากแหล่งต่าง ๆ คือ ในแง่ศิลปะ สื่อโฆษณา ชื่อผลิตภัณฑ์ ภาพยนตร์ ดนตรี กีฬา งานเขียน และเพลง โดยพยายามแข่งขันกันค้นหาตัวอย่างให้ได้มากที่สุด เพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ โดยมีใบการตั้งชื่อขึ้นเอง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตัวอย่าง:

ชื่อโฆษณา:	โฆษณาอาหารเช้า, สถานีบริการน้ำมัน
กีฬา:	ชื่อทีมของเบสบอล, ฟุตบอล
ภาพยนตร์:	หนังสือการผจญภัยของเสือโคร่งในป่า
เพลง:	ชื่อเพลงที่มีคำว่าเสือ หรือเสือโคร่ง

หลังจากแต่ละกลุ่มได้ทำตัวอย่างแล้วให้ออกมานำเสนอคำตอบโดยให้หาเหตุผลว่าทำไมเสือโคร่งถึงได้มีอิทธิพลต่อการนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ต่างๆ ในทุกสาขา ลักษณะของเสือโคร่งแบบใดบ้างที่ทำให้มันสามารถเป็นตัวแทนในการเป็นสัญลักษณ์ในสาขาต่างๆ นั้น แล้วเสือโคร่งที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันจะมีอิทธิพล และนำมาใช้ในการเป็นสัญลักษณ์ได้หรือไม่ ถ้าพวกมันไม่มีโอกาสรอดอยู่ในป่าได้อีกต่อไป

ตัวอย่างชื่อต่างๆ ที่ใช้
เสือโคร่งเป็นสัญลักษณ์

จากการยกตัวอย่างการนำเสือโคร่งมาเป็นสัญลักษณ์ในสาขาต่างๆ ให้สมาชิกนำเสนอแนวคิดต่างๆ ของสื่อเหล่านั้น ว่ามีแนวคิดอย่างไรที่นำเอาเสือโคร่งมาเป็นสัญลักษณ์ ยกตัวอย่างเช่น อาจจะมีแนวคิดเรื่องความรัก ความน่ากลัว ความสวยงาม ความสง่างามและควมมีพลังกำลัง เป็นต้น

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

กิจกรรมการเรียนรู้

ให้แบ่งสมาชิกออกเป็น 7 กลุ่ม และแจกสื่อผลิตภัณฑ์ที่ใช้เสือโคร่งเป็นสื่อสัญลักษณ์ โดยแจก 1 ผลิตภัณฑ์ ต่อ 1 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเตรียมนำเสนอภาพที่ได้รับแจก โดยการนำเสนอต้องประกอบด้วย

- ส่วนประกอบของคำส่วใดในภาพที่ใช้เสือโคร่งเป็นสื่อสัญลักษณ์
- 100 ปีที่ผ่านมา มีการพบเสือโคร่งหรือไม่ตามสถานที่และช่วงเวลาจากภาพ ถ้าบ่งบอกถึงช่วงเวลาในภาพไว้ และสถานที่นั้นพบเสือโคร่งในปัจจุบันหรือไม่
- จากภาพที่ใช้ชื่อหรือภาพเสือโคร่งเป็นสื่อสัญลักษณ์นั้นมีรูปแบบการนำเสนออย่างไร และภาพนั้นต้องการที่จะสื่ออะไรกับคนดู
- ให้หาเหตุผลว่าทำไมคนที่ผลิตสื่อนี้ถึงได้เลือกใช้ชื่อหรือภาพเสือโคร่งมาเป็นสัญลักษณ์ และสมาชิกคิดว่าสามารถใช้สัตว์ชนิดอื่นๆ มาเป็นสัญลักษณ์แทนเสือโคร่งได้หรือไม่ ถ้าได้จะเป็นสัตว์ชนิดใด เพราะเหตุใด
- สมาชิกสามารถอนุมานได้หรือไม่ว่าคนที่สร้างภาพนั้นมีความคิดหรือความรู้สึกอย่างไรกับเสือโคร่ง
- ภาพที่ใช้ชื่อหรือภาพเสือโคร่งเป็นสื่อนี้ทำให้เกิดรู้สึกอย่างไรบ้าง
- ภาพที่ใช้ชื่อหรือภาพเสือโคร่งเป็นสื่อนี้สมาชิกคิดว่าจะมีความเป็นจริงหรือไม่ ให้หาเหตุผล ถ้าคิดว่าจริง และถ้าคิดว่าไม่จริง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพยนตร์เรื่องชาติเสือ ปี 2501

“ชาติเสือ” เป็นเรื่องราวของหนุ่มนักสู้ผู้ไม่รู้จักคำว่าถอย เขารักศักดิ์ศรีของความเป็นชายถึงยอมเอาชีวิตเข้าแลก

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

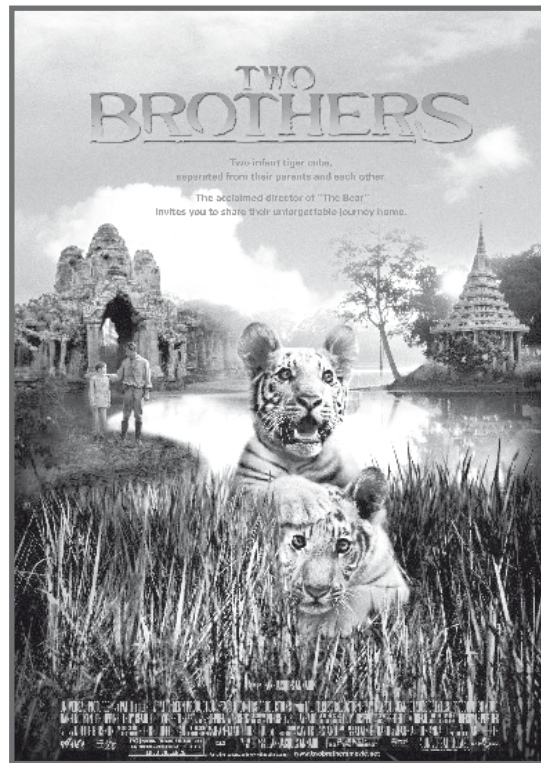
.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เรื่อง Two Brothers ปี 2547 (พี่น้องเสือ)

เป็นเรื่องราวการผจญภัยของลูกเสือโคร่งฝาแฝดต่างบุคลิก และถูกแยกทางกันโดยโชคชะตา

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

หนังสือ ตำราเสือไทย

เป็นหนังสือเกี่ยวกับเรื่องราวของเพศเมียที่ต้องประหารชีวิตคนซึ่งเป็นสัตว์ประเสริฐ
เป็นผู้ที่ต้องฆ่าคนซึ่งนับว่าเป็นกรรมหนักหนาแรง จึงต้องเพ้นหาคนที่มิดวงเพศเมีย! มิดวง
คุ้มตัวเองได้ มิฉะนั้นชีวิตจะสั้น !

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

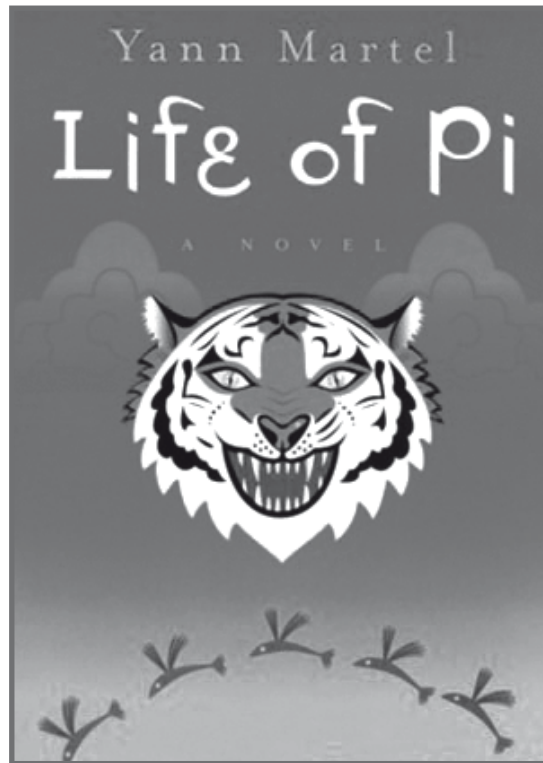
.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

หนังสือเรียน ปี 2544

Life of Pi เป็นหนังสือนิยายผจญภัยแนวแฟนตาซี เรื่องการผจญภัยของเด็กน้อยชาวอินเดียที่ประสบเคราะห์กรรมเรือแตกอับปาง จนต้องหนีขึ้นเรือกู่ชีพและมีผู้ร่วมทางเป็นเสือ หลังจากที่ถูกครอบครัวของไพบดึกกิจการสวนสัตว์เพราะเหตุทางการเมืองในอินเดีย พ่อของเขาตั้งใจอพยพไปอยู่แคนาดา พวกเขาเดินทางโดยเรือบรรทุกสินค้า แต่ยังไม่ทันไปถึงฝั่ง เรือก็แตกอับปางในมหาสมุทรแปซิฟิกเสียก่อน และเรื่องราวการผจญภัยก็เริ่มขึ้น

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

หนังสือเรื่อง เสือโคร่งหาย

เสือโคร่งเป็นเจ้าป่า มันภูมิใจในลายพาดกลอนสีดำของมันมาก เข้าวันหนึ่ง เสือตื่นมาพบว่าลายพาดกลอนของมันหายไป ตัวมันเหลือแต่สีเหลืองทั้งตัว เสือโคร่งจึงออกตามหาลายพาดกลอน มันเดินไปพบงูอนคตบนลายพาดกลอนของมัน เจ้างูไม่ยอมคืนลายให้ บอกให้เสือหาบ้านใหม่ให้มันก่อน โดยบ้านใหม่จะต้องทำจากหญ้าช้างเท่านั้น การผจญภัยของเสือโคร่งหลายจึงเริ่มขึ้น เสือโคร่งจะต้องทำอย่างไรบ้างเพื่อให้ได้ลายคืนมา

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ຈົ່ງອ້າຂໍພູມຕຸຍພວກ ພິມ "ເຮືອໂດຣ" ວັດຮຸ້ ຈີດີ້

ໂດຍບໍ່ຕ້ອງການ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพวาด
เสือโคร่งและหญ้าตัด

ศิลปิน: Lee Ming

ภาพเสือโคร่งและหญ้าตัดเป็น
ภาพวาดด้วยมือจากฝีมือ
ต้นฉบับของชาวจีน ภาพนี้
ถูกวาดขึ้นบนผ้าหนาและหนัก
ซึ่งทอจากเส้นไหมทองหรือเงิน
ผ้าไหมปูเสื่อแท้

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตำนานเสือโคร่ง

เราเคยได้ยินตำนานเสือโคร่งจากสถานที่ต่างๆ เช่น จีน อินเดีย เกาหลี และประเทศในแถบตอนกลางของเอเชีย และบริเวณรอบขอบทะเลสาบแคสเปียน โดยพื้นที่เหล่านี้ มีเพียงประเทศอินเดียประเทศเดียวที่ยังคงมีเสือโคร่งในธรรมชาติมากที่สุด ส่วนประเทศจีนมีเสือโคร่งอยู่จำนวนไม่มาก และกลุ่มประชากรที่มีอยู่ยังถูกแยกออกเป็นกลุ่มเล็กๆ

ข้อมูลเสือโคร่งจากพื้นที่เหล่านี้ถูกเลือกมาเพื่อนำมาหาบทประพันธ์และตำนานของเสือโคร่งว่าเสือโคร่งถูกยกย่องให้เป็น หรือเปรียบได้กับตัวแทนอะไรบ้าง เช่น เสือโคร่งเปรียบได้กับพระเจ้า เสือโคร่งเปรียบได้กับเจ้าป่า เสือโคร่งเปรียบได้กับผู้ปกครอง และเสือโคร่งเปรียบได้กับผู้ที่ถูกหลอกลวง เป็นต้น ตำนานที่รวบรวมมาให้อ่านในบทนี้ให้ผู้ทำกิจกรรมตอบคำถามตามโจทย์ที่ให้มาดังนี้

- 1) จากตำนานเสือโคร่งมีแนวทางในการนำเสนอและดำเนินเรื่องอย่างไร มีลักษณะแนวเรื่องอย่างไร โดยให้วงกลมคำที่เกี่ยวข้องกับตำนานและเป็นคำที่นำมาประยุกต์เพื่อแต่งเรื่องราวของแต่ละตำนาน

เป็นมิตร ร้าย นกกลัว นกฉลาด โง่เขลา กล้าหาญ สวยงาม มีพลัง
อันตราย ใหญ่ เล็ก ดี แย่ ชนิด ใจกว้าง ความหมาย

- 2) ผู้ทำกิจกรรมคิดว่าเสือโคร่งในเรื่องราวที่แต่งขึ้นจะมีความเชื่อตามหลักพื้นฐานที่เป็นจริงในธรรมชาติของเสือโคร่งหรือไม่ ลักษณะเฉพาะตัวของเสือโคร่งในเรื่องส่วนใดบ้างที่ดูคล้ายกับชีวิตจริงของเสือโคร่ง และส่วนใดบ้างที่เป็นการแต่งขึ้นมาเอง
- 3) ผู้ทำกิจกรรมคิดว่าคนที่เขียนเรื่องราวของเสือโคร่งนี้ชอบเสือโคร่งหรือไม่ชอบ โดยอธิบายด้วยว่าทำไมถึงชอบหรือไม่ชอบ
- 4) ผู้ทำกิจกรรมคิดว่าเรื่องราวเสือโคร่งนี้จะมีคนเชื่อหรือไม่ และจะส่งผลกระทบต่ออนุรักษ์เสือโคร่งมากน้อยเพียงใด หากมีการเผยแพร่เรื่องราวของเสือโคร่งมากขึ้น จะมีผลต่อการสูญพันธุ์ของเสือโคร่งหรือไม่ และถ้ามีผลต่อการสูญพันธุ์แล้วจะมีผลอย่างไร

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตำนานเสือโคร่งจากอินเดีย: เรื่อง เสือโคร่งผู้ไม่รู้ตัวเป็นใคร

แม่เสือโคร่งตัวหนึ่งพร้อมกับลูกเสือโคร่งเล็ก ๆ อาศัยอยู่ร่วมกับฝูงแกะได้อย่างกลมกลืนและน่าพิศวงในหุบเขาแห่งหนึ่ง แม่เสือถูกยิงด้วยปืนจากนักล่าและอยู่ในสภาวะที่อ่อนแอมาก และแม่เสือกก็หาสถานที่ซึ่งปลอดภัยมากที่สุดเพื่อหลบซ่อนและให้เป็นที่พักของลูกน้อย แต่อย่างไรก็ตาม บาดแผลที่เกิดจากการถูกยิงมีอาการบาดเจ็บรุนแรง และมันเองก็จะตาย ลูกของมันพยายามปลุกแม่ให้ฟื้นแต่ก็ไร้ผล ลูกของมันเริ่มรู้สึกหวาดกลัว หิว และเริ่มที่จะร้องหาแม่

แกะผู้มีจิตใจดีจึงรับเลี้ยงดูลูกเสือ โดยให้กินนมของพวกแกะ ฝูงแกะได้นำลูกเสือเข้ามาอยู่ในฝูงด้วย พวกแกะกินหญ้าเป็นอาหาร ลูกเสือกก็กินหญ้าตามพวกแกะ แม้แต่เสียงร้อง ลูกเสือกก็ร้องเลียนเสียงตามเสียงแกะโดยเรียนรู้พฤติกรรมของแกะโดยตลอด เมื่อลูกเสือโตขึ้นยิ่งดูลักษณะท่าทาง รูปร่างมีความเป็นเสือมากขึ้น แต่ลักษณะพฤติกรรมของมันยังเป็นแกะอยู่ อย่างไรก็ตามมันก็มีความสุขกับการได้อยู่ในครอบครัวของฝูงแกะ

วันหนึ่งมีเสือโคร่งตัวใหญ่เดินเข้ามาใกล้กับฝูงแกะ ทำให้ฝูงแกะตกใจและแตกฝูงกระจัดกระจายไปคนละทิศทาง ลูกเสือได้หลบไปอยู่ข้างหลังฝูงแกะ ลูกเสือสั่นด้วยความกลัวและร้องอย่างหวาดกลัวอย่างเสียงแกะ แล้วเสือโคร่งตัวใหญ่นั้นก็เข้าไปใกล้ลูกเสือโคร่งและส่งเสียงคำรามอย่างเสียงดัง

เสือโคร่งตัวใหญ่ถามลูกเสือโคร่งว่า “ทำไมเจ้าถึงไม่ร้องคำรามเหมือนอย่างเสือโคร่ง?”

ลูกเสือประหลาดใจที่ทำไมเสือโคร่งตัวใหญ่ถึงถามเช่นนั้น

“คำรามเหรอ ข้าเป็นแกะหะ ข้าไม่สามารถร้องคำรามได้” ลูกเสือโคร่งตอบอย่างภาคภูมิใจ

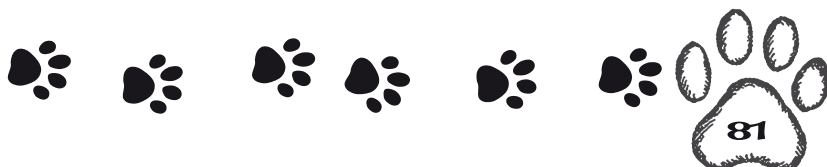
และเสือโคร่งตัวใหญ่ก็ร้องคำรามออกมาพร้อมหัวเราะเยาะ

“เจ้าไม่ใช่แกะ ทำไมเจ้าถึงเชื่ออย่างนั้น ข้าไม่รู้อะไรเลย” เสือโคร่งตัวใหญ่พูดทั้งที่เขินคอใส่

“ข้าเป็นแกะจริง ๆ ครอบครัวของข้าทั้งหมดเป็นแกะ แะเราอาศัยอยู่ร่วมกันมาตลอดในหุบเขาแห่งนี้ แะพวกเราก็ใช้เวลาทุก ๆ วัน กินหญ้าอยู่ที่นั่นมาหลายชั่ว”
ลูกเสือตอบและร้องออกมาเพื่อยืนยันความเป็นแกะของมัน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

“เจ้าคิดผิดอย่างมหัศจรรย์ มากับจ้าว จ้าวจะพิสูจน์ให้เจ้าได้เห็น”

แล้วเสือโคร่งตัวใหญ่ก็พาลูกเสือโคร่งไปบริเวณทะเลสาบ มายืนอยู่ขอบทะเลสาบ
ให้ลูกเสือโคร่งมองลงไปใต้น้ำเพื่อมองดูเงาตัวเองในน้ำ

“สวมอวดูด้วยเงาในน้ำนี่ นั่นคือเจ้า แล้วมาที่จ้าว เห็นจ้าวไหม เจ้าเหมือนจ้าว
ทุกอวัยวะ เจ้าไม่ใช่แกะแต่เป็นเสือ อาหารของเจ้าไม่ใช่หญ้า แต่เป็นเนื้อ”

เสือตัวน้อยผู้ซึ่งเลื่อมใสกับฝูงแกะมาตลอดยังไม่เชื่อในคำบอกของเสือโคร่งตัวใหญ่
นั้น แล้วเจ้าเสือตัวน้อยก็กลับไปยังหุบเขา และกลับไปอยู่ในฝูงแกะซึ่งยังคงกินหญ้า
และร้องออกเป็นเสียงแกะต่อไป

เสือโคร่งตัวใหญ่ไม่ยอมแพ้ และมันพยายามจะทำให้ลูกเสือตัวน้อยยอมรับตัวเองว่า
เป็นเสือให้ได้ วันต่อมาเสือโคร่งตัวใหญ่ลากเหยื่อที่เพิ่งล่าใหม่มายังบริเวณที่ฝูงแกะและลูก
เสือกำลังแทะเล็มหญ้าอยู่

“เจ้าเสือห่วย เจ้าดูอวดูชิมเนื้อที่จ้าวล่ามา” ลูกเสือโคร่งตัวใหญ่พูดเชิงเย้ยให้
ลูกเสือเข้ามากินเนื้อ

“ถ้าเจ้ากินเนื้อนี้ เจ้าสัญญากับจ้าวได้ไหมว่าจะไม่กลับไปที่หุบเขาแห่งนี้อีก เพราะ
เจ้าทำให้เหล่าแกะพวกนี้เกิดความหวาดกลัว” ลูกเสือกล่าว และจะกินเนื้อนั้นเพื่อ
ให้จบเรื่องไป

“ตกลง จ้าวสัญญว่าจะไม่กลับมาก็ได้ ถ้าเจ้ากินเนื้อนี้” จากคำสัญญาของเสือโคร่ง
ตัวใหญ่ ลูกเสือโคร่งก็กัดฉีกเนื้อออกเป็นชิ้นๆ ด้วยฟันอันแหลมคม และเคี้ยวเนื้อนั้น

“อืม อร่อย!!!” ลูกเสืออุทานออกมา “รสชาติดีกว่าหญ้าเยอะเลย” แล้วลูกเสือ
ก็หันไปมองทางฝูงแกะ พร้อมเชื้อเชิญแกะมากินเนื้อด้วยกัน

เหล่าฝูงแกะเหล่านั้นต่างหวาดกลัว และถอยห่างออกจากลูกเสือ ลูกเสือทำ
เสียงแต่ไม่ใช่เสียงเดิมอย่างเสียงแกะ มันคำรามและกึกก้องลั่นป่าในหุบเขาแห่งนั้น แล้ว
ลูกเสือโคร่งนั้นก็หันไปมองหน้าเสือโคร่งตัวใหญ่ และพูดออกมาอย่างภาคภูมิใจว่า

“จ้าวไม่ใช่แกะ จ้าเป็นเสือโคร่ง” และแล้วเสือโคร่งทั้งสองตัว ก็วิ่งออกไปในทุ่งหญ้า
สูง และอาศัยอยู่ในฝูงของพวกมันตั้งแต่นั้น

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตำนานเสือโคร่งของแม่ค้าเป๊น: การกำเนิดของแม่น้ำไทกรัส

เจ้าหญิงผู้เลอโฉมนั่งโศกเศร้าเสียใจอยู่ริมฝั่งของแม่น้ำ เธอร้องไห้ด้วยเสียงอันแผ่วเบา หยดน้ำตาของเธอร่วงหล่นลงไปบนสายน้ำที่ไหลเชี่ยว น้ำในแม่น้ำที่ไหลแรงได้ไหลผ่านหน้าเธอไป และหยุดหมุนวนผ่านไปตามขอบหินและต้นไม้ เธอไม่สามารถข้ามแม่น้ำไปอีกฝั่งเพราะแม่น้ำนั้นมีกระแสน้ำไหลแรงเกินไป ระยะเวลาล่วงเลยไปจนบรรยากาศยามเย็นเริ่มคืบคลานเข้ามา เจ้าหญิงจำต้องเดินทางกลับบ้านของเธอด้วยระยะทางที่แสนยาวไกล

ในป่าลึกมีเสือโคร่งตัวหนึ่งกำลังนอนพักผ่อน ก็พลันได้ยินเสียงร้องไห้กระซิกผ่านเข้ามาตามสายลม เสือโคร่งตัวนั้นฟังอย่างตื่นตัวและพยายามฟังเสียงนั้น เสือโคร่งเดินตามหาที่มาของต้นเสียงและเดินมายืนอยู่ข้าง ๆ เจ้าหญิงที่กำลังร้องไห้ ทันใดเจ้าหญิงก็เงยหน้าขึ้นมาและจ้องมองไปที่เสือโคร่งอย่างตกใจ เนื่องจากเธอได้พบกับเสือโคร่งและอยู่ใกล้ชิดกับเสือโคร่งมาก แต่เสือโคร่งก็เดินมาหยุดนั่งอยู่ที่ปลายเท้าของเจ้าหญิงและยื่นจมูกมาที่หัวของเธอ พร้อมกับกับเจ้าหญิงที่ยกแขนขึ้นมาป้องกันด้วยความหวาดกลัว แต่เสือโคร่งไม่ได้ทำอันตรายใด ๆ กับเจ้าหญิง

เจ้าหญิงยิ้มให้กับเสือโคร่งเมื่อเสือโคร่งเป็นมิตรและค่อย ๆ ดันหัวของเสือโคร่งให้ห่างออกไป

“โอ้! ถ้าเพ็ญระแ่เจ้าพูดกับฉันได้รู้คำเจ้าอาจะ
ช่วยฉันได้” เจ้าหญิงเอ่ยปากพูดกับเสือโคร่ง
และเจ้าหญิงก็ขยับตัวเข้าไปใกล้เสือโคร่ง
มากขึ้น

“พ่อแม่ของฉันที่เป๊น
กษัตริย์และราชินี กำลัง
กังวลอยู่เพราะฉัน
ยังไม่กลับบ้านเมื่อ
มีดรอฉันก็ได้อยู่
คนเดียว ณ ที่นี้”

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

ถึงแม้เสือโคร่งจะพูดไม่ได้แต่ก็เข้าใจเจ้าหญิงผู้นำสงสาร เสือโคร่งยืนขึ้นและยืดอกอันยาวของมันออก มันโน้มตัวลงเชิงร้องขอ ให้เจ้าหญิงปีนขึ้นไปนั่งบนหลังของมัน เจ้าหญิงมองดูเสือโคร่งอย่างชื่นชม แต่เสือโคร่งก็ไม่ได้มุ่งมั่นจะทำอย่างที่มันต้องการซะทีเดียว เสือโคร่งยังคงปิดหางอันสวยงามของมันไปมา และรอคอยให้เจ้าหญิงขึ้นไปนั่งบนหลังของมัน ในที่สุดเจ้าหญิงก็ตัดสินใจ รวบชายกระโปรงและปีนขึ้นไปบนหลังของเสือโคร่ง หลังจากนั้นเสือโคร่งก็พาเจ้าหญิงว่ายน้ำข้ามแม่น้ำที่ไหลเชี่ยวไปยังฝั่งตรงข้าม ทำให้เกิดหยดน้ำเล็กๆ ที่กระเด็นโดนขาเจ้าหญิง เสือโคร่งว่ายน้ำข้ามแม่น้ำไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งในไม่ช้าทั้งสองก็ถึงฝั่งอย่างปลอดภัย

เสือโคร่งและเจ้าหญิงเดินอยู่บนฝั่งของแม่น้ำ เจ้าหญิงเลื่อนตัวลงจากหลังของเสือโคร่งและเอามือลูบใต้คอกของมัน

“ขอบคุณมาก เพื่อนของฉัน เจ้าเป็นผู้ช่วยเหลือฉัน” เจ้าหญิงกล่าวและชำเลืองมองด้านหลังของเธอและมองดูที่รอยตีนของเสือโคร่ง ดอกไม้ที่เกิดขึ้นใหม่กำลังมีดอกบานใหม่ เจ้าหญิงมองดูดอกไม้ที่กำลังบานอย่างชื่นชมแถมประหลาดใจ

เสือโคร่งรู้ตัวเองได้ว่าได้ทำงานของตัวเองจนเสร็จสิ้นแล้ว และช่วงเวลาในป่าได้หมดลงแล้ว เสือโคร่งหันหลังและค่อยๆ เดินกลับหายเข้าไปในป่า เจ้าหญิงร้องเรียกตามหลังเสือโคร่งไป แต่มันก็ไม่หันหลังมามองเจ้าหญิงอีก

ในท้ายที่สุดเมื่อเจ้าหญิงกลับถึงราชวัง พ่อแม่ของเธอก็มีความสุขและเจ้าหญิงได้เล่าเรื่องราวผจญภัยให้กับพ่อและแม่ฟัง ทั้งเรื่องของแม่น้ำ เรื่องของเสือโคร่งและดอกไม้

เพื่อเป็นเกียรติแก่เสือโคร่งที่ได้ช่วยเหลือชีวิตเจ้าหญิงไว้ พระราชาจึงประกาศให้แม่น้ำสายนี้ซึ่งไหลเป็นสายยาวผ่านไปสู่ดินแดนอันแห้งแล้ง ให้ชื่อว่า ไทกริส โดยให้ชื่อเหมือนกับ ไทเกอร์ แม่น้ำไทกริสยังคงมีความเป็นธรรมชาติ และได้รับการปกป้องจากประชาชนที่อยู่อาศัยตลอดแนวฝั่งแม่น้ำ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตำนานเสืออสูร

ตำนานเสืออสูร

เป็นตำนานที่กล่าวขานกันมาเนิ่นนาน ถึงความน่ากลัวของศาสตร์อาถรรพ์ ที่ปรากฏเกิดขึ้นว่า เสือที่ดุร้ายและมักชอบจับคนกินเป็นอาหาร เมื่อมีคนมากเข้าวิญญานคนที่เสือกินเข้าไปนั้นจะเข้าสิงสู่ในกายเสือ ทำให้เสือตัวนั้นมีญาณแก่กล้า ที่สามารถจำแลงแปลงกายบิดเบือนตนจากเสือให้กลายเป็นใครต่อใครก็ได้ เพื่อเที่ยวหลอกล่อคนที่เปิ่นเหยี่ยวให้หลงกล เพื่อลวงให้ถูกจับกินได้ง่ายขึ้น ครั้นยังกินคนมากขึ้นเท่าใด วิญญานก็ยิ่งสิงสู่ในตัวเสือมากขึ้น เสือตัวนั้นก็ยิ่งมีฤทธิ์มีอำนาจมากขึ้นเป็นทวีคูณ

เรื่องความเป็นมาของเสือมิใช่มีแต่เสือกินคนแล้วจะกลายเป็นเสือสมิงได้เท่านั้น แต่ยังมีวิธีที่ทำให้ตนเป็นเสือสมิงได้ คือ พวกที่เรียนวิชาเสือ เป็นวิชาการเรียกเอาวิญญานเสือนั้นมาเข้าสิงในตน ผนวกกับคนผู้รู้วิชาอาคมในทางเดรัจฉานวิชา เมื่อนานเข้า เกิดการรวมตัวในทั้งสองเรื่องทีกล่าว คือ ทั้งวิชาเรียกเสือและอาคม ทำให้คนผู้นั้นกลายเป็นเสือสมิง ครั้นเสือตนนี้ได้ไปกินคนเข้า ก็กลายเป็นเสือสมิงโดยสมบูรณ์

มีเรื่องเล่าขานและค่อนข้างดังมาก เมื่อประมาณ 30 กว่าปีที่แล้ว และดูเหมือนว่ากลายเป็นข่าวลงหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ยักษ์ของประเทศว่ามีชาวบ้านทางภาคเหนือได้รับความเดือดร้อน มีเสือตัวใหญ่เข้าไปทำร้ายคนในหมู่บ้านแห่งนั้น ทำให้เป็นที่หวาดกลัวแก่ชาวบ้านมาก ชาวบ้านจึงได้ไปขอความคุ้มครองจากทหารหน่วยตำรวจชายแดน เพื่อเข้ามาดูแลความปลอดภัยภายในหมู่บ้าน ฝ่ายทหารหน่วยตำรวจชายแดน จึงส่งกำลังเข้าไปคุ้มครองและเป็นชุดปฏิบัติการล่าเสือตัวนั้นไปในตัว กลางดึกคืนหนึ่งฝ่ายทหารตำรวจชายแดนได้จัดกำลังตรวจตราชุดหนึ่งออกดูแล และส่วนที่เหลือก็เข้าที่พักบนศาลาที่จัดกันไว้เป็นที่พักผ่อนนอนหลับ และในตอนดึกคืนนั้น ศาลาที่พวกทหารพักเกิดสั่นไหวโยกเอน ทำให้ทหารที่นอนอยู่ตื่น และลุกขึ้นมาดู ก็เห็นเสือโคร่งขนาดใหญ่พองลำตัวอยู่ที่โคนเสาศาลา ทหารที่กำลังประจำหน่วยอยู่นั้นก็นำปืนมายิงเสือโคร่งใหญ่ ทำให้มันได้รับบาดเจ็บและหลบหนีหายไปในความมืด ครั้นรุ่งเช้า หน่วยทหารจึงทำการติดตามแกะรอยเลือดเสือตัวนั้นไป จากการติดตามรอยเลือดผลปรากฏว่า รอยเลือดไปสิ้นสุดที่หลุมเนินดินแห่งหนึ่ง แล้วไม่ปรากฏรอยเลือดไปทางไหนอีก ทหารที่ติดตามนั้นเห็นเนินดินแล้วจึงตัดสินใจในความสงสัยกันบางอย่าง จึงขุดหลุมเปิดเนินดิน เมื่อขุดไปลึกพอประมาณ ก็ต้องอึ้งกันไปทั้งหมด เพราะสิ่งที่เห็นในหลุมนั้นปรากฏว่า เป็นศพผู้ชายคนหนึ่งตัวท่อนล่างเป็นสภาพ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

ของเสือลายพาดกลอน ดูเหมือนว่าเป็นการกลายร่างจากเสือเป็นคนที่ยังไม่สมบูรณ์นั่นเอง จากการสอบถามที่มาของศพชายผู้นี้ ได้ความว่าเป็นคนในหมู่บ้านย่านนั้น และสาเหตุที่ตายเพราะผิวดี ประเด็นที่น่าสนใจอยู่ที่ว่า ชายผู้นี้ผิวดีอะไร อย่างไร ซึ่งไม่มีผู้ใดกล่าวถึงรายละเอียด จึงทำให้ยากต่อการวิเคราะห์เรื่องราวต่อไป

เรื่องสมิทในประพาสต้นจันทบุรี

เป็นเรื่องเล่ารอบกองไฟเรื่องหนึ่งของชาวป่าที่ชาวกรุงผู้ห่างไกล สัมผัสเพียงคำบอกเล่า ส่วนใหญ่พวกพรานไปนั่งห้างยิงสัตว์ตอนกลางคืน หรือเข้าป่าลึกถึงจะมีสิทธิ์เจอ เล่ากันว่าเสือแก่ที่กินคนมามากจนสามารถจำแลงร่างได้ พอเหยื่อเผลอก็ตะครุบกิน ส่วนการแปลงร่างก็ทำได้ไม่จำกัด เป็นชายก็มี เป็นหญิงก็มี และที่แนบเนียนกว่านี้ก็คือแปลงเป็นพระรูดงค์ เพราะคนจะไม่ระวัง

เรื่องราวของเสือสมิทมีบันทึกเอาไว้ ในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครั้งเมื่อเสด็จประพาสต้นไปถึงจันทบุรี เป็นที่รู้กันว่าทรงโปรดที่จะเสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรในหัวเมืองต่างๆ หลายจังหวัดด้วยกัน เพื่อจะได้ทรงเห็นทุกข์สุขของราษฎรได้ใกล้ชิดมากกว่าจะทรงรับรายงานจากทางราชการเพียงอย่างเดียว และอีกอย่างก็เป็นการแปรพระราชฐานเพื่อพระพลานามัยจะได้แข็งแรงสมบูรณ์ขึ้นด้วย

เมื่อ พ.ศ. 2419 พระเจ้าอยู่หัวเสด็จเรือพระที่นั่งอรรคราชวรเดชลัดเลาะไปตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ ไปถึงจันทบุรี ตอนนั้นจันทบุรีเป็นป่าเสียมากกว่าเป็นเมืองและสวนผลไม้อย่างปัจจุบันนี้ มีสัตว์ป่าชุกชุมทั้งช้าง และเสือโคร่ง โดยเฉพาะเสือถือว่ามีมากเป็นอันดับหนึ่ง ถ้าทางกรุงเทพต้องการเสือก็ต้องมาดักเอาที่นี่ เพราะเป็นสินค้าที่ต่างประเทศต้องการมาก เพราะเหตุนี้ เจ้าเมืองจันทบุรีนอกจากจะต้องดูแลราษฎรต่างพระเนตรพระกรรณแล้ว ยังมีหน้าที่คล้ายๆ รพินทร์ไพรวัลย์ คือต้องคอยปราบเสือไม่ให้มารังควานชาวบ้านอีกด้วย

ใน พ.ศ. 2419 เสือที่จันทบุรีอุกอาจมาก บุกเข้าไปในบ้านคนแล้วคาบคนในบ้านไปกินเสียตื้อๆ ขนาดในเมืองมันก็ยังไม่กลัว กล่าวกันว่าเป็นเสือแก่ที่ไม่ว่องไวพอจะวิ่งไล่จับสัตว์อื่นๆ ได้ ก็เลยเข้าบ้านมาจับคนกินแทนเพราะง่ายกว่า ทำเอาชาวเมืองจันทบุรีระส่ำระสายเสียขวัญกันไปทั้งเมืองแทบไม่เป็นอันทำมาหากิน

พระยาจันทบุรีเห็นเสือชกจะกำแหงก่อวุ่นคนมากเกินไปเสียแล้ว ก็ตัดสินใจเปิดศึกขึ้นเด็ดขาดด้วยการประชุมพรานมือดีมาหลายคน แจกปืนให้ แยกย้ายกันออกไปล่าเสือ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

คนไหนไม่มีปืนก็ทำจันดัก ล่ากันเอาจริงเอาจังฆ่าเสียตายเป็นมาก ที่เหลือก็เตลิดหนีเข้าป่าลึก ทำให้ชาวบ้านหายขวัญเสียกลับมาทำมาหากินอย่างสงบได้อีกครั้ง

เรื่องเลื่องลือสงบลงไม่ทันไร ชาวบ้านก็เริ่มขวัญเสียกันใหม่เพราะมีข่าวเล่าลือเรื่อง เลือสมิง ประจวบกับเวลาที่พระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปพоди ในพระราชานิพนธ์ ทรงบันทึกไว้ว่า

“...ราษฎรชาวเมืองเชือถือ และกลัวเลือนมิงกันมาก เล่ากันว่าที่เมืองกัมพูชามี อาจารย์ทำน้ำมันเลือนมิงได้ ศิษย์ได้ลักน้ำมันนั้นทาตัวเข้า กลายเป็นเลือนมิงไปถึง 3 คน พลัดเข้ามาในแขวงเมืองจันทบุรี ตัวหนึ่งเป็นเลือนมิงร้าย เทียวชกกัดคนตายที่พลัว 2 คน ที่ปากจั่น 1 คน ที่ป่าสีเซิน 2 คน รวม 5 คน อาจารย์เทียวตามและบอกชาวบ้านว่าศิษย์ สามคนลักน้ำมันเลือนมิงทาตัวเข้า กลายเป็นเลือนมิงไปทั้งสามคน บิดามารดาของศิษย์นั้นเขา จะเอาลูกของเขา จึงมาเทียวตามหา แล้วสั่งไว้ว่าใครพบปะเลือนมิงแล้วให้เอาไม้คานตี ฤา มิฉะนั้นให้เอากะลาครอบรอยเท้าเลือนมิงนั้น ก็จะกลับเป็นคนได้ แต่วิธีจะแก้กันทำได้ก็ต่อเมื่อเลือนมิงนั้นยังไม่ทันกินคนเท่านั้น มิเช่นนั้นแล้ว ถึงจะทำวิธีที่บอกก็ไม่อาจกลับเป็นคนได้”

“...เหมือนเมื่อครั้งก่อนเรามาลัดทียบ ครั้งหนึ่ง น้ำจิตในเรือหมด ต้องเกณฑ์ให้ ทหารขึ้นไปตักน้ำในหนองบนบกไกลฝั่งประมาณ 3 เส้น พวกชาวบ้านบอกว่าที่นี่มีเลือนมิง มาเทียวอยู่ พระสงฆ์ผู้เป็นอาจารย์มาติดตามเวลากลางคืน แล้วก็ไปนั่งอยู่ที่ใต้ต้นตาลริม หนองน้ำนั้น คอยจะแก้ศิษย์กลับเป็นคน ในเวลานั้นก็ยังอยู่ พวกทหารพากันกลัว กลับมา เล่าจนเรารู้ เราอยากจะให้ไปตามตัวลงมาให้เห็นหน้าอาจารย์สักหน่อยหนึ่ง ก็เป็นเวลาตีก เลือนมิงแล้ว ครั้นเวลาเช้าก็ไปเสียจากลัดทียบ ท่านขรัวอาจารย์นั้นปานนี้เลือนมิงจะเอาไปกินเสีย แล้วทุกอย่างก็ไม่รู้ ”

เลือนมิงที่ล่าแต่งร่างเป็นพระพุทธรูปได้นี้ เมื่อไม่กี่ปีที่แล้วก็ยังเคยได้ยิน เป็นคำ บอกล่าของพระพุทธรูปหนึ่งว่า ได้พุทธรูปผ่านไปถึงสำนักสงฆ์ที่มีลักษณะวิเวกเปลี่ยวร้าง ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขา ครั้งแรกเห็นไกลๆ นึกว่าไม่มีพระจำพรรษาอยู่เลย แต่ปรากฏว่า พอเข้าไปถึงจริงๆ กลับมีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่รูปหนึ่ง มีหน้าตาดูน่ากลัว อย่างที่เรียกว่า ดูอย่างเลือน! พุดจาด้วยสำเนียงฟังดูแปร่งหู ภายในสำนักสงฆ์มีขี้ของสัตว์ป่านานาชนิด รุงรังไม่เป็นระเบียบ พระหน้าตารูปนั้นชวนให้พระพุทธรูปอื่นที่ผ่านมาให้จำไว้ด้วยตัวกัน ในสำนักสงฆ์ โดยอ้างว่าแถวนี้เลือนมิง แต่พระพุทธรูปก็ปฏิเสธ บอกแต่ว่าตั้งใจจะขึ้นมา ขออนุญาตปักกลดภาวนาอยู่ที่ลานกว้างด้านหน้า ถัดออกไปสักประมาณ 100 เมตร หลังจากพุดคุยกันอีกคำสองคำก็ลากลับ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

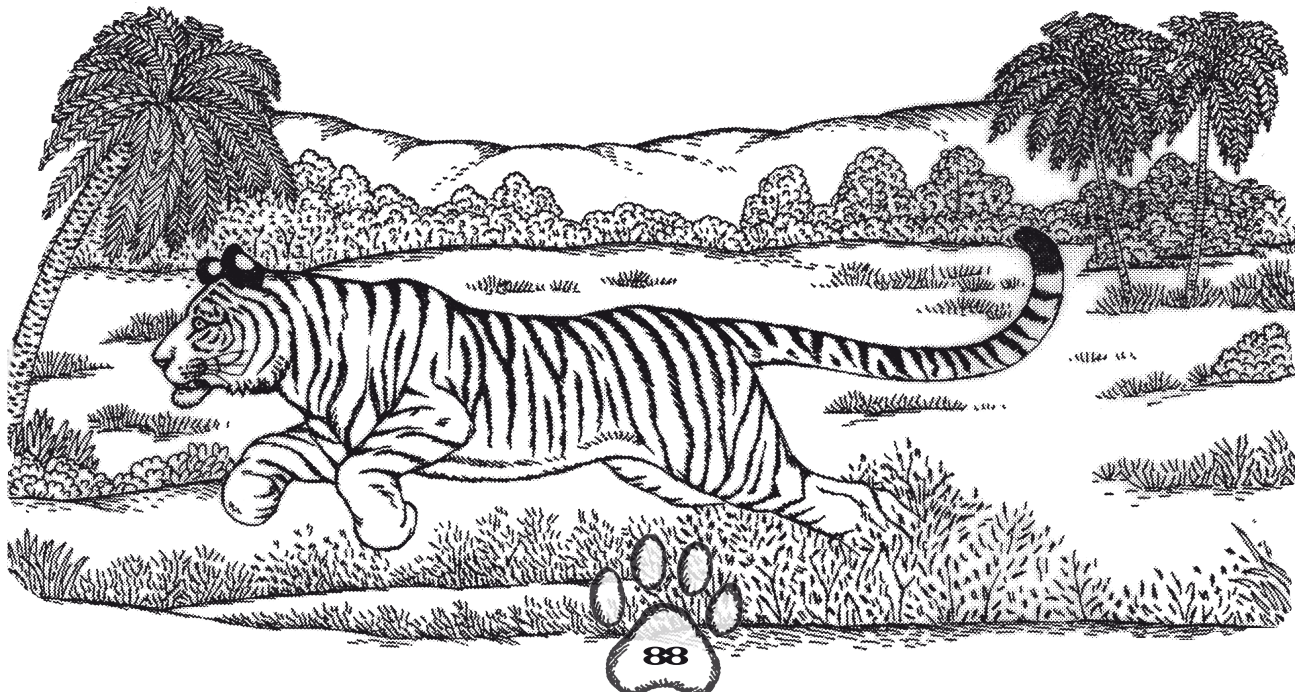
พระรุดงค์เคยได้ยินมาเหมือนกันเรื่องพระกลายเป็นเสือสมิง โดยอธิบายไว้ว่า
เสือบางตัว หรือคนที่เคยเล่นคุณไสยอย่างหนักจนกลายเป็นเสือบางคน บางครั้งชอบบวช
วิชาด้วยการจองเวรขบถแต่พระรุดงค์ จนในที่สุด สามารถกลายร่างเป็นพระรุดงค์ได้!
โดยใช้อาคมแก่กล้าของตน แต่พระรุดงค์รูปที่กำลังเล่าถึงอยู่นี้ก็มีวิชาไม่เบา ท่านมี
ควาญธนูทำด้วยไม้ไผ่ติดมาในย่าม เย็นนั้น พอปักกลดเสร็จ ก็โหมอ่านคาถาปลุกควาญธนู
ของตน แล้ววางขวางไว้หน้ากลด อธิษฐานว่า “ใครมุงร้ายจึงให้ราวี”

คืนนั้นได้เรื่อง ขณะที่พระรุดงค์นั่งภาวนาอยู่ในกลด ได้ยินเสียงควาญธนูหายใจ
พืดผาด เดินวนเวียนรอบกลด ลักพักได้กลิ่นสาบเสือโชยมาอย่างแรง จากนั้นฟังคล้าย
ควาญธนูของท่านตะกุกดินทะยานไปข้างหน้า ลึกกับอะไรบางอย่างอยู่ในที่มืด นานสัก 10 นาที
ก็เงียบสนิท

ตอนเช้าท่านจึงออกจากกลดมาเก็บควาญธนู ซึ่งก็ได้กลับมาขึ้นนั่งอยู่หน้ากลด
เป็นที่เรียบร้อย ท่านออกไปประมาณ 10 เมตร รอบบริเวณมีร่องรอยดินและหญ้าถูกตะกุก
เหมือนสัตว์ใหญ่สองตัวสู้กัน

เมื่อพระรุดงค์ขึ้นไปบนสำนักสงฆ์เพื่อจะลาเดินทางต่อ ก็พบพระหน้ารูปนั้น
นอนแผ่อยู่บนเสือ ทำทางอิดโรยเหมือนไม้ไผ่นอน จีวรบางแห่งมีรอยขาด แต่ยังแข็งใจ
พยุงตัวเองขึ้นเอ่ยปากชวนให้พระรุดงค์อยู่ต่ออีกคืน แต่พระรุดงค์ปฏิเสธ จากนั้นจึง
อำลาเพื่อรุดงค์ไปยังที่แห่งอื่นต่อไป

หลังจากอำลาท่านแล้วใคร่ครวญแต่ระเรื่อแล้ว ให้พิจารณาเรื่องราวและตอบคำถาม
โดยเปรียบเทียบท่านแล้วใคร่ครวญแต่ระเรื่อว่ามีแนวคิดอย่างไร
มีความแตกต่างกับอย่างไร และท่านแล้วระเรื่อมีความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เสือโคร่งในสายตาของบุคคลทั่วไป

บุคคลแต่ละกลุ่มมีมุมมองต่อเสือโคร่งแตกต่างกันไป บทบาทในการอนุรักษ์เสือโคร่งจึงแตกต่างกันไปด้วย คนแต่ละกลุ่มจึงมีการอนุรักษ์และใช้เสือโคร่งเป็นสื่อที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องอธิบายให้คนในแต่ละกลุ่มเข้าใจว่าการอนุรักษ์เสือโคร่ง เป็นสิ่งสำคัญต่อการมีจิตสำนึกของมุมมองที่แตกต่างกันและใช้เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อให้เป็นไปได้อาจส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์เสือโคร่งเพิ่มมากขึ้น ในกิจกรรมนี้ ผู้ร่วมกิจกรรมจะต้องสร้างบทบาทของแต่ละคนซึ่งมีมุมมองในเสือโคร่งแตกต่างกัน

แบ่งกลุ่มสมาชิกออกเป็น 9 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. นักโฆษณา
2. สถาปนิก
3. นักชีววิทยา
4. ศิลปิน
5. เกษตรกร
6. นักหนังสือพิมพ์
7. นักเขียนบท
8. นักการเมือง
9. นักประพันธ์เพลง

ให้แต่ละกลุ่มสร้างสื่อขึ้นมาโดยใช้เสือโคร่งมาเป็นสื่อสัญลักษณ์ตามกลุ่มต่าง ๆ

ดังนี้:-

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

1. ทัศนศึกษา

จากหลายแห่งทั่วโลก คนใช้สัตว์เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อผลิตภัณฑ์ของตนเพื่อใช้ในการโฆษณาสินค้า บริษัทจะต้องผลิตสินค้าใหม่ๆ ออกมาเสมอ และต้องการโฆษณาสินค้าเพื่อขายสินค้าตัวเองให้ได้มากที่สุด โดยใช้เสือโคร่งเป็นสื่อโฆษณา งานของสมาชิกแต่ละกลุ่มคือสร้างสื่อโฆษณาในโปสเตอร์ ในนิตยสาร หรือในทีวี เป็นต้น โดยมีข้อกำหนดต่างๆ ดังนี้

ให้ออกแบบผลิตภัณฑ์ สร้างสื่อโฆษณาสินค้า และชื่อสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเสือโคร่ง ยกตัวอย่างเช่น Tiger Tractors

ให้เลือกลักษณะของเสือโคร่งมา 3 ลักษณะที่คิดว่าเหมาะกับการเป็นตัวแทนสัญลักษณ์ในการโฆษณาสินค้านี้

ออกแบบสื่อโฆษณา แล้วออกมานำเสนอให้ผู้ชมดู

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

2. สถาปนิก

ให้ออกแบบสวนสัตว์ เพื่อรองรับการนำเสือโคร่งคู่ใหม่ที่จะเข้ามาอยู่ โดยสร้างให้มีลักษณะความต้องการพื้นฐานที่สามารถรองรับเสือโคร่งได้ และไม่เอาเสือไปไว้ในกรงแคบๆ สถานที่ที่จะนำเสือไปอยู่ต้องทำให้คล้ายธรรมชาติมากที่สุด เพื่อให้คนได้เห็นความสวยงามและความพิเศษของเสือโคร่งที่อยู่ในพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด

ให้หาลักษณะถิ่นที่อยู่อาศัยที่แท้จริงของเสือโคร่งเพื่อที่จะสร้างสวนสัตว์ให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

ให้วาดลักษณะของถิ่นที่อยู่อาศัยนั้น โดยวาดองค์ประกอบแต่ละอย่างให้ถูกต้องตามธรรมชาติจริง ๆ ที่เสือโคร่งอยู่อาศัย เช่น หญ้า ผนัง คูน้ำ และรั้ว เป็นต้น

ออกแบบเพื่อสอนให้กับคนทุกรุ่นได้เข้าใจถึงอันตรายใดที่เป็นสาเหตุให้เสือโคร่งสูญพันธุ์จากลักษณะถิ่นที่อยู่อาศัยนั้น

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

3. นักชีววิทยา

เสือโคร่งเป็นสัตว์ตระกูลแมวขนาดใหญ่ที่สุดและเป็นสัตว์ผู้ล่าที่ใหญ่ที่สุดบนบก เสือโคร่งเป็นสัตว์ที่ดึงดูดนักชีววิทยามาอย่างยาวนาน ในรายวิชาเรียนเสือโคร่งยังจัดให้เป็นวิชาเรียนประกอบด้วย พฤติกรรมเสือโคร่ง การปรับลักษณะทางกายภาพของเสือโคร่ง เสือโคร่งมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง ขนาดพื้นที่อาศัยของเสือโคร่ง ปัจจัยแวดล้อมที่เสือโคร่งต้องการเพื่อการอยู่รอด บทบาทของเสือโคร่งต่อระบบนิเวศ ในฐานะที่เป็นผู้ล่าสูงสุดในระบบนิเวศ เสือโคร่งมีบทบาทในการเป็นผู้ควบคุมประชากรของ สัตว์ชนิดอื่น เช่น วัวแดง กระต่าย เก้ง กวาง และหมูป่า เป็นต้น นักชีววิทยาผู้ซึ่งศึกษา พฤติกรรมเสือโคร่งเพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้ในการช่วยอนุรักษ์เสือโคร่งในป่าธรรมชาติ

หาปัจจัยต่าง ๆ ที่คิดว่าเสือโคร่งต้องการในถิ่นที่อยู่อาศัยของพวกมันเพื่อการอยู่รอด นอกจากปัจจัยโดยตรงแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่สัตว์ซึ่งเป็นเหยื่อของ เสือโคร่งต้องการเพื่อการอยู่รอดด้วยเช่นกัน

เขียนแผนงานวิจัยเพื่อทดสอบปัจจัยเหล่านั้นว่ามีความจำเป็นต่อการอยู่อาศัยของเสือโคร่งจริงหรือไม่ มีคนจำนวนมากเท่าไรที่มีส่วนร่วม และต้องการจะ ทำอะไร ใช้เวลาในการศึกษานานเท่าไร ต้องการวัตถุดิบมากน้อยเพียงใด และจะใช้เงินมากน้อยเพียงใด

เขียนโครงการเพื่อขอทุนสนับสนุนงานวิจัย โดยมีเนื้อหารายละเอียดที่สำคัญ เกี่ยวกับการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

4. ศิลปิน

เสือโคร่งเป็นสัตว์ชนิดที่มีลักษณะเด่นและเป็นที่น่าสนใจสำหรับศิลปินมาตลอด
ระยะเวลายาวนาน จากอินเดียถึงอังกฤษ จากจีนถึงฝรั่งเศส ศิลปินทั่วโลกมีความประทับใจ
ในเสือโคร่ง จากลักษณะรูปร่าง และลักษณะนิสัยของมัน ให้สมาชิกในกลุ่มซึ่งอยู่ในฐานะ
ศิลปินวาดรูปและทาสีในจิตรกรรมฝาผนัง หรือในโปสเตอร์ เพื่อรณรงค์การอนุรักษ์เสือโคร่ง

ออกแบบข้อความงานวาดและเขียนสโลแกนภายใต้ภาพนั้น

ออกแบบภาพ ทิวทัศน์ต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงการอนุรักษ์เสือโคร่ง

วาดและระบายสี หลังจากนั้นนำเสนอต่อเพื่อน ๆ

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

5. เกษตรกร

พื้นที่ที่มีคนอาศัยอยู่ใกล้กับพื้นที่ป่า อย่างเช่น ในแอฟริกา มีช้างออกมาหากินพืชผลไม้ในพื้นที่เกษตรของชาวบ้าน และเป็นพื้นที่ที่มีผู้ล่าขนาดใหญ่ เช่น เสือโคร่ง หรือหมาป่า ชาวนามักจะกลัวผู้ล่าเหล่านั้นเข้ามากินสัตว์เลี้ยงของพวกเขา หรือเป็นอันตรายต่อคนในครอบครัว ทำให้พวกเขาต้องคอยระวังและตรวจตราไม่ให้เสือโคร่งเข้ามาในพื้นที่ของตน

หาเหตุผลว่าทำไมเราถึงได้มีความสัมพันธ์กับการปรากฏของเสือโคร่งในพื้นที่ที่เราอาศัยอยู่

คิดหารายละเอียดของความสัมพันธ์นั้นว่ามีอะไรบ้าง โดยรายละเอียดนั้นจะต้องทำให้เราอยู่อาศัยได้อย่างปลอดภัย ไม่เสียผลประโยชน์ และเสือโคร่งต้องอยู่อาศัยไปพร้อมกับคนได้

เขียนกติกาของชุมชน ในการมีส่วนร่วมที่จะเข้ามาช่วยในการอธิบายถึงแหล่งข้อมูลหรือวัตถุดิบที่ต้องการนำมาใช้ในการวางแผนและทำกิจกรรม

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

6. นักหนังสือพิมพ์

นักหนังสือพิมพ์จะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญโดยตรงต่อการเผยแพร่ข้อมูลการอนุรักษ์เสือโคร่ง บทบาทของเราคือทำให้คนได้ตระหนักถึงเนื้อหาหลัก ๆ รอบตัวเราเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ให้สมาชิกคิดหาหัวข้อข่าวที่เกี่ยวกับเสือโคร่ง และเนื้อหาภายใต้หัวข้อนั้น

เขียนคำถาม 2 - 3 ข้อ เพื่อที่จะนำเสนอหัวข้อข่าวและสัมภาษณ์กลุ่มคนนั้น อาจจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์เพียง 2 - 3 นาที เพื่อสอบถามความเห็นผู้คนที่อ่านหัวข้อข่าวแล้วรู้สึกอย่างไร

เขียนหัวข้อข่าวโดยอ้างอิงจากคำถามที่สัมภาษณ์ และคิดว่าจะตอบคำถามนั้นอย่างไร ทั้งที่เป็นภาพบวกหรือลบ

แทรกบทบาทหน้าที่ของเยาวชนในการสร้างความตระหนักให้ช่วยกันอนุรักษ์เสือโคร่ง

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

ตัวอย่างหัวข้อข่าว:

เจ้าคิลาทอง เลือเพศผู้ที่หลุดจากสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสน และทำร้ายผู้เลี้ยงบาดเจ็บสาหัส ก่อนหลบหนีไป ขณะนี้พบร่องรอยยังวนเวียนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่พร้อมระดมทีมกันแนวหวั่นหลุดออกนอกพื้นที่

picture: "http://www.udonlife.com/wp-content/uploads/2008/10/316125_002.jpg" * MERGEFORMATINET

ปี พ.ศ. 2548 คาร์ล อัมมาน ถูกนำไปยังบ้านหลังหนึ่งในเมืองลา เจ้าของบ้านเสนอขายหนังเสือลายพาดกลอนผืนใหญ่ให้ ทุกชิ้นส่วนของเสือโคร่งล้วนเป็นสินค้าที่ขายได้ราคาดี

(ภาพ: National Geographic)

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

7. นักเขียนบท

ในหลายประเทศ นักเขียนบทจะมีอิทธิพลอย่างมากที่จะกระตุ้นให้คนทำกิจกรรม
ต่างๆ ให้สมาชิกในฐานะเป็นนักเขียนบท คิดและเขียนบทเพื่อกระตุ้นให้คนหันมาอนุรักษ์
เสือโคร่ง

คิดเนื้อหาเพื่อสร้างหัวข้อของบทที่ต้องการเขียน

จำแนกลักษณะของบทที่จะดำเนินเรื่องและเขียนสคริปตามบท

ให้สมาชิกออกมานำเสนอบทที่เขียนโดยเล่าเรื่องตามลำดับ เป็นฉากๆ

โดยกำหนดระยะเวลาในการแสดงประมาณ 5 - 10 นาที

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

8. นักการเมือง

บ่อยครั้ง นักการเมืองมักจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการมีชีวิตรอดของสัตว์ป่าหรือการสูญพันธุ์ ดังนั้น การตัดสินใจของนักการเมืองต้องบรรยายให้เข้าใจถึงความต้องการและความจำเป็นที่สัตว์แต่ละตัวต้องการอยู่รอด จากแต่ละกลุ่มคน และต่างเชื้อชาติ ในฐานะที่เป็นนักการเมืองจะต้องหาความแตกต่างของความสนใจของคนแต่ละกลุ่มให้ได้ว่าคนแต่ละกลุ่มนั้นมีความคิดอย่างไรกับการอนุรักษ์เสือโคร่ง และจะต้องประเมินค่าการอนุรักษ์เสือโคร่งในแต่ละกิจกรรมออกมาให้เห็นชัดเจน

ให้หารายชื่อของกลุ่มคนทั้งหมดว่าใครบ้างที่ต้องการอนุรักษ์เสือโคร่ง และใครบ้างที่ต่อต้านการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ประเมินคุณค่าราคาและผลประโยชน์จากการอนุรักษ์เสือโคร่ง การประเมินคุณค่าราคาและผลประโยชน์นั้น จะประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน (เราจะใช้งบประมาณเท่าไรในการอนุรักษ์เสือโคร่ง รายได้จากการนำนักท่องเที่ยวดูเสือโคร่ง) โดยการท่องเที่ยวจะต้องเป็นในลักษณะที่ไม่ทำลายชีววิทยาและวัฒนธรรม เนื่องจากเสือโคร่งเป็นสัญลักษณ์ของบางประเทศ หรือมีคุณค่าสำคัญต่องานศิลปะหรืองานเขียน

เขียนคำพูดที่จะกล่าวให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงแผนการอนุรักษ์เสือโคร่งโดยการอนุรักษ์จะต้องทำให้มีความสมดุลกันระหว่างการลงทุนและผลประโยชน์ และบรรยายถึงความจำเป็นที่ต้องอนุรักษ์เสือโคร่งของแต่ละกลุ่ม

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

๑. นักประพันธ์เพลง

ดนตรีมีส่วนสำคัญต่อการจดจำหากเนื้อร้อง ทำนองที่แต่งขึ้นมีเนื้อเพลงที่มีความหมาย
กินใจจะทำให้ผู้ฟังได้รับรู้คุณค่าของสัตว์ป่ารู้ถึงการอนุรักษ์เสือโคร่ง ให้สมาชิกเขียนเพลง
เพื่อโปรโมทการอนุรักษ์เสือโคร่ง

หาคำสำคัญหลักเพื่อใส่ในเนื้อหาเพลง

เขียนเนื้อเพลงและใส่ทำนองเพลง

ร้องเพลงให้เพื่อนฟัง

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

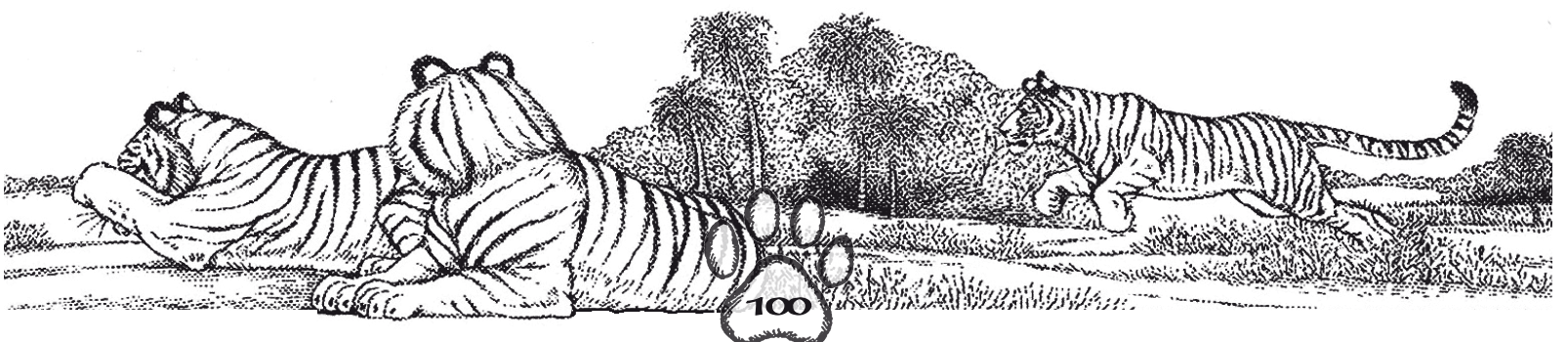

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

หลังจากแต่ละกลุ่มได้สร้างงานของตัวเองเสร็จสมบูรณ์แล้ว ให้แต่ละกลุ่มออกมา
นำเสนอผลงานของตัวเอง โดยกำหนดเวลาแต่ละกลุ่ม

นักโฆษณา	ให้ออกมานำเสนอและอธิบายถึงเนื้อหาโฆษณาอื่นๆ
สถาปนิก	อธิบายถึงสวนสัตว์ที่ออกแบบมา ว่ามีลักษณะเหมาะสมกับ เสือโคร่งอย่างไร
นักชีววิทยา	นำเสนอหัวข้อการศึกษาชีววิทยาของเสือโคร่งให้เพื่อนๆ ฟัง
ศิลปิน	ให้ออกมานำเสนอและอธิบายถึงความหมายของภาพ ว่าต้องการสื่ออะไร
เกษตรกร	อธิบายถึงกติกาของชุมชนในท้องถิ่นที่วางแผนไว้ในการร่วมกัน อนุรักษ์เสือโคร่ง
นักหนังสือพิมพ์	เสนอหัวข้อข่าวที่เตรียมไว้
นักเขียนบท	เล่าเรื่องประกอบฉากตามบทที่เขียนไว้
นักการเมือง	ให้นำเสนอคำพูดและแผนเกี่ยวกับการอนุรักษ์เสือโคร่ง ที่เตรียมไว้
นักประพันธ์เพลง	ร้องเพลงเสือโคร่งให้เพื่อนๆ ฟัง

หลังจากนำเสนอผลงานให้สมาชิกภายในกลุ่มปรึกษา และพูดคุยกันในแต่ละสื่อ
เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนได้เข้ามาสนใจการอนุรักษ์เสือโคร่งและจัดหารูปแบบการอนุรักษ์ที่
มีความเข้มแข็งมากที่สุด

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

รู้รักภักดีเสือโคร่งในมหาวิทยาลัย

เสือถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ของพลังอำนาจและความน่าเกรงขามมาตั้งแต่โบราณเช่นเดียวกับสิงโต โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมในแถบเอเชีย โดยเฉพาะเสือโคร่งเป็นเสือที่มีขนาดใหญ่ที่สุด

วัฒนธรรมจีน

ตัวอย่างในโหราศาสตร์จีน เป็นหนึ่งใน 12 นักษัตร โดยเป็นนักษัตรที่ 3 เรียกในภาษาไทยว่า “ขาล” เรียกในภาษาจีนว่า “โฮ่ว” (虎) โดยเชื่อว่าคนที่เกิดปีขาลจะสัมพันธ์กับคนที่เกิดปีกุนหรือปีหมู และจะเป็นปรปักษ์กับคนที่เกิดปีวอกหรือปีลิง นอกจากนี้แล้วในความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์จีน ยังมียันต์รูปเสือคาบดาบ ที่เชื่อว่าสามารถขับไล่ภูตผีปิศาจหรือสิ่งอัปมงคลต่างๆ ให้ออกไปได้ โดยยันต์ชนิดนี้จะนิยมติดตามหน้าบ้านหรือเหนือบานประตูหรือตามทางแยกต่างๆ มักนิยมใช้ควบคู่กับยันต์ 8 ทิศ และยังมีนิทานพื้นบ้านเกี่ยวกับเสืออีกหลายเรื่อง เช่นเรื่องของบู๊ซัง ซึ่งเป็นผู้กล้าที่สามารถฆ่าเสือได้ด้วยมือเปล่า นับเป็นหนึ่งในผู้กล้าของวรรณคดีจีนเอกของจีน เรื่อง ซ้องกั๋ง เป็นต้น

วัฒนธรรมไทย

ส่วนในวัฒนธรรมไทย เสือเป็นหนึ่งในพยัญชนะ 44 ตัว โดยเป็นตัวที่ 40 เรียกว่า ส.เสือ จัดอยู่ในอักษรสูง และความหมายโดยปริยายของเสือในภาษาไทย จะหมายถึงบุคคลที่มีความเก่งกล้า กล้าหาญ หรือดุร้าย จะถูกขนานนามให้เป็นเสือ เช่น ทหารเสือ, เสือป่า, เสือพราน และใช้เป็นคำนำหน้าชื่อของโจรร้ายในอดีตด้วย เช่น เสือดำ, เสือใบ, เสือมเหศวร เป็นต้น ในความเชื่อทางไสยศาสตร์ บุคคลที่หมกมุ่นเลื่อมใสเวทมนต์คาถาต่างๆ จนไม่อาจควบคุมได้จะถูกมนต์ดำเหล่านี้เข้าสู่ตัว กลายเป็นเสือผีไปเรียกว่า “เสือสุมิง” เชื่อว่าบุคคลที่เป็นเสือสุมิงจะสามารถแปลงร่างเป็นเสือได้ในเวลากลางคืน เพื่อหาเหยื่อที่ส่วนมากเป็นนายพรานดักขุมยิงสัตว์ในป่า โดยแปลงเป็นคนไปตามให้หลังจากทาง เมื่อลงมาก็จะกลายร่างเป็นเสือเพื่อจัดการ และยังมีการสักยันต์ชนิดหนึ่งที่เชื่อว่า ทำให้ผู้สักมีอำนาจบารมี น่าเกรงขาม ชื่อว่า ยันต์เสือเผ่น โดยมากจะนิยมสักกันที่หน้าอกของชายหนุ่ม

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

เสือในความเชื่อของคนไทย

ชาวไทยนิยมลัทธิลายรูป “เสือแผ่น” เพื่อให้หนังเหนียว พันแทงไม่เข้า คนจีนแกะสลักหรือวาดรูปเสือไว้บนกำแพงเพื่อขับไล่ปีศาจหรือ วิญญาณชั่วร้าย เขี้ยวเสือและหนังหน้าผากเสือถูกนำมาใช้เป็นเครื่องรางของขลัง

ความเกรงกลัว คนไทยเรียกทหารที่เก่งกล้าในการรบว่า “ทหารเสือ” ภาพหน้าเสือถูกใช้เป็นเครื่องหมายของกองลูกเสือและกองเสือป่า ปัจจุบันผู้ผ่านหลักสูตรการรบพิเศษของทหารบกที่เรียกว่า “แรงเยอร์” จะได้รับเครื่องหมายเป็นรูปเสือคาบดาบ

ความดุร้าย คนไทยเชื่อว่าเสือเป็นสัตว์ดุร้าย เพราะมันฆ่าสัตว์อื่นกินเป็นอาหาร คำว่าเสือจึงใช้ในความหมายของความดุร้าย ภัยอันตราย คนไม่ดี พวกโจรที่ปล้นสะดมชาวบ้านก็ถูกเรียกว่า “อ้ายเสือ” เป็นต้น และมีสุภาษิตคำพังเพยของไทยที่ใช้เสือเปรียบเปรยถึงความดุร้าย

ความเจ้าเล่ห์ คนไทยเชื่อว่าเสือเป็นสัตว์ฉลาด พรานมักกล่าวว่าเวลาตาม รอยเสือต้องระวังให้มาก เพราะเสืออาจย้อนรอยกลับมา เล่นงานพรานเองได้ จึงมีสำนวนเปรียบเปรยถึงความร้ายกาจ เจ้าเล่ห์หลอกลวง เช่น เสือผู้หญิง เสือในร่างสมัน เสือเฒ่าจ๋าศีล เป็นต้น

เสือกินคน แม้ว่าเสือใหญ่อย่างสิงโตหรือเสือดาวก็เคยมีประวัติ ฆ่าคนเหมือนกัน แต่เสือโคร่งจะมีภาพลักษณ์ของสัตว์กินคนโดดเด่นกว่าเสือชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะในประเทศอินเดีย ในช่วงปี 1902 ถึงปี 1910 มีผู้โชคร้ายตายเพราะถูกเสือโคร่งทำร้ายถึง 851 คนต่อปีโดยเฉลี่ย และในปี 1922 เพียงปีเดียวก็มีคนถูกเสือโคร่งฆ่าถึง 1,603 คน มีผู้เล่าว่าเสือโคร่งชื่อ Champawat ในอินเดียและเนปาลเคยฆ่าคนถึง 434 คนก่อนที่จะถูกยิง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประชากรเสือโคร่งทั่วโลกลดลงไปมาก จำนวนคนที่ตายเพราะเสือโคร่งจึงลดลงตามไปด้วย ยกเว้นที่ซุนดาบันส์ที่ยังคงมีชาวคนถูกเสือฆ่าอยู่เนืองๆ พื้นที่นี้ในระหว่างปี พ.ศ. 2518 - 2519 มีคนถูกเสือฆ่าตายถึง 66 คน เฉพาะปี พ.ศ. 2532 มี 15 คนและปี พ.ศ. 2535 มี 42 คน ผู้ที่ถูกฆ่าส่วนใหญ่จะเป็น

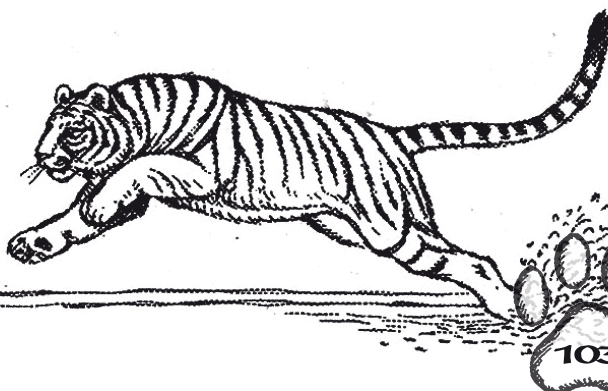
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

คนที่เข้าไปจับปลา ตัดไม้ และหาน้ำผึ้งในป่านี้ ตัวเลขที่สูงผิดปกติในปี 2535 เกิดขึ้นจากการบุกรุกป่าอย่างผิดกฎหมาย วิธีหลีกเลี่ยงการถูกทำร้ายจากเสือของคนในบริเวณนี้คือการสวมหน้ากากคนไว้ ที่ด้านหลังของศีรษะ วิธีนี้สามารถลวงเสือไม่ให้เข้าทำร้ายได้ดีพอสมควร เพราะตามปกติเสือโคร่งมักจะจู่โจมจากด้านหลัง

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา มีคนมากกว่า 200 คนถูกเสือโคร่งฆ่าตาย บริเวณใกล้กับอุทยานแห่งชาติ Dudhwa ของอินเดีย ซึ่งอยู่ใกล้กับทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเนปาล ปัญหานี้มักเกิดกับไร้อ้อยที่ติดกับชายป่า บางครั้งเสือโคร่งอาจออกมาหากินถึงในไร้อ้อยนี้ ซึ่งสภาพของไร้อ้อยเหมาะอย่างยิ่งที่เสือโคร่งจะใช้เป็นที่กำบัง เมื่อชาวไร่มารพบกับเสือเข้าโดยบังเอิญ เสือโคร่งจึงต้องต่อสู้เพื่อป้องกันตัวและฆ่าชาวไร่อย่างรวดเร็ว

ถึงแม้ว่าเสือโคร่งในซุนดาบันส์มีชื่อในเรื่องกินคน มาเป็นเวลานานตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 แต่เสือโคร่งในพื้นที่อื่นกลับไม่ค่อยทำร้ายคนหรือกินคน เสือจะจับคนกินก็ต่อเมื่อเสือล่าบาก บาดเจ็บ หรือแก่ จนไม่สามารถจะจับเหยื่อตามธรรมชาติได้ เมื่อเสือโคร่งนั้นได้กินคนสักครั้งหนึ่งแล้ว อาจจะตั้งใจเพราะเห็นว่าคนเป็นเหยื่อที่ล่าง่าย หากเสือโคร่งตัวนั้นเป็นแม่เสือก็น่าจะไปสอนลูกให้ล่าคนก็ได้ ส่วนการที่เสือกับคนพบกันโดยบังเอิญไม่ว่าจะเป็นเสือโคร่งตัวผู้หรือตัวเมียที่กำลังเลี้ยงลูกอ่อนก็ตาม มักไม่ใช่สาเหตุหลักที่ทำให้เสือต้องทำร้ายหรือฆ่าคน ปกติแล้วเสือโคร่งจัดว่าเป็นสัตว์อารมณ์ดี ไม่นุนเฉียวง่าย แม้ยามที่ถูกบุกรุกมันจะส่งเสียงคำรามเตือนก่อน แต่ถ้าผู้บุกรุกยังคงฝ่าฝืนก็จำเป็นต้องรับโทษทัณฑ์ที่บุกรุกนั้นตามกฎหมาย

ในประเทศไทยก็เคยมีเสือโคร่งเข้าทำร้ายคนเช่นกัน แต่โอกาสที่จะเกิดมีน้อยมาก ดังจะเห็นได้จากสถิติของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งมีเสือโคร่งอาศัยอยู่ นับจากที่ประกาศตั้งเป็นอุทยานมาเป็นเวลากว่า 40 ปี มีกรณีเสือโคร่งทำร้ายคนเพียง 2 ครั้งเท่านั้น และมีคนตายเพียง 1 คน จำนวนนี้นับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับการตายจากสาเหตุอื่นที่เกิดขึ้นในป่า และจากการชันสูตรเสือทั้งสองหลังจากที่ถูกยิง ก็พบว่า เสือตัวแรกเป็นเสือชรา มีฟันผุร่อนหลายซี่ ส่วนอีกตัวหนึ่งมีร่องรอยบาดเจ็บอยู่ก่อนแล้ว นี่อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เสือโคร่งไม่สามารถล่าสัตว์ตามธรรมชาติได้

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

จากหัวข้อข่าวที่ให้มา ให้แบ่งกลุ่มสมาชิกแต่ละเรื่องหัวข้อข่าวไป
กลุ่มละ 1 เรื่อง และให้วิจารณ์ข่าว คิดอย่างไรกับข่าว และจะมี
ผลอย่างไรต่อไปในอนาคต

1. ธีโอดอร์กรูว์เกาฆ่าเด็ก 6 ขวบชนดิรัหาระห์
: หนังสือพิมพ์คมชัดลึก 6 มิถุนายน 2549
2. ธีโอดอร์กรูว์เกา ฆาตกร ฆาตกรรม ปาจารย์อโงงา
: หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 12 กุมภาพันธ์ 2551
3. ธีโอดอร์กรูว์เกา ฆ่าคนที่ไม่ดี
: ข่าวเสือ ในสวนเสือตระการ 12 เมษายน 2544
4. ธรรมเจ้าหน้าตีปิดผนวป่าเขาสง่า"เจ้าศิลาทอง"ธีโอดอร์กรูว์เกา
: หนังสือพิมพ์คมชัดลึก 1 พฤศจิกายน 2551
5. 3 วันธีโอดอร์กรูว์เกาฆ่าคน ธีโอดอร์กรูว์เกา
: หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 2 พฤศจิกายน 2551
6. ธีโอดอร์กรูว์เกาที่ฆ่าคนจากกรไปกว่า 10 วันธีโอดอร์
: Nationchannel.com 11 พฤศจิกายน 2551
7. 'ธีโอดอร์' ฆ่าคนตายคนธีโอดอร์
: หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 30 ตุลาคม 2551
8. ธีโอดอร์เขาสง่าวันธีโอดอร์ในพี้นที่ ธีโอดอร์เขาสง่าวันธีโอดอร์ออก
นอกพี้นที่
: หนังสือพิมพ์คมชัดลึก 31 ตุลาคม 2551

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาษิตคำพิงเพย

ในปัจจุบันนี้วันจะหาคนเขียนหรือพูดสำนวน และคำพิงเพยที่เกี่ยวกับเสือโคร่ง หรือนำมาใช้ในชีวิตประจำวันน้อยลงไปทุกที ซึ่งนับเป็นสิ่งที่น่าเสียดายยิ่งนัก เพราะสำนวนถือได้ว่า เป็นสมบัติของชาติอย่างหนึ่งเช่นกัน และยิ่งปัจจุบันเสือโคร่งนับวันมีจำนวนลดลง ทำให้คนรุ่นใหม่เริ่มห่างเหินจากเสือโคร่ง นึกถึงภาพเสือโคร่ง หรือลักษณะพิเศษของเสือโคร่งแทบไม่ออกซึ่งอีกไม่นานเลือกก็จะสูญพันธุ์ไปอีกชนิดหนึ่งอย่างแน่นอน เมื่อไม่มีเสือให้เห็นแล้ว สำนวนเกี่ยวกับเสือจะสื่ออะไรให้คนรุ่นหลังเข้าใจได้ ต่อไปในอนาคตก็คงเหลือแต่เพียงรูปในกระดาษหรือเรียกว่าเสือกระดาษ หรือรูปปั้น หรือภาพวาดตามผนังโบสถ์ ตามวัดต่างๆ ดังนั้นอยากให้ผู้ที่ทำกิจกรรมได้กลับมาสนใจ และค้นหาสำนวนคำพิงเพยที่ใช้เสือโคร่งมาเปรียบเปรยในเหตุการณ์ ในบุคคล หรือในสถานการณ์ต่างๆ แล้วจะทราบว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเสือได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนเสมอ

กิจกรรม

ให้ผู้ทำกิจกรรมวาดภาพ หรือหาภาพตามคำสุภาษิตและคำพิงเพยของไทย ที่เกี่ยวกับเสือ โดยมีความหมายของแต่ละคำมาให้

หลังจากแต่ละกลุ่มได้หาคำตอบเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบ

ภาพที่ 1 **เขียนเสือให้वलว** ทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียขวัญหรือเกรงขาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพที่ 2 **ให้เขยื้อนเสื่อผอม** ช่วยเหลืออุปการะคนพาล หรือคน
ที่มันส์ไม่ดี เมื่อเลื่อมมีกำลัง ก็จะกลับทำร้ายผู้ให้เหยื่อ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 3 **เสื่อ** คนที่มีไหวพริบหรือฉลาดรู้จักเอาตัวรอด

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 4 **เสื่อนอนกิน** คนที่ได้รับผลประโยชน์ โดยไม่ต้องลงทุนลงแรง

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพที่ 5 **ฝากเนื้อไว้กับเสือ** ฝากสิ่งใดสิ่งหนึ่งไว้กับ คนที่ชอบสิ่งนั้น
ยอมสละหายได้ง่ายหรือ ไว้วางใจคนที่ไม่ควรไว้วางใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 6 **เสือลากขา** คนที่ทำท่าเซื่องซึม เป็นกลอุบายให้ผู้อื่นตายใจ
แล้วเข้าทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ให้ทันรู้ตัว เพราะเวลาเลื่อยองเข้าหาเหยื่อ
มันมักปล่อยหางตก ไม่ได้ชูหางขึ้น เหมือนกับว่ามัน กำลังลากหางนั่นเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 7 **หนึ่เสือปะตะเกี** หนึ่ภัยอันตรายอย่างหนึ่งแล้ว ต้องมาพบ
กับอันตรายอีกอย่างหนึ่ง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

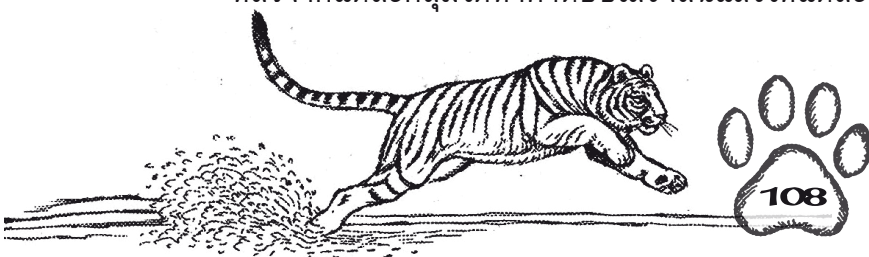

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

หาอาชีพที่พึงพอใจตามความหมายที่นำมา

1. ผู้ที่มีหน้าที่สงบเสงี่ยม แต่มีเล่ห์กลอยู่ในใจ
2. ผู้ที่มีความเก่งกล้าสามารถ แต่ไม่ยอมแสดงออกมาให้ปรากฏ ผู้มีเล่ห์กลอยู่ในใจ ผู้เก็บความรู้สึกไว้ได้ดี
3. มีหน้าตาอ้วนอ้วน แต่ใจร้าย
4. ได้รับประโยชน์โดยไม่ต้องลงทุนหรือลงแรงแต่อย่างใด
5. คนที่มีไหวพริบหรือฉลาดรู้จักเอาตัวรอด
6. เนื้อตกเข้าไปอยู่ในปากเสือหรือเสือเอาปากขมเข้าไว้แล้ว เนื้อยอมไม่มีทางรอดเปรียบได้กับคนที่ตกเข้าไปอยู่ในที่เป็นอันตรายหรือตกเป็นเหยื่อของคนฉลาดกว่า หลอกให้เชื่อแล้วก็หาทางรอดได้ยาก
7. เกิดเป็นชายต้องแสดงความสามารถ
8. คนที่ฮึดสู้อย่างไม่คิดชีวิต มักพูดเข้าคู่กับสุนัขจิ้งจอกว่า เสือลั่นตึก สุนัขจิ้งจอก
9. ผู้ที่เคยมีอำนาจแต่มาหมดอำนาจลง ผู้ร้ายที่ตกอยู่ในวงล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
10. คนที่ทำหน้าที่เชิงซิมเป็นกลอุบายให้ผู้อื่นตายใจ แล้วเข้าทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ทันให้รู้ตัว คนที่ทำอย่างเลือลากทางเพื่อขูให้กลัว
11. ยืมแล้วไม่ให้คืน
12. ทำหน้าที่ประหนึ่งมีอำนาจมาก แต่ความจริงไม่มี
13. ไม่คิดเบียดเบียนใคร พยายามทำมาหากินเอง

หลังจากแต่ละกลุ่มได้หาคำตอบเสร็จสิ้นแล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบหน้าชั้นเรียน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

TEACHERS FOR TIGERS

บทที่ 3

ใช้ความรู้ที่ได้จากการฝึกบาริยังไปให้
ทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์สัตว์อื่น

การอนุรักษ์สัตว์อื่น หน้า 112

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง หน้า 114

จริยธรรมของสัตว์อื่น หน้า 114

การรับสัตว์อื่นจากกรอกรอย หน้า 122

การติดตามสัญญาณวิทยุติดตามตัวสัตว์อื่น หน้า 130

การรับสัตว์อื่นจากกรอกรายภาพ หน้า 138

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ใช้ความรู้ที่ได้จากการ ศึกษาวิจัยไปใช้ทำกิจกรรม เพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

การอนุรักษ์เสือโคร่ง

ความสง่างาม ความสวยงาม และคุณค่าของเสือโคร่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิด
การอนุรักษ์เสือโคร่ง การจินตนาการถึงภาพเสือโคร่งของเราสามารถทำให้เรามีแผนเพื่อ
การอนุรักษ์เสือโคร่งในพื้นที่นั้น ๆ ว่าจะทำอย่างไร อะไรคือสิ่งที่เราสงสัย ข้อมูลอะไรบ้าง
ที่เราต้องการเพื่อที่จะนำไปสู่คำตอบและโยงไปสู่กิจกรรมการอนุรักษ์

งานปกป้องสัตว์ชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ส่วนมากจะเป็นงานของส่วนวิจัย โดยจะ
ประเมินหาแหล่งทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการอยู่รอดของประชากร ซึ่งบ่อย
ครั้งที่แหล่งทรัพยากรที่ต้องการของประชากรเหล่านี้จะต้องใช้เวลายาวนานในการค้นหา
โดยพื้นที่อาศัยนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด ยกตัวอย่าง ลิงขนาดเล็กอาจจะประสบความสำเร็จ
ในการอาศัยอยู่ในป่า ซึ่งจะใช้เวลาอาศัยไม่มากนัก ในขณะที่เสือโคร่งหรือหมีขั้วโลก
มีการเดินทางระยะทางมากในช่วงรอบปี จึงทำให้ต้องใช้พื้นที่อาศัยมาก และแหล่งทรัพยากร
หลักอย่าง อาหาร ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การกำหนดสถานภาพของประชากรและความ
ต้องการการอยู่รอดนั้น นักวิจัยสัตว์ป่าจะต้องประเมินว่าสัตว์เหล่านั้นกินอาหารในปริมาณ
เท่าไร และต้องการอาหารหรือเหยื่อบ่อยครั้งเท่าไร

การศึกษาความต้องการพื้นที่อาศัยของเสือโคร่งแต่ละตัว และปริมาณอาหารที่
เสือโคร่งต้องการ นำข้อมูลนี้ไปใช้อนุรักษ์เสือโคร่งได้อย่างไร โดยข้อมูลเหล่านี้จะทำให้เรา
เข้าใจถึงพฤติกรรมของพวกมัน นักวิจัยต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคมของเสือโคร่ง
เช่น ตัวผู้และตัวเมียตัวเต็มวัยจับคู่แบบผัวเดียวเมียเดียว หรือแบบจับคู่ได้หลายตัว
ตัวเมียมีลูกได้กี่ตัว และมีลูกได้กี่ครั้ง มีการเลี้ยงลูกอย่างไร ลูกมีโอกาสรอดได้มากน้อย
เพียงใด และมีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอันตรายต่อเสือโคร่ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

ท้ายที่สุด การเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับชีววิทยาของเสือโคร่ง นักวิจัยต้องรู้ถึงปัจจัยคุกคามโดยตรงต่อการอยู่รอดของเสือโคร่ง อะไรบ้างที่ทำให้ลายถิ่นที่อยู่อาศัย การล่า หรือกิจกรรมใดที่เกิด จากการกระทำของมนุษย์ที่ส่งผลต่อการอยู่รอดของเสือโคร่ง

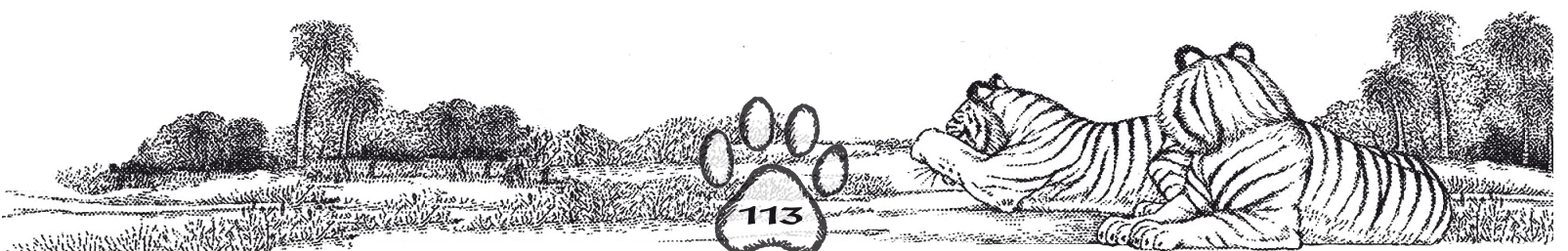
การสังเกตการณ์จากนักวิจัย

ประสิทธิภาพของการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตชนิดใดชนิดหนึ่งต้องการความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องของชีววิทยา อาจใช้เวลาเป็นปีเพื่อที่จะหาข้อมูลทางชีววิทยาของสัตว์ชนิดนั้นๆ และเมื่อเวลาผ่านไปหลายสิ่งมีชีวิตหรือสัตว์ชนิดนั้นอาจสูญพันธุ์ไปแล้ว จนไม่สามารถมีโอกาสดูแลศึกษาอีกต่อไป ดังนั้นนักวิจัยพยายามที่จะเปิดเผยข้อมูล หรือส่งสัญญาณให้ทุกคนได้รู้จักจากข้อมูลที่ศึกษา เพื่อจะได้มีการพัฒนาแผนการอนุรักษ์ให้มีประสิทธิภาพก่อนที่สิ่งมีชีวิต หรือสัตว์เหล่านั้นจะสูญพันธุ์ไปจนไม่มีโอกาสที่จะศึกษาถึงชีวิตของมันต่อไป

กิจกรรมการเรียนรู้

หลังจากเรียนรู้เรื่องราวของเสือโคร่งแล้วจะมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้คนได้มีความรู้สึกไปกับกระบวนการของนักวิจัย ซึ่งกิจกรรมนั้น ๆ จะต้องทำให้ลุล่วงเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ให้ผู้ทำกิจกรรมพิจารณาถิ่นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมที่สุดของเสือโคร่งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง โดยจุดลงบนแผนที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของสัตว์ป่า และเป็นพื้นที่ซึ่งมีสัตว์ผู้ล่าขนาดใหญ่ คือ เสือโคร่ง เสือดำ สุนัขจิ้งจอก และหมาใน อาศัยอยู่ด้วยกันในพื้นที่ การที่สัตว์เหล่านี้อาศัยอยู่ด้วยกันได้ เนื่องจากมีเหยื่อของเสือโคร่งจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการ สัตว์ที่เป็นเหยื่อประกอบด้วย 5 ชนิด ได้แก่ กระต่าย วัวแดง กวางป่า เก้ง และหมูป่า ให้ร่วมกันสร้างแบบจำลองของนักวิจัยที่อุทิศตนเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่งและสัตว์ป่าอื่นๆ ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

ขั้นตอนกิจกรรมการอนุรักษ์เสือโคร่ง

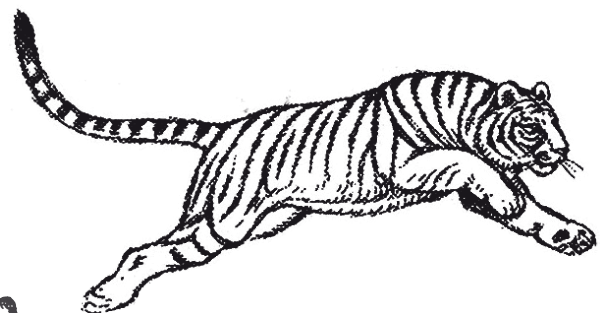
1. ศึกษาการกินอาหารของเสือโคร่ง
2. จำนวนของเสือโคร่งในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง
3. ศึกษาพื้นที่อาศัยของเสือโคร่งและหาพื้นที่ที่มีความขัดแย้งระหว่างเสือโคร่งกับคน
4. เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเสือโคร่งให้กับราษฎรรอบบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งเพื่อให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ชีววิทยาของเสือโคร่ง

เสือโคร่งมักจะอาศัยอยู่อย่างโดดเดี่ยวและออกหากินตามลำพังตอนกลางคืนหรือเช้ามืด เสือโคร่งเป็นสัตว์ที่มีขนาดใหญ่จึงจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ เช่น มีแหล่งน้ำและมีเหยื่อให้จับกินตลอดปี

เสือโคร่งมักผสมพันธุ์กันตอนฤดูหนาวโดยช่วงนั้นเสือโคร่งทั้งเพศผู้และเพศเมียจะใช้เวลาอยู่ร่วมกันเป็นเวลา 4 - 5 วันและอาจจะผสมพันธุ์กันทุกๆ 15 หรือ 20 นาที ซึ่งเมื่อการผสมพันธุ์สิ้นสุดลงแล้วเสือเพศผู้ก็จะออกไปหาเสือเพศเมียตัวใหม่เพื่อผสมพันธุ์อีก หลังจากการผสมพันธุ์ เสือเพศเมียก็จะใช้เวลาประมาณ 102 - 103 วัน เพื่อให้กำเนิดลูก ในการออกลูกครั้งหนึ่งนั้นจะออกได้ประมาณ 2 - 7 ตัว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

ลูกเสือโคร่งในธรรมชาติมีอัตราการรอดต่ำกว่าในสถานเพาะเลี้ยง ตามธรรมชาตินั้น พออายุได้ 6 - 7 เดือนก็จะเริ่มตามแม่ออกไปหาอาหารและเมื่ออายุครบ 1 ปีลูกเสือก็ยังตามแม่อยู่อีกซักระยะหนึ่งโดยลูกเสือเพศผู้จะแยกออกมาก่อน ซึ่งในช่วงเวลานี้แม่เสือก็พร้อมจะผสมพันธุ์อีกครั้งและมีลูกครอกใหม่ได้

สำหรับลูกเสือที่แยกออกมาในช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่ตึงเครียดที่สุดสำหรับชีวิต เนื่องจากลูกเสือต้องออกหาอาหารเองและเสาะหาอาณาเขตครอบครองเป็นของตนเอง ซึ่งอาจจะต้องเสี่ยงจากการคุกคามของเสือจ้าวถิ่นด้วย ดังนั้นช่วงนี้จึงส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดของเสือวัยรุ่นเป็นอย่างมากสัญญาณในการเอาชีวิตรอดทำให้เสือพวกนี้ต้องกินแม่ซาก ลัตัวป่า แมลงปีกแข็ง หรือแมลงสัตว์เลื้อยของมนุษย์ที่พบตามชายป่า

จีวิทยาการกินอาหารของเสือโคร่ง

เหยื่อของเสือโคร่งเป็นตัวชี้วัดพลวัตของประชากรเสือโคร่ง เป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตของเสือโคร่ง เนื่องจากพื้นฐานการดำรงชีวิตของเสือโคร่งต้องอาศัยอาหาร นั่นคือสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ เช่น หมูป่า เก้ง กวาง วัวแดง กระตัง หรือควายป่า เป็นต้น จากการศึกษาวิจัยในประเทศอินเดียในเรื่องการกินอาหารของเสือโคร่ง พบว่า เสือโคร่ง 1 ตัว กินเนื้อประมาณ 3,000 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งเทียบได้กับ กวางดาวประมาณ 50 ตัว ดังนั้นหากต้องการผลผลิตประชากรกวางดาว 50 ตัว เพื่อเป็นอาหารเสือโคร่ง 1 ตัว ต้องดำรงประชากรกวางดาวให้ได้ประมาณ 500 ตัว หรืออีกนัยหนึ่งหากต้องการเพิ่มประชากรเสือโคร่งก็ต้องเพิ่มประชากรเหยื่อไปพร้อมกันเพื่อให้เกิดความสมดุล และเมื่อพิจารณาปัจจัยความต้องการของเหยื่อซึ่งเป็นสัตว์กินพืชที่ต้องการพืชจำพวกหญ้าหรือใบไม้ก็ต้องอนุรักษ์ทุ่งหญ้าและป่าให้ได้ รวมทั้งแหล่งน้ำ โป่ง หรือปัจจัยแวดล้อมให้ครบถ้วนทั้งระบบนั่นเอง

การขาดการวางแผนที่ดีเพื่อการสำรวจ ไม่ว่าจะเป็นการนับเสือโคร่งโดยตรง หรือดูจากร่องรอย จะส่งผลอย่างมากต่อความหนาแน่นของเหยื่อ ดังนั้นในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของเสือโคร่งสูง ก็จะเป็นพื้นที่ศึกษาที่กว้างใหญ่ด้วยเช่นกัน และจะเป็นที่น่าเชื่อถือในการเป็นตัวชี้วัดถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสือโคร่งกับเหยื่อได้

การประเมินจำนวนประชากรของเสือโคร่งในพื้นที่ จะเป็นไปไม่ได้ถ้าไม่ได้สำรวจสัตว์ที่เสือโคร่งกินเป็นอาหาร การป้องกันเสือโคร่งจากการล่าและการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัย

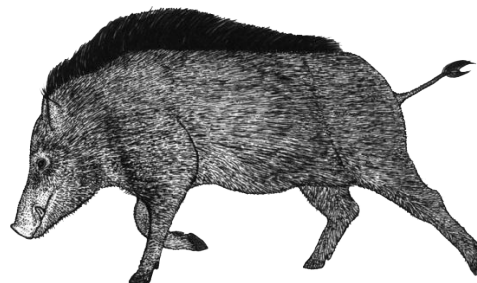
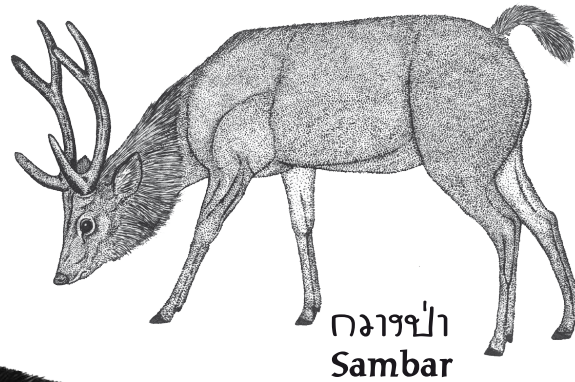
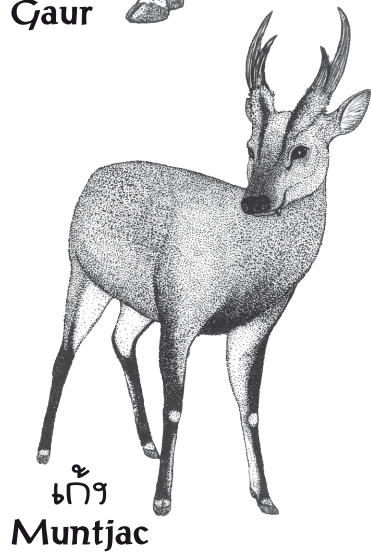
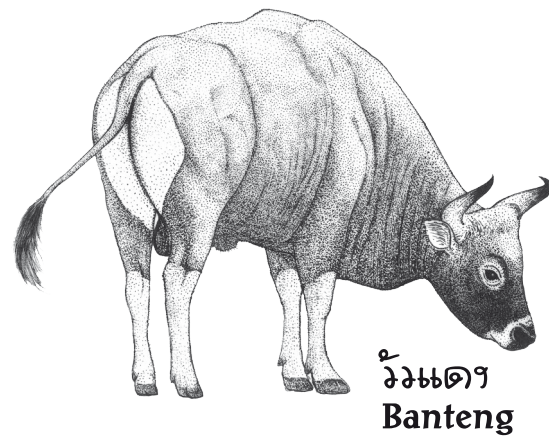
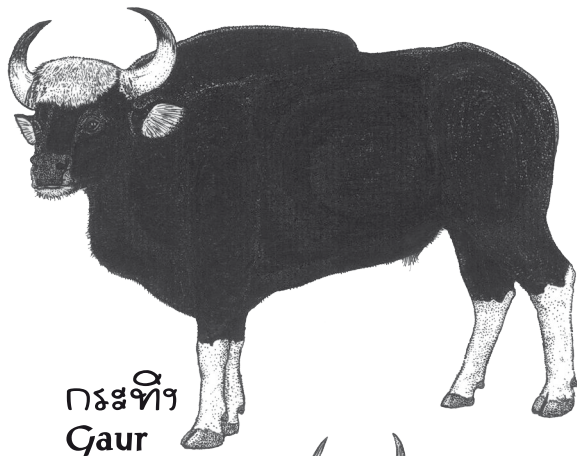

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

จะไร้ผลหากสัตว์ที่เป็นเหยื่อไม่ได้รับการป้องกันด้วย โดยความจริงแล้ว ปัญหาหลักที่สำคัญของเสือโคร่งคือการล่าเหยื่อของเสือโคร่ง ดังนั้น จะต้องทำให้คนได้ตระหนักถึงสถานภาพของเสือโคร่งและเหยื่อไปพร้อมๆ กัน

ภาพสัตว์ป่าชนิดที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง 5 ชนิด

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

พฤติกรรมการกินสัตว์ป่าของเสือโคร่ง

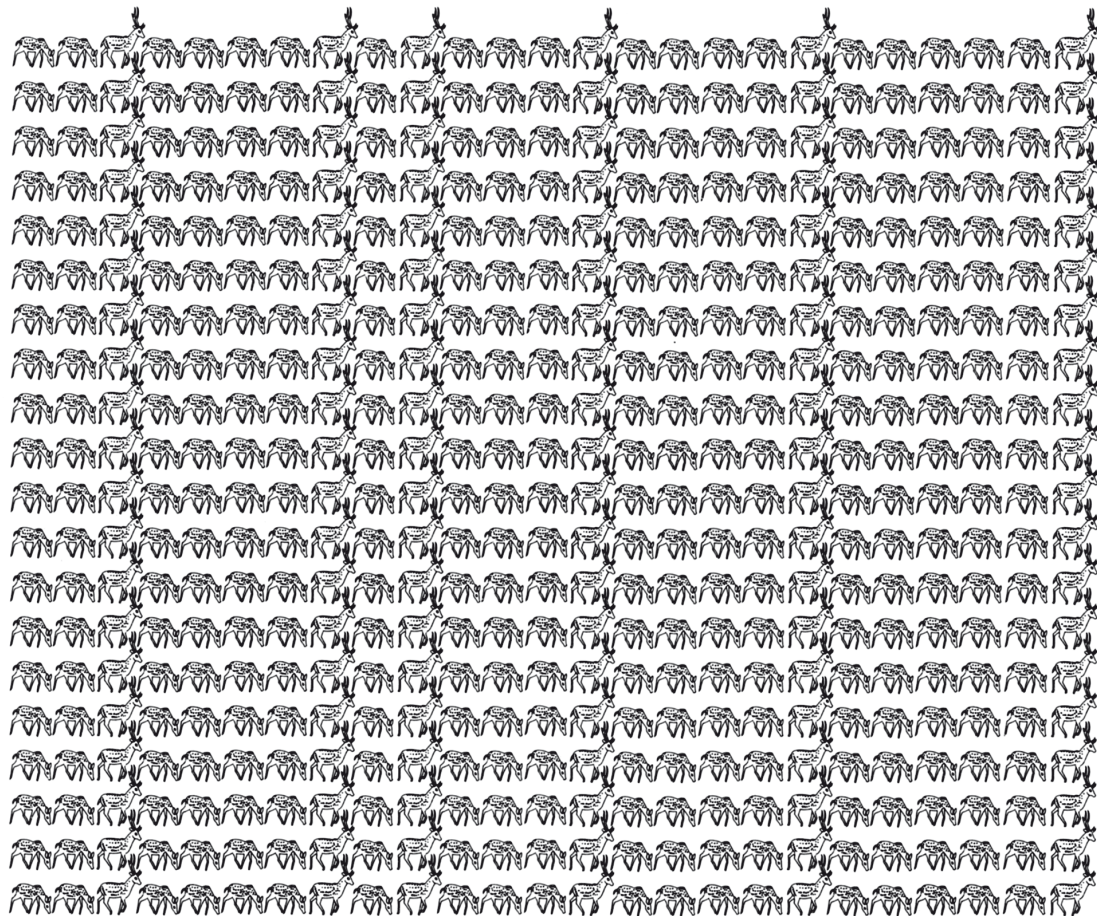
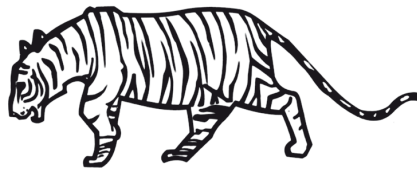
จากการศึกษาชนิดอาหารของเสือโคร่งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งพบว่า สัตว์กบ ได้แก่ วัวแดง กวางป่า เก้ง กระตัง และหมูป่าเป็นอาหารหลักของเสือโคร่ง โดยจะกินเหยื่อที่มีอายุในช่วงโตเต็มวัยมากกว่า (อัจฉรา, 2543) ซึ่งเป็นเหยื่อชนิดเดียวกันกับ เสือดาวแต่เสือดาวจะเลือกกินเหยื่อที่อยู่ในช่วงก่อนโตเต็มวัยมากกว่า (ศักดิ์สิทธิ์และอัจฉรา, 2546) โดยปกติแล้วเสือโคร่งมักจะเลือกล่าเหยื่อขนาดใหญ่ เสือโคร่งโตเต็มวัยที่มีประสบการณ์มักจะมีคามระมัดระวังในการล่า และโจมตีเหยื่อตัวที่คิดว่าการล่ามีผลทำให้บาดเจ็บน้อยที่สุด (Schaller, 1976) ในการจับเหยื่อมักพบว่าเสือโคร่งมักจะจับและกัดที่บริเวณต้นคอ ปาก และคอหอย โดยขั้นตอนหลังจากเหยื่อล้มลง เสือโคร่งจะกัดบริเวณคอหอยแล้วจับเหยื่อจนกระทั่งเหยื่อขาดใจตาย การกัดบริเวณลำคอจะช่วยให้เสือปลอดภัยจากเขาและตีนของเหยื่อ Karanth (1995) กล่าวว่า เสือโคร่งชอบกัดที่บริเวณต้นคอ โดยเฉพาะบริเวณกระดูกคอที่ต่อกับกะโหลกทำให้กระดูกแตกกร้าว และเส้นประสาทฉีกขาด

จากการศึกษาของศักดิ์สิทธิ์และอัจฉรา (2546) พบว่าสัตว์กบเป็นอาหารหลักทั้งเสือโคร่ง และเสือดาว ในเหยื่อชนิดเดียวกัน เสือโคร่งมักกินเหยื่อที่มีอายุอยู่ในช่วงโตเต็มวัยซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าขณะที่เสือดาวกินเหยื่อที่มีขนาดเล็กกว่าที่ยังอยู่ในช่วงวัยเด็กหรือก่อนโตเต็มวัย เสือโคร่งกินเหยื่อแต่ละครั้งประมาณ 18 - 40 กิโลกรัม โดยเริ่มต้นจากบริเวณสะโพก และถ้าไม่มีอะไรมารบกวนจะใช้เวลา 3 - 6 วัน จึงจะกินเหยื่อหมด Sunquist (1981) ประเมินว่าเสือโคร่งเพศเมียที่ไม่มีลูกจะออกล่าเหยื่อทุก 8 - 8.5 วัน ในอุทยานแห่งชาติจิตวันประเทศอินเดีย ถึงแม้ว่าเสือโคร่งที่มีความเชี่ยวชาญในการล่าเหยื่อแต่บ่อยครั้งก็ไม่สามารถล่าได้สำเร็จ จากการศึกษานี้ของ Schaller (1967) พบว่าจากการเฝ้าสังเกตในธรรมชาติ 12 ครั้ง เสือโคร่งประสบผลสำเร็จเพียง 1 ครั้ง เท่านั้น เขาจึงเสนอว่ามีความเป็นไปได้ว่าเสือโคร่งจะประสบผลสำเร็จในการล่า 1 ครั้ง จะต้องออกล่าถึง 20 ครั้ง การร่วมมือกันล่าเหยื่อจะไม่ปรากฏเด่นชัดน่าจะเป็นเสือที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น เป็นแม่ เป็นพี่น้องครอบครัวเดียวกัน สำหรับเสือกินคนอาจเกิดจากการไร้ความสามารถที่จะล่าเหยื่อปกติได้ มักเกิดขึ้นกับเสือที่แก่หรือบาดเจ็บ โอกาสในการเผชิญหน้ากับคนของเสือโคร่ง ที่เกิดจากการป้องกันตัวและการกินชิ้นส่วนของมนุษย์ นับเป็นตัวชักนำไปสู่การล่ามนุษย์เป็นเหยื่อซึ่งเป็นเรื่องง่ายกว่าการล่าสัตว์ป่าที่มีเขาหรือกีบเท้าที่แหลมคม

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพแสดงปริมาณของเหยื่อ 50 ตัว ต่อเสือโคร่ง 1 ตัว ที่จำเป็นต่อเวลา
เพื่อเป็นอาหารต่อวันของเสือ 1 ปี โดยจะต้องการเหยื่ออยู่ในป่า 500 ตัว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ทำใจว่าสัตว์ที่เห็นเป็นเหยื่อของเสือโคร่ง ทั้ง 5 ชนิด และบอกลักษณะ
ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์แต่ละชนิด โดยเขียนในช่องว่างด้านขวาภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

สัตว์ชนิดใดเป็นเหยื่อของเสือโคร่ง ให้หาชนิดสัตว์ที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง 5 ชนิด โดยขีดเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องว่าใช่หรือไม่ใช่สัตว์ป่าที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง

 <input data-bbox="596 604 654 660" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 604 1060 660" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 604 1448 660" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="596 811 654 867" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 811 1060 867" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 811 1448 867" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="596 1013 654 1069" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 1013 1060 1069" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 1013 1448 1069" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="596 1225 654 1281" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 1225 1060 1281" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 1225 1448 1281" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="596 1437 654 1493" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 1437 1060 1493" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 1437 1448 1493" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="596 1649 654 1705" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 1649 1060 1705" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 1649 1448 1705" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="596 1861 654 1917" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 1861 1060 1917" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 1861 1448 1917" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="596 2073 654 2129" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1001 2073 1060 2129" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1390 2073 1448 2129" type="checkbox"/>

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

Nagarahole Reserve

จากงานศึกษาวิจัยในประเทศอินเดียในเรื่องการกินอาหารของเสือโคร่ง
เสือโคร่ง 1 ตัว กินเนื้อประมาณ 3,000 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งเทียบได้กับกวางดาวประมาณ
50 ตัวต่อปี

จากผลการศึกษาประชากรเสือโคร่งใน Nagarahole Reserve พบว่ามีเสือโคร่ง
ตัวเต็มวัยจำนวน 52 ตัว และผลจากการศึกษาหาปริมาณเหยื่อที่เสือโคร่งกินเป็นอาหาร
คือ กระตัง กวางป่า และหมูป่า ทำให้ทราบว่า

- เสือโคร่ง 1 ตัว กิน กระตัง 7.5 ตัว/ปี
- เสือโคร่ง 1 ตัว กิน กวางป่า 11.4 ตัว/ปี
- เสือโคร่ง 1 ตัว กิน หมูป่า 8.4 ตัว/ปี

ดังนั้น หากคำนวณในทางคณิตศาสตร์จะได้ตัวเลขดังนี้

- กระตัง 7.5 ตัว x เสือโคร่ง 52 ตัว = กระตัง 390 ตัว/ปี
- กวางป่า 11.4 ตัว x เสือโคร่ง 52 ตัว = กวางป่า 593 ตัว/ปี
- หมูป่า 8.4 ตัว x เสือโคร่ง 52 ตัว = หมูป่า 437 ตัว/ปี

ถ้าเรานำหลักการกินเหยื่อของเสือโคร่งของ Nagarahole Reserve มาใช้ในเขต
รักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง โดยสมมติว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งมีเสือโคร่งตัว
เต็มวัยจำนวน 29 ตัว ให้หาอัตราส่วนของการกินอาหารของเสือโคร่งว่าเสือโคร่งจะกินเหยื่อ
ทั้ง 3 ชนิด คือ กระตัง กวางป่า และหมูป่า จำนวนกี่ตัว และคิดว่าเหยื่อจำนวนที่เสือกิน
ทั้ง 3 ชนิดจะมีปริมาณมากพออยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งหรือไม่ ถ้าคิดว่ามี
ปริมาณมากพอด้วยเหตุผลใด และถ้ามีปริมาณไม่พอด้วยเหตุผลใด

- กระตัง 7.5 ตัว x เสือโคร่ง 29 ตัว = กระตัง 218 ตัว
- กวางป่า 11.4 ตัว x เสือโคร่ง 29 ตัว = กวางป่า 331 ตัว
- หมูป่า 8.4 ตัว x เสือโคร่ง 29 ตัว = หมูป่า 244 ตัว

แล้วถ้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งมีเสือโคร่งจำนวน 31 ตัว จะต้องการ
เหยื่อทั้ง 3 ชนิดปริมาณเท่าไร หากปริมาณอาหารหรือเหยื่อของเสือโคร่งมีไม่เพียงพอ
ต่อความต้องการของเสือโคร่งแล้วคิดว่าสาเหตุใดจึงทำให้เหยื่อมีปริมาณไม่พอต่อความ
ต้องการของเสือโคร่ง ให้ค้นคว้าหาสาเหตุต่าง ๆ มาประกอบกัน ยกตัวอย่างเช่น เชื้อโรค
สภาพอากาศ การล่า และการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นต้น

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

การนับเสือโคร่งจากร่องรอย

การนับเสือโคร่ง

การสำรวจประชากรของเสือโคร่ง คือการนับจำนวนตัวของเสือโคร่งในพื้นที่ เพื่อหาว่าประชากรเสือโคร่งนั้นมีมากน้อยเท่าไร เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญที่จะหาว่ามีเสือโคร่งอยู่มากน้อยเพียงใดในพื้นที่อนุรักษ์และได้รับการป้องกันอย่างดี เพราะการนับเป็นวิธีที่ค่อนข้างถูกต้องในการสำรวจจำนวนประชากรทั้งหมด นักวิจัยมีการออกแบบวิธีการศึกษาหลาย ๆ วิธีเพื่อประเมินจำนวนประชากร นักวิจัยจะเลือกใช้วิธีการประเมินทั้งพื้นที่ และการสุ่มตัวอย่างบางพื้นที่ โดยแต่ละวิธีขึ้นอยู่กับลักษณะของสัตว์แต่ละชนิด และลักษณะของถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์แต่ละชนิดด้วย

การนับรอยตีนของเสือโคร่ง

การสำรวจประชากรเสือโคร่งของนักวิจัยจะใช้วิธีการนับรอยตีน รอยตีนเสือโคร่งจะมีความแตกต่างกันในแต่ละตัว และแตกต่างอย่างชัดเจนจากเสือโคร่งตัวอื่นๆ นักวิจัยจึงสามารถใช้รอยตีนในจำแนกเพศ อายุ และสภาพร่างกาย จากการบันทึกร่องรอย และจำแนกความแตกต่างของรอยตีนแต่ละลักษณะ นักวิจัยเชื่อว่าพวกเขาสามารถที่จะนับจำนวนของเสือโคร่งในพื้นที่ได้ โดยการเพิ่มความเข้มข้นของการนับในเส้นสำรวจทั้งเสือโคร่งและเหยื่อเพิ่มมากขึ้น และมากกว่านั้นยังสามารถที่จะนับจำนวนของเสือโคร่งโดยใช้ขน ซึ่งเป็นวิธีการประเมินประชากรเสือโคร่งได้อีกทางหนึ่ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

จากภาพเป็นรอยตีนเสือโคร่งที่เดินในพื้นดินแต่ละแบบ

เดินพื้นดินแข็ง

เดินดินโคลน

เดินในพุ่มทึบ

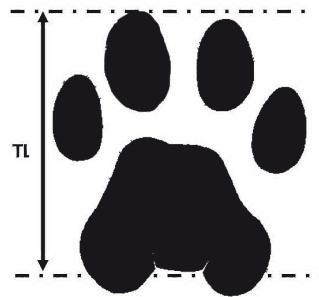

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

การวัดรอยตีนเสือโคร่ง

ความกว้างของรอยตีน
(Total width: TW)

ความยาวของรอยตีน
(Total length: TL)

ความกว้างของอู้งตีน
(Pad width: PW)

รอยตีนเสือโคร่งและเสือดาวสามารถจำแนกได้จากขนาดความกว้างของอู้งตีน (PW) โดยเสือโคร่งมีขนาดอู้งตีน (PW) 7.0 - 9.4 เซนติเมตร ซึ่งแตกต่างชัดเจนจากเสือดาวที่มีขนาดอู้งตีน 4.0 - 6.2 เซนติเมตร แม้ลูกเสือโคร่งซึ่งมีขนาดอู้งตีนมากกว่า 6 เซนติเมตร ก็สามารถแยกได้ชัดเจนจากรอยตีนเสือดาว เพราะสามารถสังเกตได้จากรอยตีนของตัวแม่ที่มักจะเดินด้วยกัน

ตีนหน้าและตีนหลังมีความแตกต่างกันของความยาว TL โดยที่ตีนหลังจะมี TL มากกว่า TW แตกต่างจากตีนหน้าที่มี TL ค่อนข้างใกล้เคียงกับ TW

ตีนซ้ายและตีนขวาจะมีขนาดอู้งตีนเท่ากันแต่จะมีลักษณะแตกต่างกันโดยสังเกตจากนิ้วที่อยู่สูงสุดจะเป็นนิ้วที่สองจากด้านใน ส่วนความแตกต่างระหว่างเสือโคร่งตัวเต็มวัย เพศเมียและเพศผู้ ก็สามารถจำแนกได้จากขนาดรอยตีนได้เช่นกัน โดยเสือโคร่งเพศเมียมีขนาดอู้งตีนหน้าเฉลี่ย 7.96 เซนติเมตร และ รอยอู้งตีนหลังเฉลี่ย 7.46 เซนติเมตร ส่วนเสือโคร่งเพศผู้มีขนาดอู้งตีนหน้าเฉลี่ย 8.95 เซนติเมตร และรอยอู้งตีนหลังเฉลี่ย 8.33 เซนติเมตร

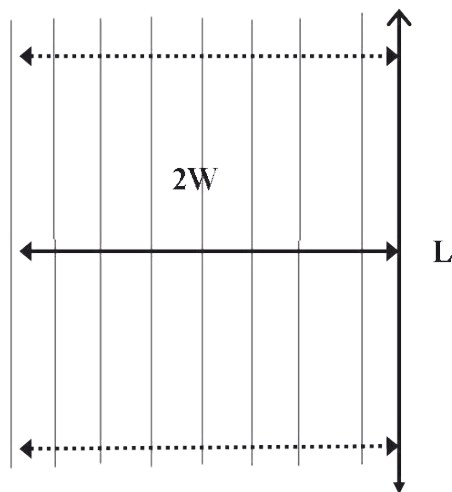

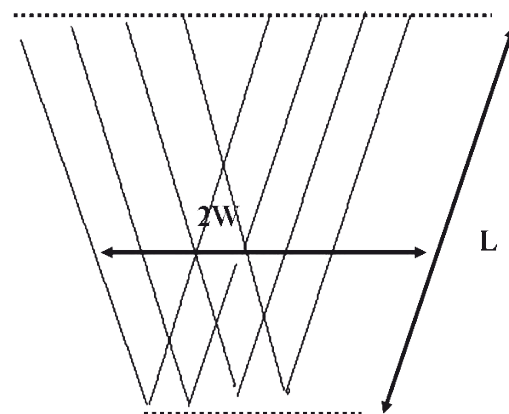
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

รอยคุ้ย (Scrape)

เป็นรอยที่เสือโคร่งทำไว้ตามด่านที่เดินผ่านเพื่อแสดงอาณาเขตที่ครอบครองอยู่ รอยคุ้ยมี 2 แบบ คือ I-Shape และ V-Shape โดยใช้ดินหลังทั้งสองตะกั่วพื้นไปข้างหลัง เมื่อคุ้ยแล้วอาจถ่ายมูลไว้หรือปัสสาวะไว้หรืออาจคุ้ยอย่างเดียวก็ได้ วัดขนาดความกว้าง (2W) และความยาว (L) รอยคุ้ยของเสือโคร่งมีความกว้างเฉลี่ย 22.75 เซนติเมตร ความยาวเฉลี่ย 49.93 เซนติเมตร ในขณะที่รอยคุ้ยเสือดาวมีขนาดความกว้างเฉลี่ย 13.66 เซนติเมตร และความยาวเฉลี่ย 28.18 เซนติเมตร จึงแตกต่างกันอย่างชัดเจน

I-Shape

V-Shape

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

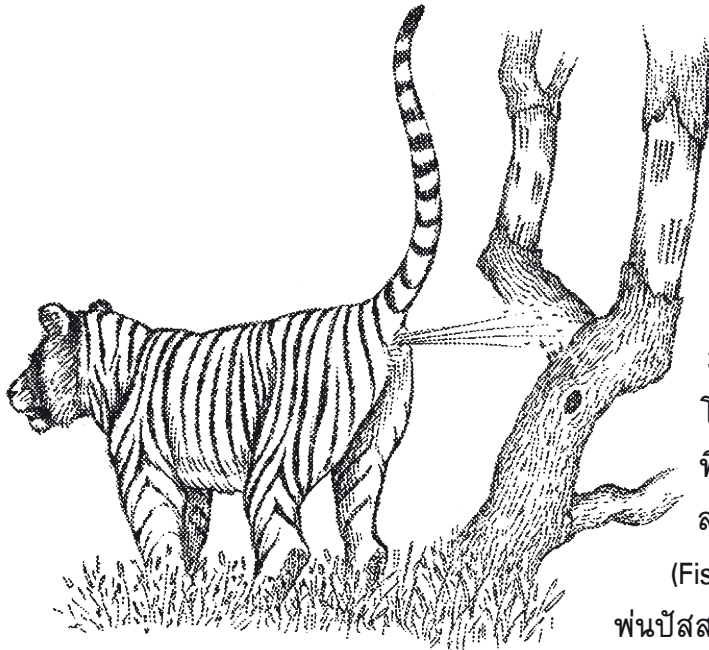
ขี้เสื่อ (Scat)

ขี้ของสัตว์นอกจากจะใช้สื่อสารกันภายในกลุ่มสัตว์แล้วยังสามารถบอกถึงชนิด

อาหารและการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ เพราะขี้จะประกอบด้วยชิ้นส่วนที่ไม่สามารถย่อยได้ เช่น ขน กระดูก กีบ เปลือกและเศษชิ้นส่วนแมลง ปริมาณขี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับชนิดอาหาร ขี้เสื่อที่อยู่ในรอยคุ้ยขนาดกว้างมากกว่า 15 เซนติเมตร และยาวมากกว่า 40 เซนติเมตร สามารถระบุได้ว่าเป็นขี้เสื่อโคร่ง

การปล่อยปัสสาวะพ่น (Spray: scent marking)

เสือโคร่งจะยกหางชูขึ้นแล้วปัสสาวะพ่นไว้ตามจุดต่างๆ จากการศึกษาก่อนหน้านี้วิจัยสัตว์ป่าเขานางรำพบว่าโดยเฉลี่ยต้นไม้ที่มีร่องรอยพ่นปัสสาวะของเสือโคร่งจะมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงกลม (Diameter Breath Height) 36 เซนติเมตร และอยู่ห่างจากขอบถนนโดยเฉลี่ย 1.17 เซนติเมตร โดยที่ต้นไม้ที่มีร่องรอยพ่นปัสสาวะของเสือโคร่งส่วนใหญ่จะมีเปลือกแตกเป็นร่องลึก

(Fissured bark: 42%) เสือโคร่งเพศผู้จะพ่นปัสสาวะสูงประมาณ 114.5 เซนติเมตร ซึ่งสูงกว่าเสือโคร่งเพศเมียที่พ่นปัสสาวะสูงประมาณ

92 เซนติเมตร แต่ในช่วงหน้าฝนจะสามารถพบร่องรอยพ่นปัสสาวะของเสือโคร่งตามไม้พุ่ม (shrub/sapling) ทางด้านใต้ไปด้วยเช่นกัน

กลิ่นฉี่ของเสือโคร่งและเสือดาวก็ต่างกัน กลิ่นฉี่ของเสือโคร่งค่อนข้างหอม คล้ายกลิ่นข้าวโพดคั่ว ในฉี่ของมันมีน้ำมันหอมระเหยผสมอยู่ด้วย ส่วนฉี่เสือดาวค่อนข้าง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

มีกลิ่นฉุน คิดว่าฉี่ของเสือดาวตัวผู้มีน้ำมันหอมระเหยผสมอยู่ส่วนหนึ่ง ในรอยฉี่ที่ยังใหม่ ถ้ามติ ๆ จะมีกลิ่นคล้ายใบเตย แต่ต่างจากกลิ่นฉี่ของเสือโคร่ง ขณะที่ฉี่ของเสือดาวตัวเมียไม่มีน้ำมันหอมระเหย จึงค่อนข้างมีกลิ่นสาบแรง

การที่เสือโคร่งฟันปัสสาวะปล่อยกลิ่นติดต้นไม้ไว้ มันทำเช่นนี้เพื่อเป็นเครื่องหมายประกาศอาณาเขตครอบครองเป็นการเตือนไม่ให้เสือโคร่งตัวอื่นล่วงล้ำเข้ามา ส่วนแมวบ้านก็มีการฟันปัสสาวะเหมือนกับเสือโคร่ง แมวปล่อยฝอยละอองน้ำฟ่นออกมาจากส่วนกันของมัน ฟุ้งกระจายหลังจากมันฟ่นแล้วก็เดินผ่านไปเป็นปกติ ไม่ได้ยกขาทำท่าฉี่เหมือนกับเสือโคร่งที่ฟันปัสสาวะใส่ต้นไม้ด้วยอาการคล้าย ๆ กัน เพียงแต่ยกขาขึ้นนิดหนึ่ง หากเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าเสือโคร่งจะทำเครื่องหมายด้วยการฟันปัสสาวะมากกว่าการข่วนต้นไม้หรือ ตะกุยดิน

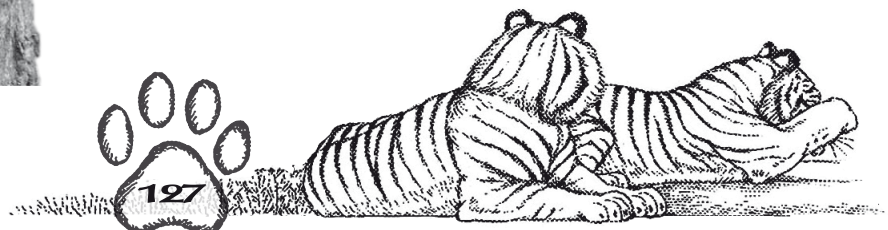
รอยกินซาก

เสือโคร่งไม่กินเหยื่อทันทีที่ล่าได้แต่จะลากเหยื่อไปไว้ในที่ค่อนข้างมืดซิด และอาจคลุมไว้ด้วยหญ้า ระยะทางที่สามารถลากเหยื่อเคลื่อนที่ไปโดยเฉลี่ย 125 เมตร โดยอยู่ในช่วง 30 - 600 เมตร แล้วจึงเริ่มกินเหยื่อบริเวณตะโพกก่อนซึ่งต่างจากเสือดาวที่จะเริ่มกินเหยื่อบริเวณท้องก่อน

รอยลับเล็บ

เป็นร่องรอยที่ทิ้งไว้ตามต้นไม้ ด้านข้างด้านรวมทั้งรอยนอนข้างด้าน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

กิจกรรมการเรียนรู้

ให้ผู้ทำกิจกรรมเดินในเส้นทางศึกษาเสือโคร่งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง แล้วสังเกตรอยที่พบนับจำนวนรอยตีนเสือโคร่ง และร่องรอยอื่นๆ เช่น ขี้ รอยฟันปลีสาละ รอยข่วนบนพื้นดินและบนต้นไม้ เมื่อพบร่องรอยให้ทำการวัดขนาดร่องรอยต่าง ๆ และ บันทึกไว้ในตารางแนบท้าย

- ระหว่างการเดินสำรวจเสือโคร่งควรต้องเดินอย่างระมัดระวัง ไม่ส่งเสียงดัง
- เดินแล้วหยุดและฟังเสียง ฟีกสังเกตร่องรอยต่างๆ บนเส้นทางที่เดินผ่าน

ระหว่างที่เดินสำรวจ นอกจากสำรวจเสือโคร่งแล้วให้นับจำนวนของเหยื่อเสือโคร่ง ทั้ง 5 ชนิดด้วย คือ หมูป่า เก้ง กวาง วัวแดง และกระทิง และนอกจากเหยื่อแล้วให้ดู ร่องรอยของสัตว์อื่นๆ ด้วยหากสังเกตพบ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

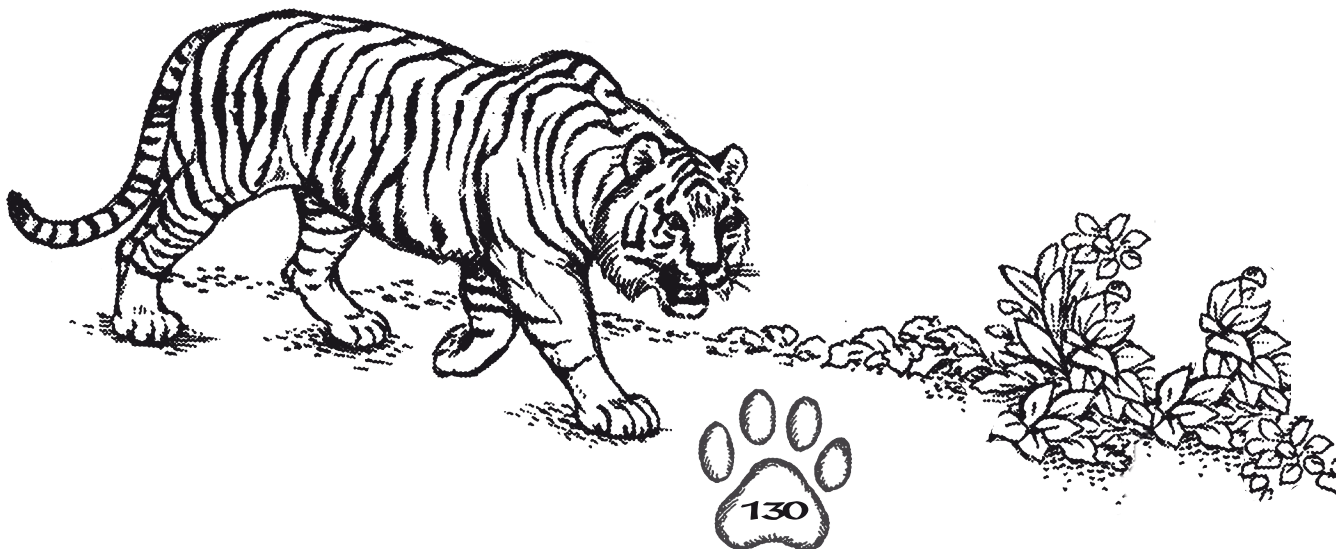
การติดตามสัญญาณวิทยุติดตามตัวเสือโคร่ง

งานวิจัยเสือโคร่งในสถานีวิจัยสัตว์ป่าเขานางรำ เป็นการพยายามหาข้อมูลพื้นฐานของเสือโคร่ง ทั้งเรื่องจำนวนประชากร ถิ่นอาศัย พฤติกรรมต่างๆ ในการดำรงชีวิต

ของมัน ขอบเขตพื้นที่ดำเนินงานวิจัย คือผืนป่าบริเวณรอบสถานีวิจัยสัตว์ป่าเขานางรำ ทางฝั่งตะวันออกของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ซึ่งประกอบด้วยสภาพป่าหลากหลาย ทั้งป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง ที่สำคัญป่าในหุบเขานางรำเป็นที่ราบมีเนื้อที่ประมาณ 70 ตารางกิโลเมตร งานวิจัยเสือโคร่งที่ทำอยู่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก คือ การติดตั้งกล้องดักถ่ายภาพ

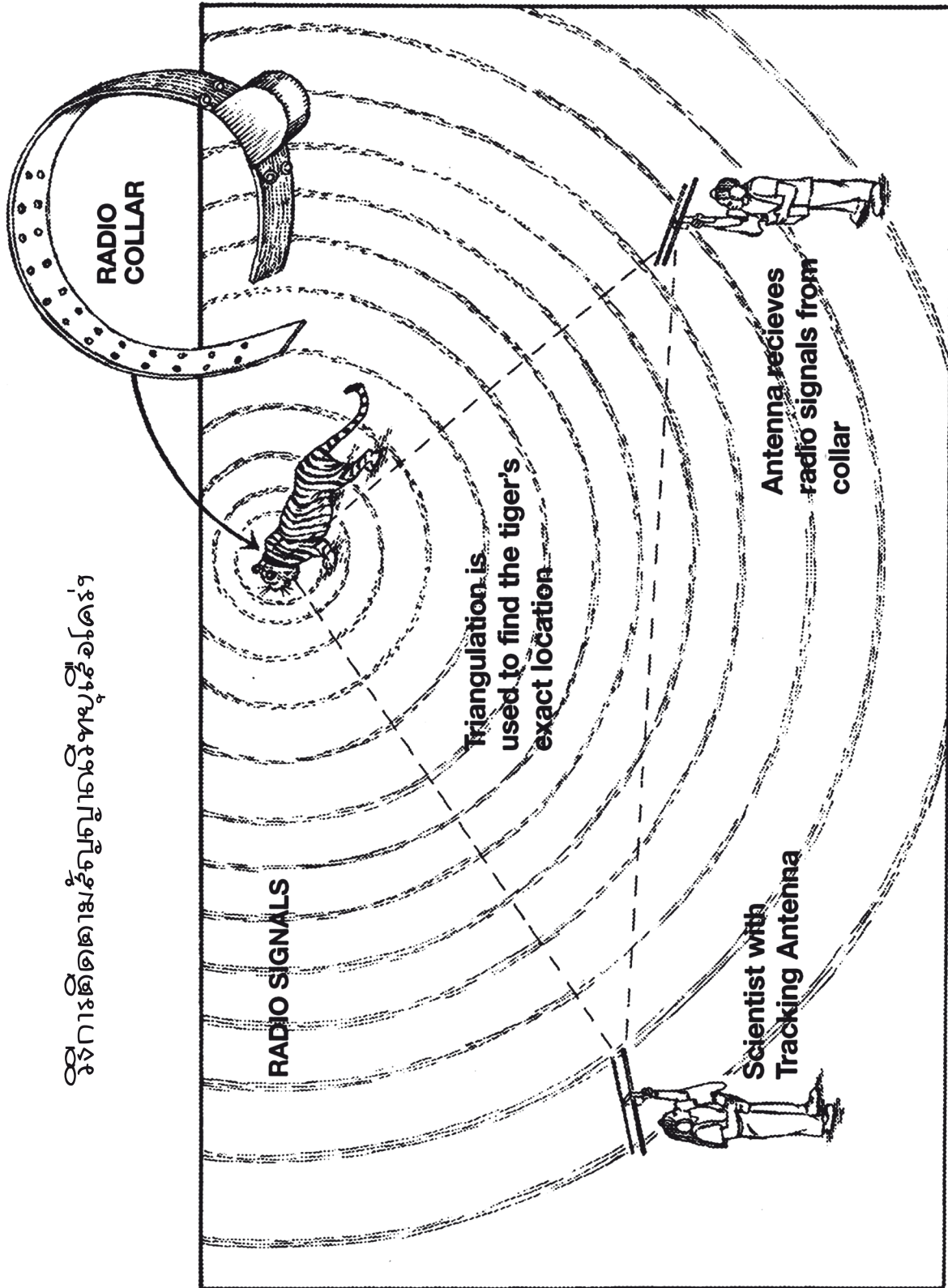
เสือโคร่งด้วยลำแสงอินฟราเรด หรือที่เรียกว่า คาเมราแทรป (camera trap) จำนวนกว่าร้อยจุดกระจายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด เน้นเพื่อการเก็บข้อมูลด้านจำนวนประชากรเสือโคร่ง อีกส่วนหนึ่งคือการวางกับดักเสือโคร่งดักจับตัวเพื่อสวมปลอกคอติดตามวิทยุ หรือที่เรียกว่า คอลลาร์ (collar) แล้วจึงปล่อยเสือกลับคืนสู่ป่า ทีมนักวิจัยจะอาศัยสัญญาณคลื่นวิทยุที่ส่งมาจากปลอกคอในการตามหาทิศทาง กระทั่งเข้าถึงบริเวณที่เสือโคร่งอยู่เพื่อซุ่มสังเกตเก็บข้อมูลพฤติกรรมต่างๆ ของมัน

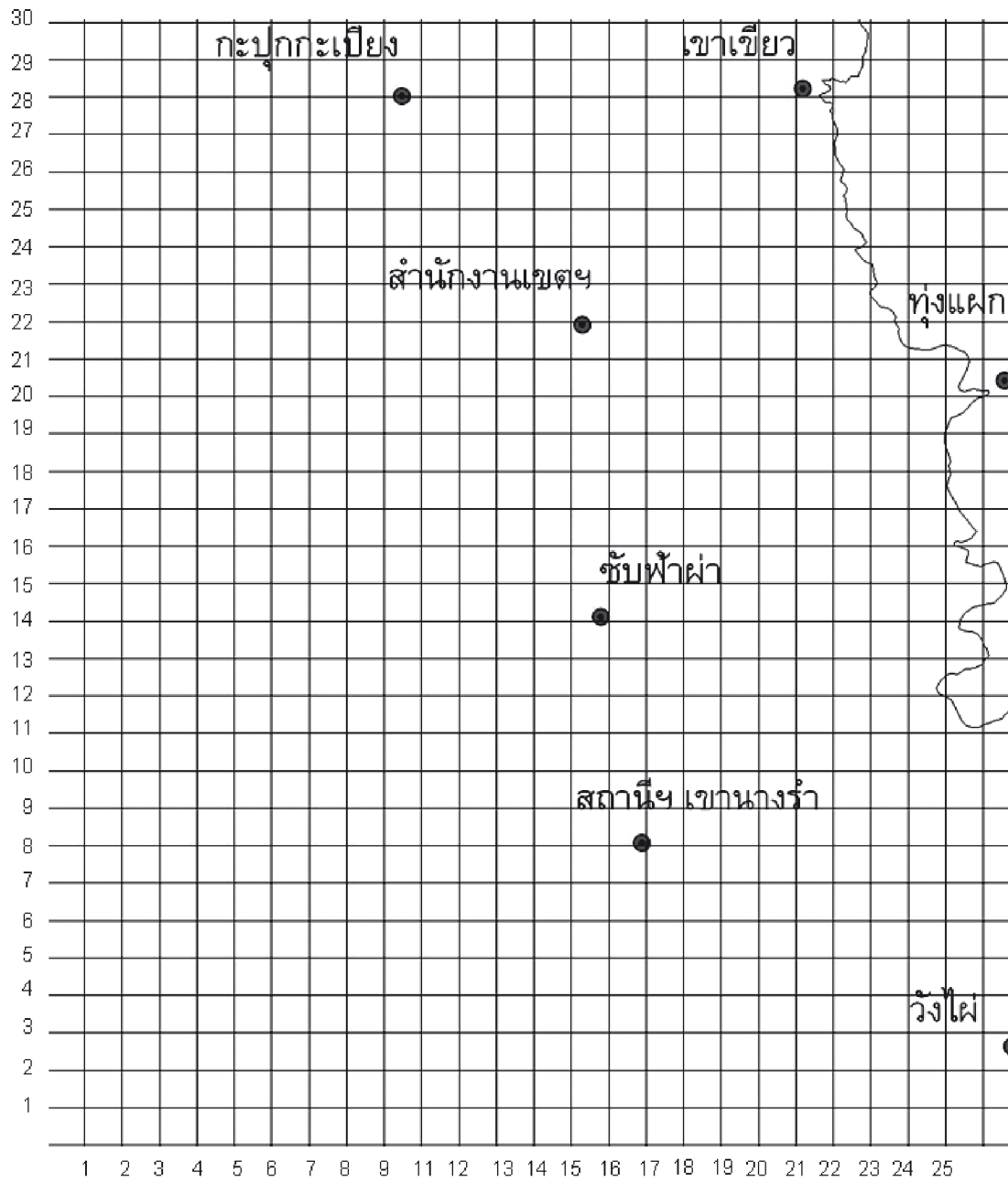
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ သစ်တောရေးရာဌာန

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพแสดงพื้นที่ที่มีประชากรเสือโคร่งป่าเขาห้วยขาแข้ง
ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

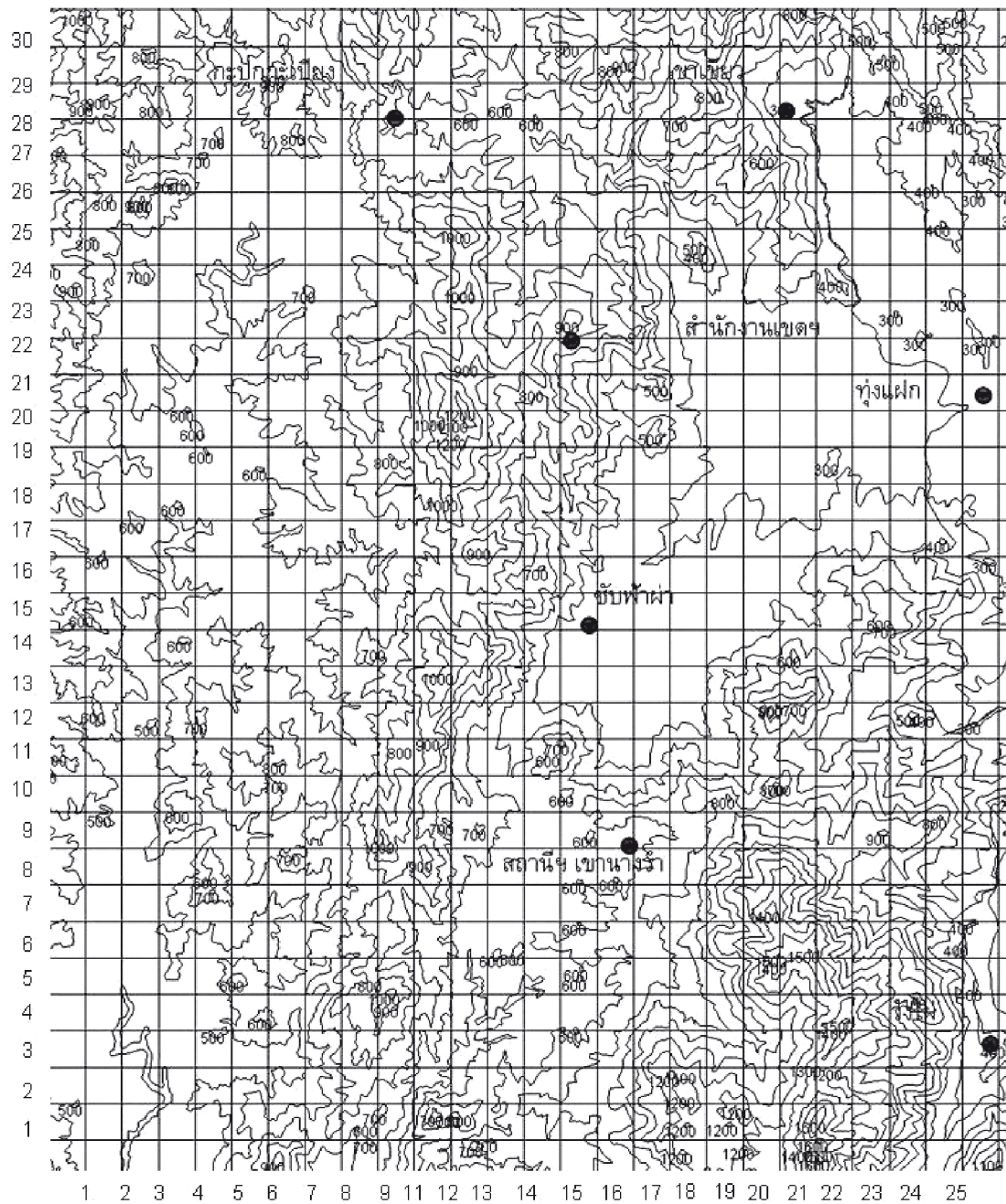

ภาพแสดงชนิดป่าบริเวณสถานีวิจัยสัตว์ป่าเขาหลวง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าอนุรักษ์บริเวณอุทยานแห่งชาติเขานางรำ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

การศึกษาในบทนี้ เป็นเรื่องของการรับสัญญาณวิทยุเสือโคร่งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เป็นการสำรวจถิ่นที่อยู่อาศัยของเสือโคร่งโดยใช้สัญญาณวิทยุ เป็นผลงานวิจัยของสถานีวิจัยสัตว์ป่าเขานางรำ จากจำนวนเสือโคร่ง 4 ตัว เป็นตัวเมีย 3 ตัวและตัวผู้ 1 ตัว ให้พล็อตจุดพิกัดคร่าว ๆ ของเสือโคร่ง 4 ตัว และลากขอบเขตจากจุดนอกสุดเพื่อดูขอบเขตพื้นที่อาศัยของเสือโคร่งทั้ง 4 ตัว พิกัดของเสือโคร่ง 4 ตัว ได้นำมาวางไว้ในกริดสี่เหลี่ยมขนาด 1 ตารางกิโลเมตร ดังนี้

พิกัด (x , y) ของเสือโคร่ง			
ตัวผู้เต็มวัย (1)	ตัวเมียเต็มวัย (2)	ตัวเมียเต็มวัย (3)	ตัวเมียเต็มวัย (4)
(x , y)	(x , y)	(x , y)	(x , y)
2 , 21	5 , 10	5 , 15	1 , 5
2 , 6	4 , 18	7 , 19	3 , 4
9 , 28	9 , 8	8 , 21	6 , 10
15 , 26	12 , 12	13 , 19	8 , 12
16 , 25	13 , 15	14 , 18	11 , 2
19 , 3	11 , 20	15 , 16	12 , 5
18 , 24		16 , 12	13 , 8
19 , 4		16 , 10	
22 , 9			
20 , 22			

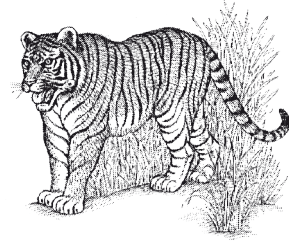
กิจกรรมการเรียนรู้

แบ่งสมาชิกออกเป็น 4 กลุ่มแล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกเสือโคร่งกลุ่มละ 1 ตัว ให้แต่ละกลุ่มสร้างจุดจากพิกัด (x,y) ลงในแผนที่ที่ย้อนขนาดมาให้ โดยให้ 1 ตารางกริดเท่ากับ 1 ตารางกิโลเมตร โดยแกนแนวนอนเป็น พิกัด x และแกนแนวตั้งเป็นพิกัด y หลังจากสร้างจุดทั้งหมดแล้วให้เชื่อมจุดต่าง ๆ เข้าด้วยกันโดยลากจุดพิกัดรอบนอกสุดเชื่อมต่อกันจนครบจะได้ขอบเขตพื้นที่อาศัยของเสือโคร่งแต่ละตัว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

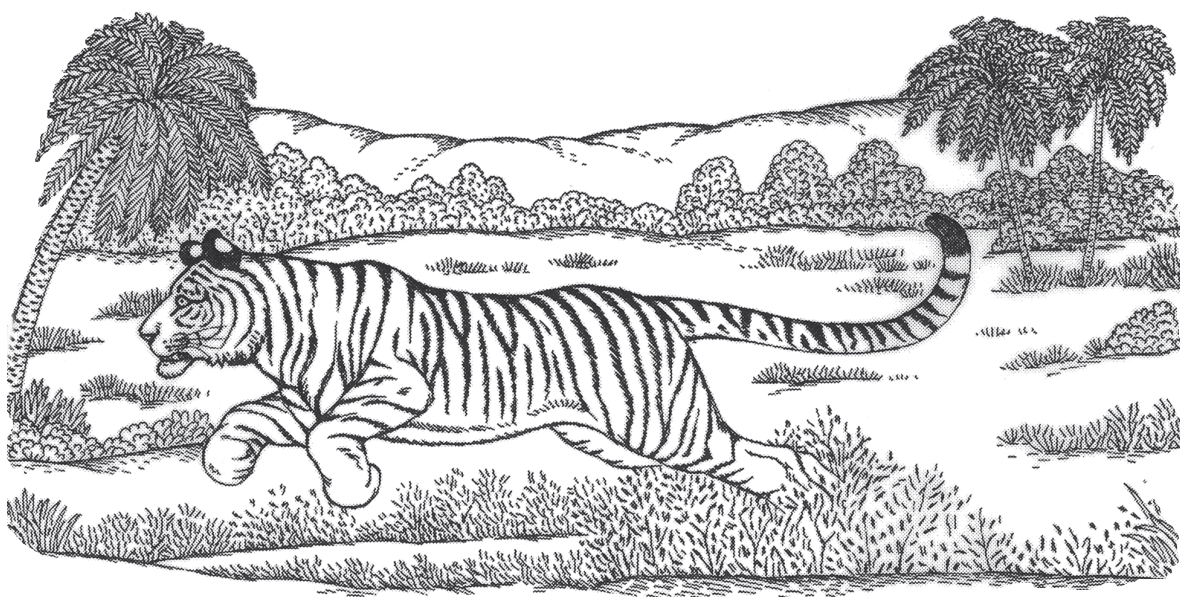
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำแผนที่มานำเสนอ โดยนำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

1. ขนาดพื้นที่อาศัยของเสือโคร่งของแต่ละกลุ่ม
2. บรรยายลักษณะพื้นที่อาศัยภายใต้ขอบเขตของเสือโคร่งของแต่ละกลุ่ม

นำข้อมูลมานำเสนอ และพิจารณานับที่อาศัยของเสือโคร่งแต่ละตัวร่วมกัน ดังนี้

1. ขอบเขตของเสือโคร่งตัวไหนมีขนาดพื้นที่อาศัยมากที่สุด และตัวไหนเล็กที่สุด
2. การกระจายของจุดตำแหน่งในเสือโคร่งตัวผู้ และตัวเมียมีการกระจายอย่างไร และแตกต่างกันอย่างไร
3. เสือโคร่งตัวไหนต้องการพื้นที่อาศัยใหญ่กว่ากัน ตัวผู้หรือตัวเมีย ด้วยเหตุผลใด
4. มีการใช้พื้นที่ซ้อนทับกันหรือไม่ และลักษณะพื้นที่ซ้อนทับกันนั้นเป็นอย่างไร มีข้อสังเกตใดบ้างเกี่ยวกับพื้นที่อาศัยของเสือโคร่งแต่ละตัว
5. ทำไมเสือโคร่งถึงต้องการพื้นที่อาศัยขนาดใหญ่ และคิดว่าเสือโคร่งจะขยายขอบเขตออกไปนอกพื้นที่อนุรักษ์หรือไม่ และถ้ามีการขยายขอบเขตออกไป คิดว่าเนื่องจากสาเหตุใด

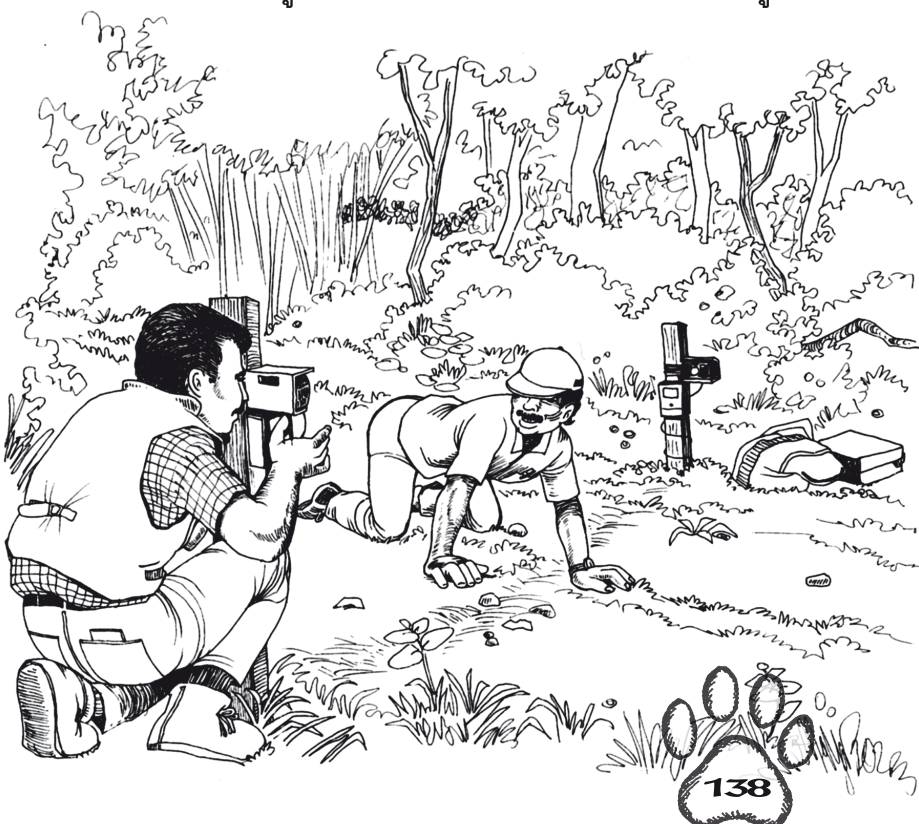
WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

การนับเสือโคร่งจากกล้องดักถ่ายภาพ

การตั้งกล้องดักถ่ายภาพเสือโคร่งโดยสถานีวิจัยสัตว์ป่าเขานางรำ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ทำให้ทราบว่าเสือโคร่งจำนวนเท่าไร โดยดูความแตกต่างของรูปแบบของลายเสือโคร่งแต่ละตัว ซึ่งลายของเสือโคร่งก็เหมือนกับลายนิ้วมือของคน ลายมือของแต่ละคนมีความแตกต่างทำให้ทราบว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แต่สำหรับการจำแนกเสือโคร่งโดยใช้ภาพถ่ายก็มีปัญหาเช่นกัน โดยในบางครั้งรูปภาพที่ถ่ายได้ก็ดูยากด้วยมุมกล้อง และแสงในขณะถ่าย สำหรับการเดินทางในป่าของเสือโคร่งค่อนข้างเงียบ โดยเฉพาะกลางคืน และพวกมันจะใช้สายตาอันเฉียบคม และการได้ยินจากใบหูที่หันไปในทิศเดียวกับตา เสือโคร่งจะได้ยินเสียงพร้อมๆ กับการมองเห็นด้วยดวงตาทำให้พวกมันได้ยินเสียงคน และส่งผลต่อการหลบหลีกกล้องถ่ายภาพ หากใช้นักวิจัยหรือช่างภาพไปนั่งเฝ้าเพื่อรอถ่ายภาพด้วยตนเองจึงอาจจะเป็นวิธีที่ยากกว่า ดังนั้นการใช้กล้องดักถ่ายภาพสัตว์ป่าจึงเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมกับการศึกษาวิจัยเพื่อจำแนกหรือนับประชากรเสือโคร่งในป่า

การติดตั้งกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติจะต้องเลือกหาตำแหน่งที่เหมาะสมสำหรับติดตั้ง และมีโอกาสจะถ่ายภาพเสือได้มากที่สุดโดยพิจารณาจากความถี่ของการปรากฏและความใหม่ของร่องรอยเสือโคร่ง เช่น รอยตีน รอยคุ้ย กองมูล และรอยพ่นปัสสาวะในบริเวณนั้น เมื่อได้จุดแล้วทำการติดตั้งกล้องจุดละ 2 ตัวอยู่ตรงข้ามกัน และห่างจากเส้นทางเดินสัตว์ 3 - 5 เมตร เพื่อให้ได้ภาพของแถบลายทั้งสองข้างลำตัวและสามารถจำแนกเสือโคร่งทุกตัวได้อย่างถูกต้อง ให้เครื่องส่งลำแสงอินฟราเรดสูงจากพื้นดิน 45 เซนติเมตร

กิจกรรมการเรียนรู้

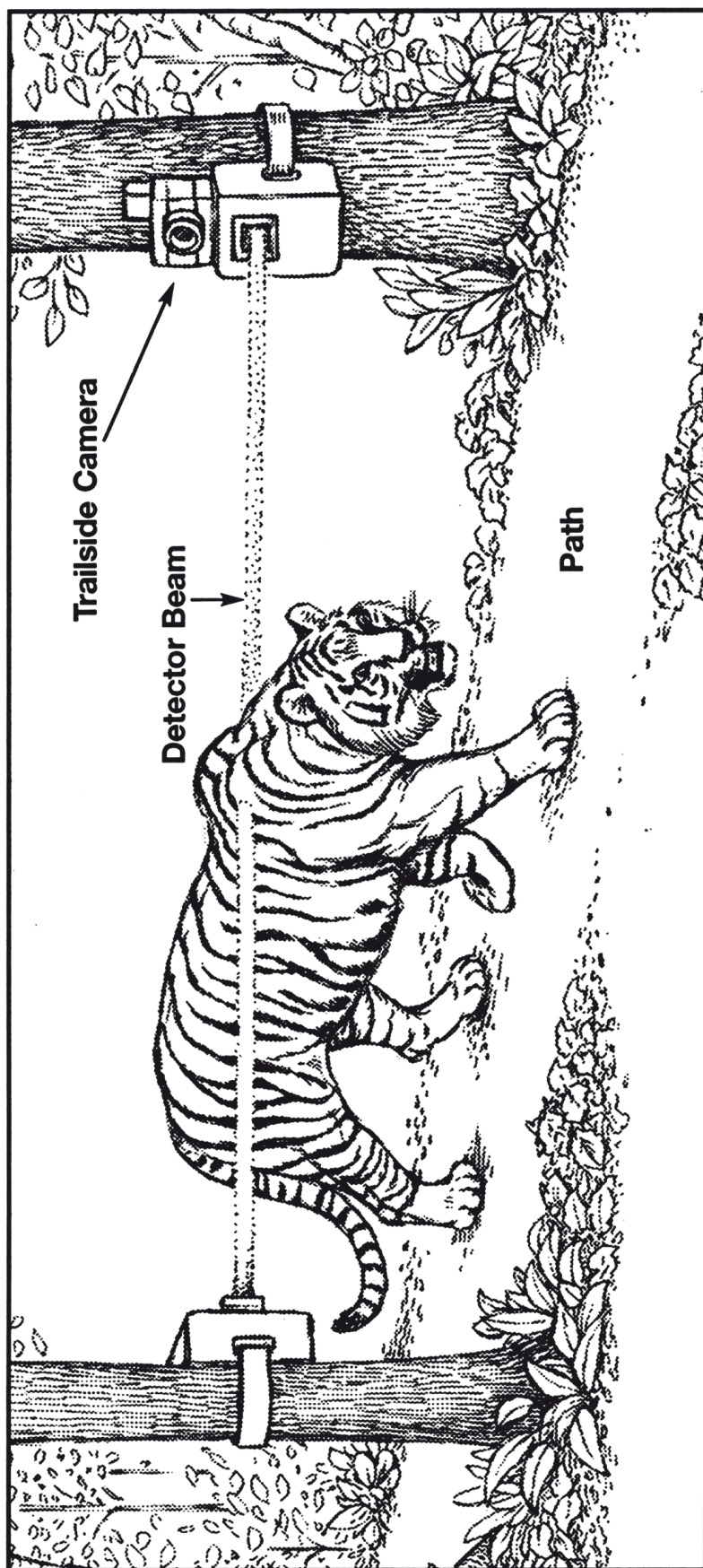
ให้จำแนกภาพเสือโคร่ง
โดยภาพที่ให้มาจะเป็นภาพ
เสือโคร่งทั้งตัว เมื่อได้ภาพ
เสือโคร่งที่เหมือนกันแล้วให้
เขียนหมายเลขลงในภาพ
เสือโคร่งที่เป็นตัวเดียวกัน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

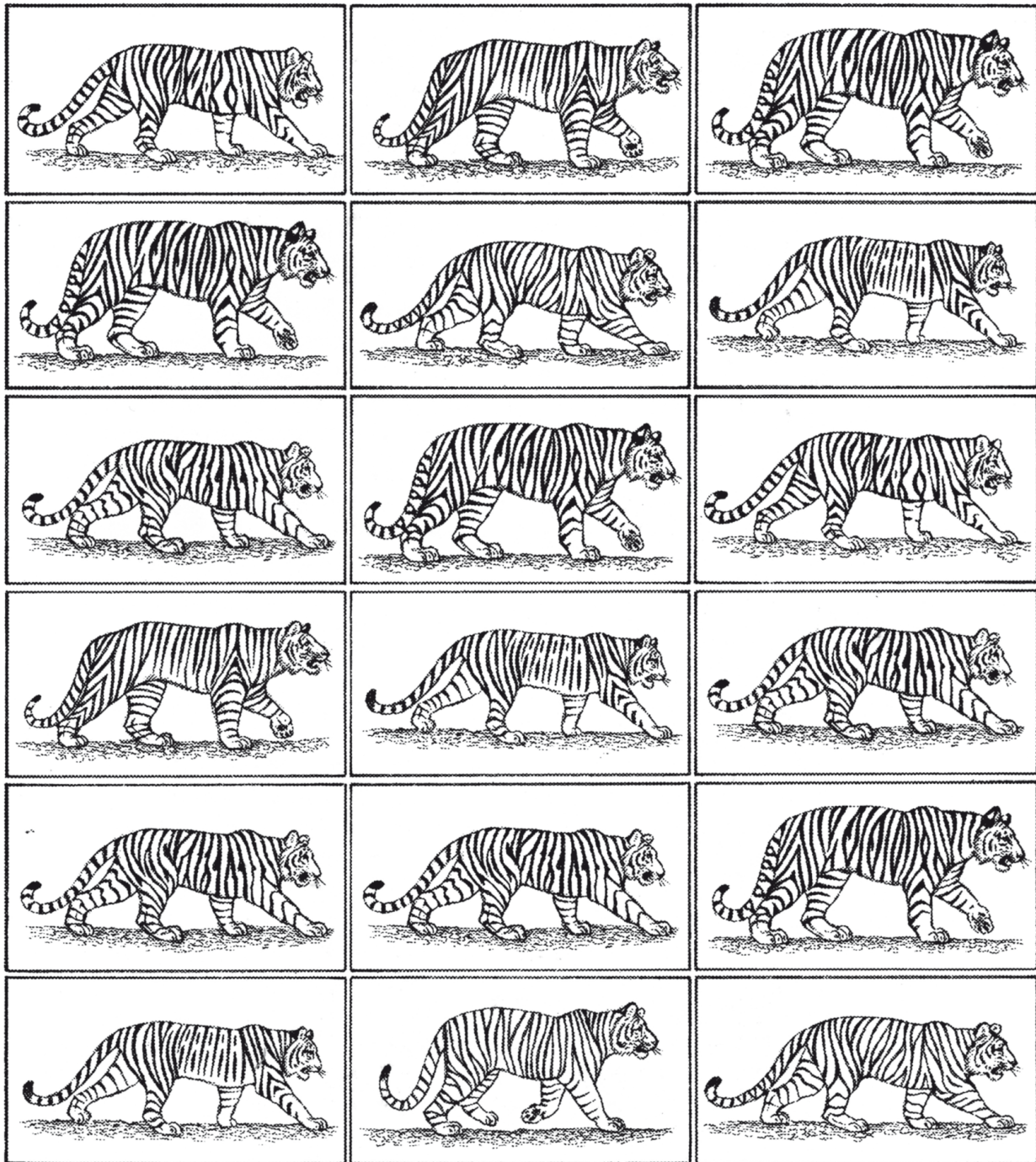
การถ่ายภาพเพื่อตรวจการรบกวนจากกล้อง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

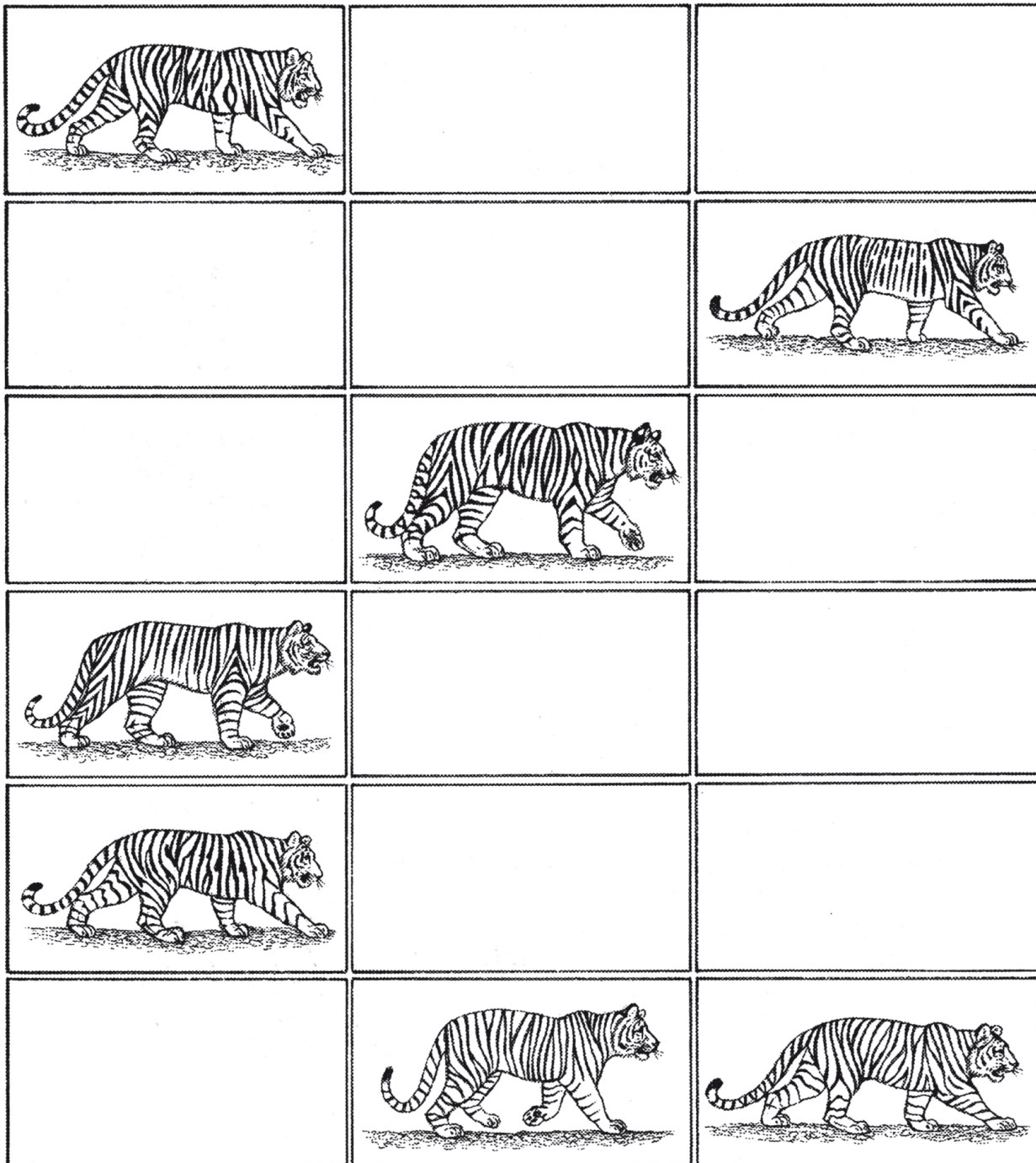
ภาพสี่โครงจากกล้องถ่ายภาพ: มีสี่โครงที่ตัว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ภาพเสือโคร่งที่ได้จากการตัดภาพ
สามารถนำมาประกอบภาพด้านซ้ายได้เสือโคร่งจำนวน 7 ตัว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

เมื่อได้เรียนรู้งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์เพื่อใช้ในการอนุรักษ์เสือโคร่งแล้ว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญสำหรับนักวิจัยที่จะพิจารณาถึงปัจจัยจำเป็นเพื่อเป็นแบบอย่างในงานอนุรักษ์ ถึงแม้ว่าสัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จะได้รับการปกป้องเป็นอย่างดีเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อนุรักษ์อื่น ๆ ในประเทศไทย แต่ก็ยังคงพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น เกิดจากความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่ากับมนุษย์ที่อาศัยอยู่รอบ ๆ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ดังนั้นนอกจากเรียนรู้ถึงวิธีการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าแล้ว เรายังต้องสร้างจิตสำนึก และการตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลสัตว์ป่าที่ได้ให้กับประชาชนได้รับรู้และลึกซึ้งถึงความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สัตว์ป่าด้วย

ความสำคัญของการอนุรักษ์สัตว์ป่า

คนหลายคนไม่ได้มีความเข้าใจหรือตระหนักถึงคำว่า “พื้นที่อนุรักษ์” มากนัก ซึ่งคำว่าพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่านั้นมีความหมายแตกต่างกันไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ของโลกในหลาย ๆ พื้นที่ พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าเป็นพื้นที่ที่ไม่มีคนอาศัยอยู่ อนุญาตให้เฉพาะนักท่องเที่ยวนักเรียนเข้าชมเท่านั้น หรือนักวิจัยเพื่อทำงานวิจัย และไม่ให้มีการสร้างชุมชนที่อยู่อาศัยและไม่มีข้อห้ามรอบบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า นอกจากหน่วยงานของราชการเพื่อปกป้องพื้นที่หรือเพื่อการศึกษาวิจัยเท่าที่จำเป็นอาจมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เส้นทาง บ้านพักนักวิจัย บ้านพักเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

ความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า

เมื่อมีคนมาอยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์ ก็เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างคนกับสัตว์ป่าบ่อยครั้ง คนที่เข้าไปอยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์จะรบกวนทำลายถิ่นที่อยู่อาศัย จากการสร้างบ้านที่อยู่อาศัยของคน เก็บหาของป่า และล่าสัตว์เพื่อเป็นอาหาร การที่คนเข้าไปอยู่อาศัยในพื้นที่ของสัตว์ผู้ล่าขนาดใหญ่อย่างเช่น เสือโคร่ง ก็อาจเกิดความขัดแย้ง เนื่องจากเสือโคร่งอาจจะมีโอกาสออกมาล่าสัตว์เลี้ยงของชาวบ้านได้

การล่า

การที่มีคนอาศัยอยู่ใกล้กับพื้นที่อนุรักษ์ มักเกิดปัญหาการล่าสัตว์บ่อยครั้ง กรณีการล่าเสือโคร่งในหลายพื้นที่ภายในทวีปเอเชีย เสือโคร่งจะถูกล่าเพื่อเอาส่วนต่าง ๆ ของ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

ร่างกาย เนื่องจากเสือโคร่งมีขนาดใหญ่ มีวลดลายสวยงามเป็นที่รู้จักกันดี ทำให้หนังของมันเป็นที่ต้องการของนักสะสมหรือเศรษฐี ความเป็นจ้าวป่าผู้ทรงพลังทำให้มีความเชื่อมาเป็นเวลานานว่าอวัยวะเสือโคร่งสามารถทำเป็นยาได้ สารพัดชนิด ความต้องการที่สูง ส่งผลให้มันถูกล่าอย่างหนักมาตลอดเพื่อที่จะเอาหนังและอวัยวะ บางครั้งการที่เสือโคร่งเข้าใกล้หมู่บ้านและฆ่าคนหรือสัตว์เลี้ยง ก็ทำให้มันถูกฆ่าได้เช่นกัน

นอกจากนี้การตัดไม้ทำลายป่า การลักลอบจับลูกเสือไปเป็นสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะที่ประเทศอิตาลี มีสิงโต เสือโคร่ง และเสือดาวรวมกันไม่น้อยกว่า 3,000 ตัวที่ถูกเลี้ยงไว้เป็นสัตว์เลี้ยงตามบ้านคน ที่แย่งยิ่งกว่านั้นก็คือ เจ้าของสัตว์เหล่านั้นมักไม่สนใจที่จะเพาะพันธุ์ขึ้นเพื่อเพิ่มจำนวนเพื่อเลี้ยงแต่จะลักลอบจับสัตว์จากป่ามาเลี้ยงอยู่เสมอ

เมื่อเปรียบเทียบรายได้โดยปกติ นักล่าเสือโคร่งจะได้รายได้สูงจากการขายเสือโคร่ง ทำให้การล่าเป็นปัจจัยคุกคามสำคัญ และอีกปัจจัยคุกคามที่สำคัญ คือ การล่าเหยื่อของเสือโคร่ง โดยปกติเสือโคร่งที่ยังไม่มีครบครันจะฆ่าเหยื่อประมาณ 50 ตัวทุกๆ ปี ดูเหมือนจะเป็นจำนวนไม่มากนัก แต่ถ้ามีเสือโคร่งจำนวนมากนั้นก็หมายถึงว่าจำนวนเหยื่อก็คงต้องมีมากพอให้เป็นอาหารมากตามไปด้วย

การอนุรักษ์: ความสมดุลที่เหมาะสมระหว่างความต้องการของคนกับสัตว์ป่า

เมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการอนุรักษ์เสือโคร่งแล้ว และประชาชนมีความเข้าใจว่า เสือโคร่งเป็นสัตว์ที่ต้องการการอนุรักษ์ในระยะยาว ซึ่งนักอนุรักษ์เองต้องการทราบความคิดจากกลุ่มคนแต่ละกลุ่มที่มีแนวคิดหลากหลาย โดยบุคคลแต่ละกลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อความคิดของคนที่ย้ายในพื้นที่อนุรักษ์เป็นอย่างมาก

เมื่อนักอนุรักษ์หาวิธี และแนวทางการอนุรักษ์เสือโคร่งได้แล้วจะต้องทำงานอย่างหนักเพื่อให้คนที่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์เกิดความคิดในแง่ลบน้อยที่สุด

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

บางครั้งเกิดการปะทะกัน ยิ่งถ้าสัตว์ชนิดนั้นอยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ และความเชื่อของคนที่จะนำเสือโคร่งไปบวงสรวงในพิธีกรรมต่างๆ ในแนวทางเดียวกันถ้าความต้องการของคนในพื้นที่ก็ต้องการอย่างทันสมัยเหมือนกัน ก็จะก่อให้เกิดปัญหาอย่างรุนแรงตามมา แล้วอะไรจะเป็นจุดสำคัญในการอนุรักษ์ของคน ปกติคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์หรือใกล้ๆ ควรจะเป็นบุคคลสำคัญในการช่วยเป็นแกนหลักในการอนุรักษ์มากที่สุด

เมื่อเกิดความขัดแย้งกันระหว่างสัตว์ป่ากับคนแล้ว ก็ไม่เป็นประโยชน์เลยต่อนักอนุรักษ์ที่จะมาป้องกันสัตว์ป่า เนื่องจากคนไม่เข้าใจและไม่ต้องการสิ่งเดียวกับนักอนุรักษ์ โดยปกติจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สามารถใช้เป็นภาษาหรือคำพูดที่มีประสิทธิภาพทำให้คนเข้าใจโดยปราศจากข้อขัดแย้งใดๆ และส่งผลต่อการอยู่รอดของสัตว์ป่า

นักอนุรักษ์ประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง

การอนุรักษ์จะต้องประกอบด้วยบุคคลในหลายๆ หน่วยงาน เพื่อร่วมมือกันช่วยกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานอนุรักษ์เสือโคร่ง โดยแต่ละกลุ่มคนก็จะมีบทบาทแตกต่างกันไป แต่สุดท้ายทุกกลุ่มก็มีจุดมุ่งหมายในการทำงานเหมือนกัน กลุ่มบุคคลเหล่านั้นประกอบด้วย

- นักการเมือง
- นักอนุรักษ์
- องค์กรทางด้านป่าไม้ และสัตว์ป่า
- คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์
- พรานและผู้เก็บหาของป่า

ข้อเสนอโครงการ

ผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าจะต้องถูกย้ายออกจากพื้นที่ โดยแต่ละครอบครัวจะได้ที่อยู่อาศัยใหม่ ได้ค่าชดเชย 87,500 บาท ถ้าคิดเป็นรายปี จะได้ ประมาณ 7,300 บาทต่อปี ขนาดเนื้อที่ประมาณ 3.2 ไร่ นอกจากนี้ยังได้รับสิทธิประโยชน์อื่นๆ คือระบบสาธารณสุขโรคเท้าที่จำเป็น น้ำดื่ม มีโรงเรียน และการดูแลสุขภาพทางด้านสาธารณสุขอื่นๆ การย้ายคนออกจากพื้นที่อนุรักษ์จะต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

กิจกรรมการเรียนรู้

แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่ม แจกข้อเสนอโครงการจากด้านบนให้แต่ละกลุ่ม และใช้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที เพื่อพิจารณาข้อมูลจากโครงการว่ารู้สึกอย่างไรกับข้อเสนอ ในระหว่างที่แต่ละกลุ่มพูดคุยกันให้กลุ่มของนักการเมือง แบ่งสมาชิกกระจายออกไปตามกลุ่มอื่นๆ และรับฟังการพูดคุยวิพากษ์วิจารณ์ถึงข้อเสนอในโครงการนั้น โดยสร้างแรงกระตุ้นในเชิงโต้แย้งกันภายในกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเข้าใจว่าพวกเขาจะต้องแสดงความคิดเห็น และโต้แย้งกันตามข้อเสนอ ว่าเห็นด้วยหรือไม่กับข้อเสนอโครงการ และอยากจะเปลี่ยนแปลงข้อเสนอตรงจุดใดบ้าง ตามบทบาทที่พวกเขาแสดง ในช่วงสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น และพิจารณาโครงการตามข้อเสนอแล้วให้สรุปความคิดเห็นในโครงการ ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงจุดใดบ้าง และเห็นด้วยกับจุดใดบ้าง ในแต่ละกลุ่มต้องถือหลักการโหวต โดยโหวตและคัดเลือกตัวแทนเพื่อออกมานำเสนอความคิดเห็นและข้อสรุปที่ได้ตกลงกันแล้วภายในกลุ่ม

เมื่อทุกกลุ่มได้คัดเลือกตัวแทนที่จะออกมาพูดนำเสนอ การนำเสนอต้องนำเสนอตามความรู้สึกเกี่ยวกับโครงการว่าเป็นอย่างไร พยายามจะบอกและนำเสนอโดยตรงให้กับนักการเมืองฟัง นักการเมืองจะเป็นบุคคลสุดท้ายที่จะตัดสินใจว่าการนำเสนอของพวกเขา นั้นจะได้รับการอนุมัติหรือไม่ ดังนั้นคนที่เป็ตัวแทนออกมานำเสนอจะต้องทำอย่างไรก็ได้ให้ชักจูงผู้ฟังเท่าที่ทำได้เพื่อที่จะโน้มน้าวนักการเมืองให้เห็นด้วยกับการนำเสนอ ส่วนนักการเมืองและสมาชิกในแต่ละกลุ่มจะต้องตั้งคำถาม มีข้อสงสัยเพื่อให้เกิดการกระตุ้นให้กับผู้นำเสนอตอบคำถามโต้แย้ง

เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอแล้ว นักการเมืองจะตัดสินใจแต่ละกลุ่มโดยใช้เวลา 5 นาทีในการให้คำแนะนำแก่ผู้นำเสนอ และประกาศว่าข้อเสนอ หรือกิจกรรมใดผ่าน เมื่อได้ข้อสรุปแล้วว่ามีข้อเสนอใดที่เป็นไปได้ นักการเมืองจะต้องมีการแก้ไขและปรับแก้ข้อเสนอให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามความรู้สึกที่ดี และความถูกต้อง หลังจากสรุปกิจกรรม และพิจารณากันแล้วระหว่างสมาชิกกลุ่ม ให้ตอบคำถามดังต่อไปนี้

- กิจกรรมใดบ้างที่สามารถทำได้ มุมมองใดที่สามารถปฏิบัติจริงได้ หรือไม่ได้
- กิจกรรมนี้ประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์การศึกษาอะไรบ้าง เพื่อใช้ในการอนุรักษ์เสือโคร่ง สิ่งที่เราเรียนรู้จากประสบการณ์มีสิ่งใดบ้างที่แสดงให้เห็นถึงการต่อสู้เพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง
- มีประเด็นที่น่าสนใจอะไรบ้างในแต่ละกลุ่ม ที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญต่อการอนุรักษ์เสือโคร่งในพื้นที่ ถ้าเนื้อหาที่มีความน่าสนใจให้ดูว่ามีความแตกต่างกันและหรือไม่แตกต่างกันอย่างไรบ้าง

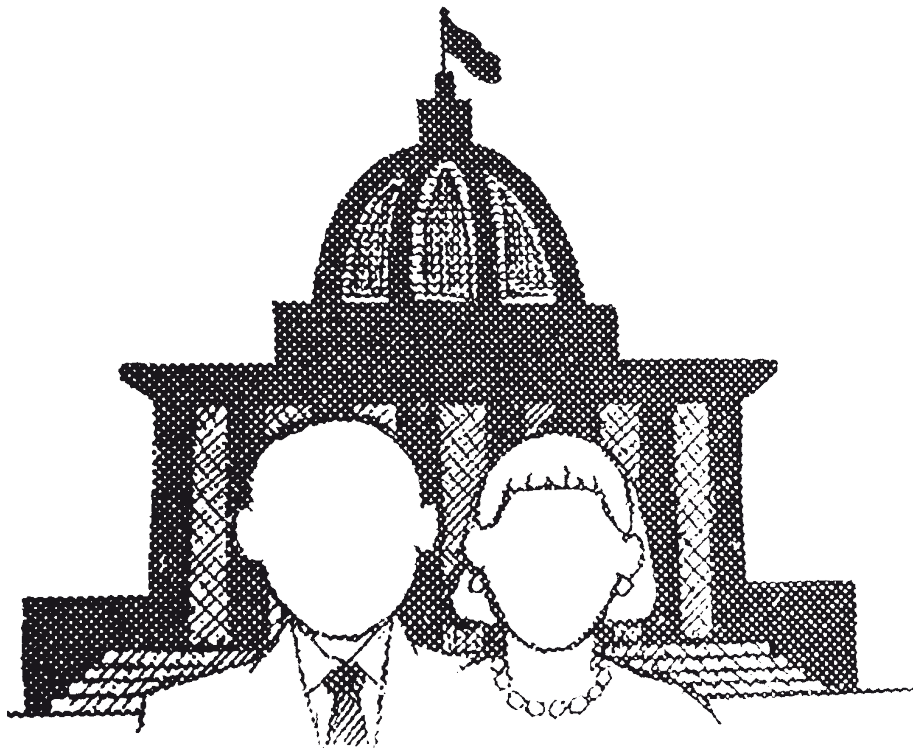

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

นักการเมือง

กลุ่มนักการเมืองจะต้องกำหนดลักษณะของโครงการที่เป็นไปได้ และต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง แต่ละกลุ่มที่นำเสนอโครงการไปแล้ว นักการเมืองจะต้องบอกถึงความรู้สึก และความเป็นไปได้ของโครงการต่างๆ โดยจะต้องฟังอย่างตั้งใจและพยายามตั้งคำถามแก่ผู้นำเสนอโครงการ ดูรายละเอียดของโครงการว่าตรงตามความต้องการของคนกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ มีข้อคิดอะไรน่าสนใจบ้าง และความแตกต่างระหว่างสิ่งที่น่าสนใจในแต่ละรายละเอียดทั้งในระยะสั้น และระยะยาวว่ามีอะไรบ้าง

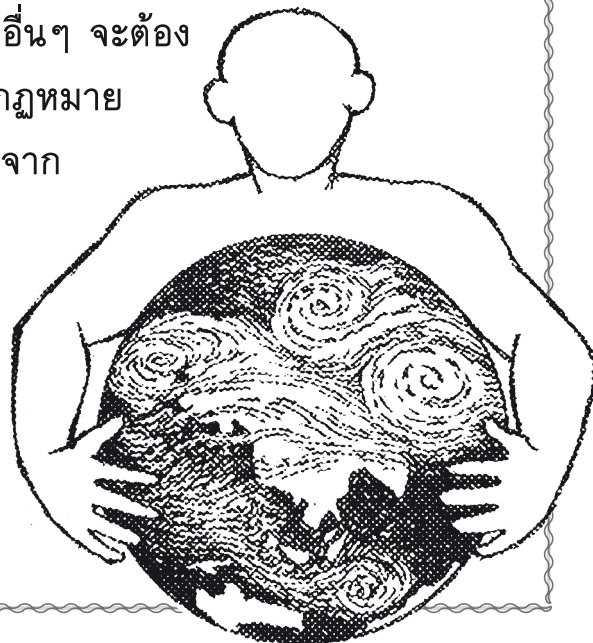

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

นักอนุรักษ์

กลุ่มนักอนุรักษ์ จะต้องมุ่งไปที่การป้องกันสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยพยายามย้ายชาวบ้านออกนอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ และหลังจากย้ายแล้วชาวบ้านยังคงอาศัยอยู่ในบริเวณรอบๆ เขตพื้นที่อนุรักษ์ได้อยู่ ซึ่งจะเป็นจุดสำคัญที่นักอนุรักษ์จะต้องทำให้ความรู้สึกของชาวบ้าน ไม่ขัดแย้ง หรือเกลียดชังนักอนุรักษ์ หรือไม่ชอบสัตว์ป่าในพื้นที่ไปด้วย กับ การถูกย้ายออกนอกพื้นที่ การดำเนินการของกลุ่มนักอนุรักษ์จะต้องทำด้วยความเชื่อที่จะเกิดกับชาวบ้านว่าสัตว์ป่าเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมทางมรดกโลก โน้มน้าวให้ชาวบ้านได้เห็นคุณค่าสำคัญของสัตว์ป่า และถิ่นที่อยู่อาศัยของมัน ให้ชาวบ้านได้ตระหนักถึงการอนุรักษ์เสือโคร่งไว้ เพื่อให้ลูกหลานได้เห็นต่อไปในอนาคต เมื่อรักษาเสือโคร่งไว้ได้ สัตว์อื่นๆ ก็ยังคงดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น ช้าง และสัตว์ป่าอื่นๆ ซึ่งสัตว์ป่าต่าง ๆ นั้นล้วนเป็นสิ่งมีชีวิตสำคัญต่อประวัติศาสตร์ทางด้านวัฒนธรรมของชาติ และการอนุรักษ์เสือโคร่งและสัตว์ป่าอื่นๆ จะต้องปฏิบัติอย่างไร หรือไม่ควรทำสิ่งผิดกฎหมายต่างๆ ภายในพื้นที่อนุรักษ์ และหลังจากการตกลงกับการดำเนินการแล้ว นักอนุรักษ์จะต้องมีการติดตามตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าสัตว์ป่าได้รับการปกป้อง และหากมีการปฏิบัติผิดกฎหมายแล้วจะต้องมีการดำเนินการลงโทษตามกฎหมาย

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

องค์กรทางด้านป่าไม้ และ อนุรักษ์ป่า

ในฐานะเป็นนักอนุรักษ์โดยหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ป่าไม้จะต้องดูแลพื้นที่อนุรักษ์และสัตว์ป่าให้อยู่รอดปลอดภัย แต่ในขณะเดียวกันที่กำลังทำงานก็ประสบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายที่มีน้อยไม่เพียงพอในการดำเนินการ โดยขาดแคลนเรื่องทุนที่จะนำมาดำเนินการอนุรักษ์เสือโคร่งซึ่งเป็นการทำงานที่ยาก และยากต่อการนำกฎหมายเข้ามาเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์เสือโคร่ง นอกจากนี้ยังขาดแคลนบุคลากรหรือเครื่องมือในการทำงานซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อการทำงานอย่างมาก ในพื้นที่อนุรักษ์เองก็ยังคงมีการเพิ่มประชากรของชุมชนขยายจำนวนมากขึ้นทุกวัน และจะต้องนำประชาชนเหล่านี้ย้ายออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ให้ได้ ถ้าหากโครงการที่วางแผนดำเนินการสำเร็จ ก็จะประสบความสำเร็จในขั้นแรกของนักอนุรักษ์ป่าไม้

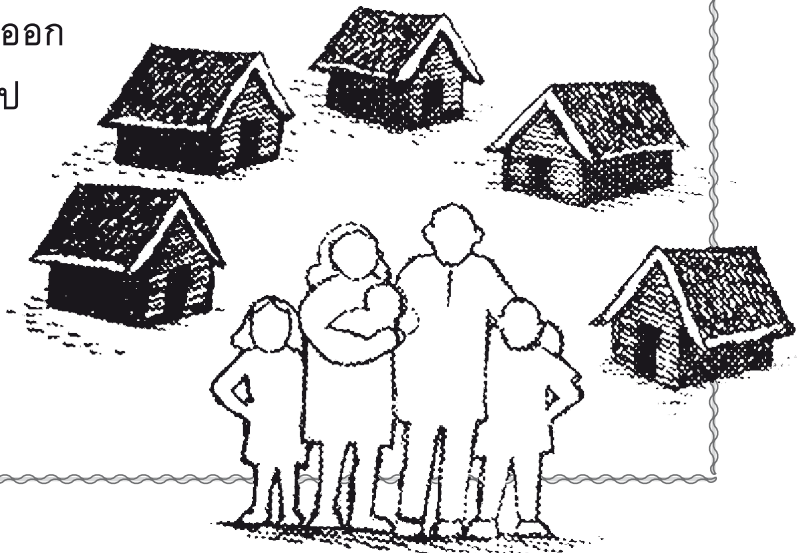

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์

คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์นับว่าอยู่กันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนกระทั่งถึงลูกหลานในปัจจุบัน จากการขยายขนาดประชากรในปัจจุบันทำให้เกิดความรู้สึกว่าจะต้องมีทางเลือกอื่นๆ ในการเลือกที่อยู่อาศัย เนื่องจากปัจจุบันนี้พื้นที่อนุรักษ์ได้ถูกบุกรุกจากคนที่อาศัยอยู่มากขึ้นทุกคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ได้อยู่อาศัยร่วมกับสัตว์ป่ามาช้านานแล้ว และในตอนนี้คนที่อาศัยอยู่มีความรู้สึกถึงการถูกละเมิดตามกฎหมายเนื่องจากสัตว์ป่าหลาย ๆ ประเทศได้มีจำนวนลดลงจากการถูกล่าทำลายโดยคน เนื่องจากไม่มีการอนุญาตให้ทำการเพาะปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ภายในเขตพื้นที่อนุรักษ์ และส่วนใหญ่อนุญาตให้เลี้ยงได้เฉพาะนอกพื้นที่อนุรักษ์ และมีคนส่วนน้อยที่เข้าไปทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ในพื้นที่อนุรักษ์ คนบางส่วนมีรายได้จากการล่าสัตว์เก็บหาของป่า คนเหล่านี้มีรายได้น้อยแต่ปรารถนาที่จะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อความสะดวกสบาย อยากมีโรงเรียนและสถานที่รักษาพยาบาล แต่คนเหล่านี้ถูกย้ายออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ คนเหล่านี้ก็หมดหวังที่จะได้สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้น ดังนั้นนโยบายที่รัฐบาลจะรองรับการย้ายออก

ของคนเหล่านั้นต้องเป็นไปตามความจริง เพื่อเป็นที่เชื่อมั่นของคนเหล่านั้นว่าจะได้รับในสิ่งที่รัฐบาลได้สัญญาเอาไว้

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

พราน และ ผู้เก็บหาของป่า

คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ดำรงชีวิตโดยการหากินพืช และสัตว์ในป่า ใช้เครื่องมือดักสัตว์มาเพื่อกินเป็นอาหาร หรือขาย เพราะได้ราคาดี ในบางครั้งก็จะมีคนล่าสัตว์ด้วยเช่นกันโดยใช้เครื่องมือดักจับสัตว์ เมื่อดักจับสัตว์ได้แล้วก็จะได้เงินจำนวนมากจากการขายสัตว์ นำไปขายในพื้นที่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ เช่นในตลาดมืดที่ค้าขายสัตว์ป่ากัน ส่วนต่างๆ ของร่างกายเสือโคร่งที่สามารถขายได้ราคาดีคือ กระดูกสามารถขายได้เป็นเงินจำนวนมาก กระดูกเชื่อว่่านำไปทำยาเพิ่มสมรรถนทางเพศได้ นอกจากล่าสัตว์แล้ว ยังตัดไม้ไปขาย กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ล้วนผิดกฎหมายทั้งสิ้น และในปัจจุบันก็เป็นที่รู้กันดีว่ามีการจับผู้กระทำความผิดกฎหมายนี้ ซึ่งก่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อผู้ที่คิดจะกระทำความผิด แต่ก็ยังคงมีการล่าสัตว์

และตัดไม้อยู่ในปัจจุบันเนื่องจากเป็น

ช่องทางทำเงินได้จำนวนมาก

และได้เงินมากกว่าประกอบ

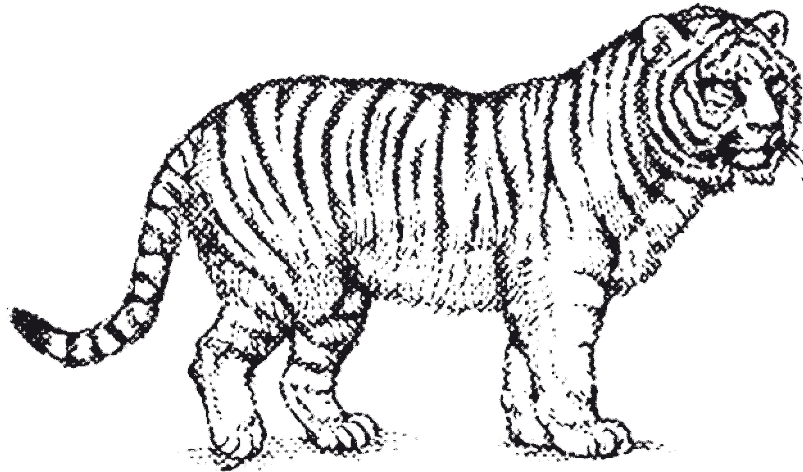
อาชีพสุจริตอื่นๆ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

TEACHERS FOR TIGERS

บทที่ 4

ปัญหาของเสือโคร่งระดับประเทศ และระดับโลก

ชนิดเสือโคร่งในไทย หน้า 152

การให้ประโยชน์จากอวัยวะต่างๆ ของเสือโคร่ง หน้า 159

ส่วนประกอบร่างกายของเสือโคร่ง หน้า 166

กระบวนการอนุรักษ์เสือโคร่ง หน้า 171

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ปัญหาของเสือโคร่ง ระดับประเทศและระดับโลก

เนื้อหาในบทนี้จะทำให้ผู้ทำกิจกรรมได้เข้าใจและตระหนักถึงความจริงของปัญหาการอนุรักษ์ที่แท้จริง โดยจากการเรียนรู้เรื่องราวของเสือโคร่งผ่านการวิเคราะห์จำแนกสาเหตุและประเด็นปัญหา ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัย หรือการบุกรุกถิ่นที่อยู่อาศัยโดยมนุษย์ อันเป็นสาเหตุสำคัญมากที่สุดในการคุกคามความพยายามในการอนุรักษ์เสือโคร่ง การจำแนกประเด็นปัญหาจะมุ่งเน้นไปที่การคุกคามทั้งทางตรง เช่น การล่าในเชิงพาณิชย์ การคุกคามในทางอ้อมต่อถิ่นที่อยู่อาศัยของเสือโคร่ง เช่น ลัทธิที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง แหล่งน้ำ และพื้นที่ป่าไม้ โดยปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลทำให้เสือโคร่งมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน

ชนิดเสือโคร่งในไทย

ในอดีตเสือโคร่ง (*Panthera tigris*) มีการกระจายพันธุ์อย่างกว้างขวางในทวีปเอเชีย ตั้งแต่ไซบีเรีย เอเชียตะวันตก คาบสมุทรอินเดีย คาบสมุทรเกาหลี จีนตอนใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชวา สุมาตราและบาหลี โดยทั่วไปเสือโคร่งในทุกสายพันธุ์ย่อยจะมีลักษณะรูปร่างและสีขนคล้ายคลึงกัน แต่หากสังเกตในรายละเอียดปลีกย่อยจะพบว่ามีความแตกต่างกันบางประการ จนสามารถแยกสายพันธุ์เสือโคร่งในถิ่นต่างๆ ออกเป็น 8 สายพันธุ์ดังต่อไปนี้

เสือโคร่งมีทั้งหมด 8 สายพันธุ์:

1. สายพันธุ์บาหลี (*Panthera tigris balica*) Bali tiger
2. สายพันธุ์ชวา (*Panthera tigris sondaica*) Javan tiger
3. สายพันธุ์แคสเปียน (*Panthera tigris virgata*) Caspian tiger
4. สายพันธุ์อินโด-ไชนีส (*Panthera tigris corbetti*) Indo-Chinese tiger
5. สายพันธุ์เบงกอล (*Panthera tigris tigris*) Royal Bengal tiger
6. สายพันธุ์ไซบีเรียน (*Panthera tigris altaica*) Siberian tiger
7. สายพันธุ์เซ้าท์ไชน่า (*Panthera tigris amoyensis*) South China tiger
8. สายพันธุ์สุมาตรา (*Panthera tigris sumatran*) Sumatran tiger

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

เสือโคร่งทั้ง 8 สายพันธุ์แตกต่างกันทั้งขนาดและรูปร่าง / ความเข้มหรืออ่อนของสีขน / ความยาวของขน / ลักษณะลวดลายตามลำตัว / สัดส่วนของหัวกระโหลก ฯลฯ

ปัจจุบันมีเสือโคร่งสูญพันธุ์ไปแล้วถึง 3 สายพันธุ์ คือ

1. **สายพันธุ์บาหลิ** (*Panthera tigris balica*) Bali tiger เป็นเสือโคร่งที่มีขนาดเล็กที่สุด (หนักประมาณ 80 - 100 ก.ก.) มีสีเข้มและลักษณะลวดลายเล็กที่สุด เคยมีถิ่นอาศัยอยู่บนเกาะบาหลิ อินโดนีเซีย เคยสำรวจพบครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2483 และสูญพันธุ์ไปเมื่อปี พ.ศ. 2493

2. **สายพันธุ์ชวา** (*Panthera tigris sondaica*) Javan tiger เป็นเสือโคร่งขนาดเล็กที่มีสีเข้มและมีลวดลายใกล้เคียงกับสายพันธุ์บาหลิ แต่แตกต่างกันตรงที่มีลักษณะรูปร่างที่ใหญ่กว่า (หนักประมาณ 110 - 140 ก.ก.) เคยมีถิ่นอาศัยอยู่บนเกาะชวา อินโดนีเซีย เคยสำรวจพบครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2515 และสูญพันธุ์ไปเมื่อปี พ.ศ. 2519

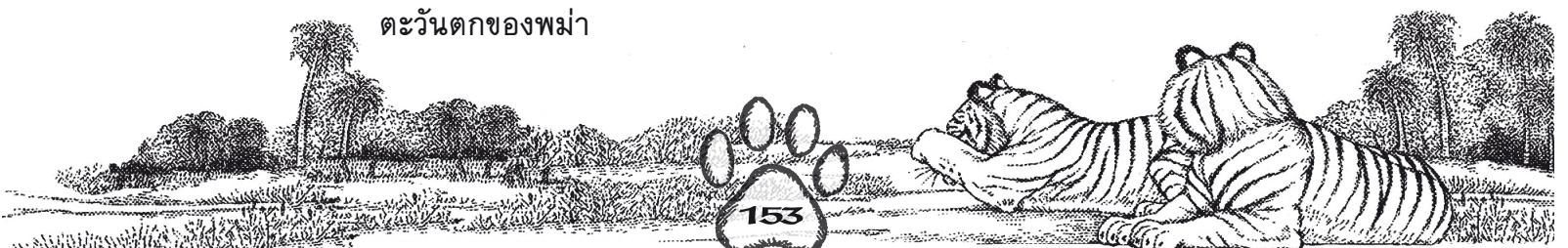
3. **สายพันธุ์แคสเปียน** (*Panthera tigris virgata*) Caspian tiger เป็นเสือโคร่งที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกับสายพันธุ์ไซบีเรียนแต่แตกต่างกันตรงที่มีสีเข้มกว่าและจัดเป็นเสือโคร่งขนาดกลางถึงค่อนข้างใหญ่ (หนักประมาณ 140 - 240 ก.ก.) เคยมีถิ่นอาศัยอยู่บริเวณเติร์กมินิสถาน อุซเบกิสถาน อาฟกานิสถาน อิหร่าน ตุรกี มองโกเลีย เคยสำรวจพบครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2491 และสูญพันธุ์ไปเมื่อปี พ.ศ. 2493

เสือโคร่ง 5 สายพันธุ์ที่ยังคงเหลืออยู่คือ

1. **สายพันธุ์อินโด-จีนีส** (*Panthera tigris corbetti*) Indo-Chinese tiger เป็นเสือโคร่งที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกับสายพันธุ์เบงกอลมาก แต่มีสีขนที่เข้มกว่า จัดเป็นเสือโคร่งขนาดกลาง (หนักประมาณ 130 - 200 ก.ก.) มีถิ่นอาศัยอยู่ในป่าเมืองไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนามและทางตอนใต้ของจีน

2. **สายพันธุ์เบงกอล** (*Panthera tigris tigris*) Royal Bengal tiger เป็นเสือโคร่งขนาดใหญ่ (หนักประมาณ 160 - 260 ก.ก.) ลำตัวมีสีเหลืองปนเทาหรือปนน้ำตาล แต่ละตัวจะมีลวดลายปรากฏบนหลังและด้านข้างของลำตัวต่างกัน ขนใต้ท้อง คางและคอเป็นสีขาว ขนเหนือตามีสีขาวและมีแถบสีดำ ทางมีแถบสีดำเป็นบังๆ ตั้งแต่โคนถึงปลายปลายหางเป็นสีดำ ลักษณะเด่นคือหลังหูลีดำและมีจุดขาวนวลใหญ่มองเห็นได้ชัดเจน มีถิ่นอาศัยอยู่ในอินเดีย มีบางส่วนอาศัยอยู่ในเนปาล บังคลาเทศ ภูฏานและป่าแถบตะวันตกของพม่า

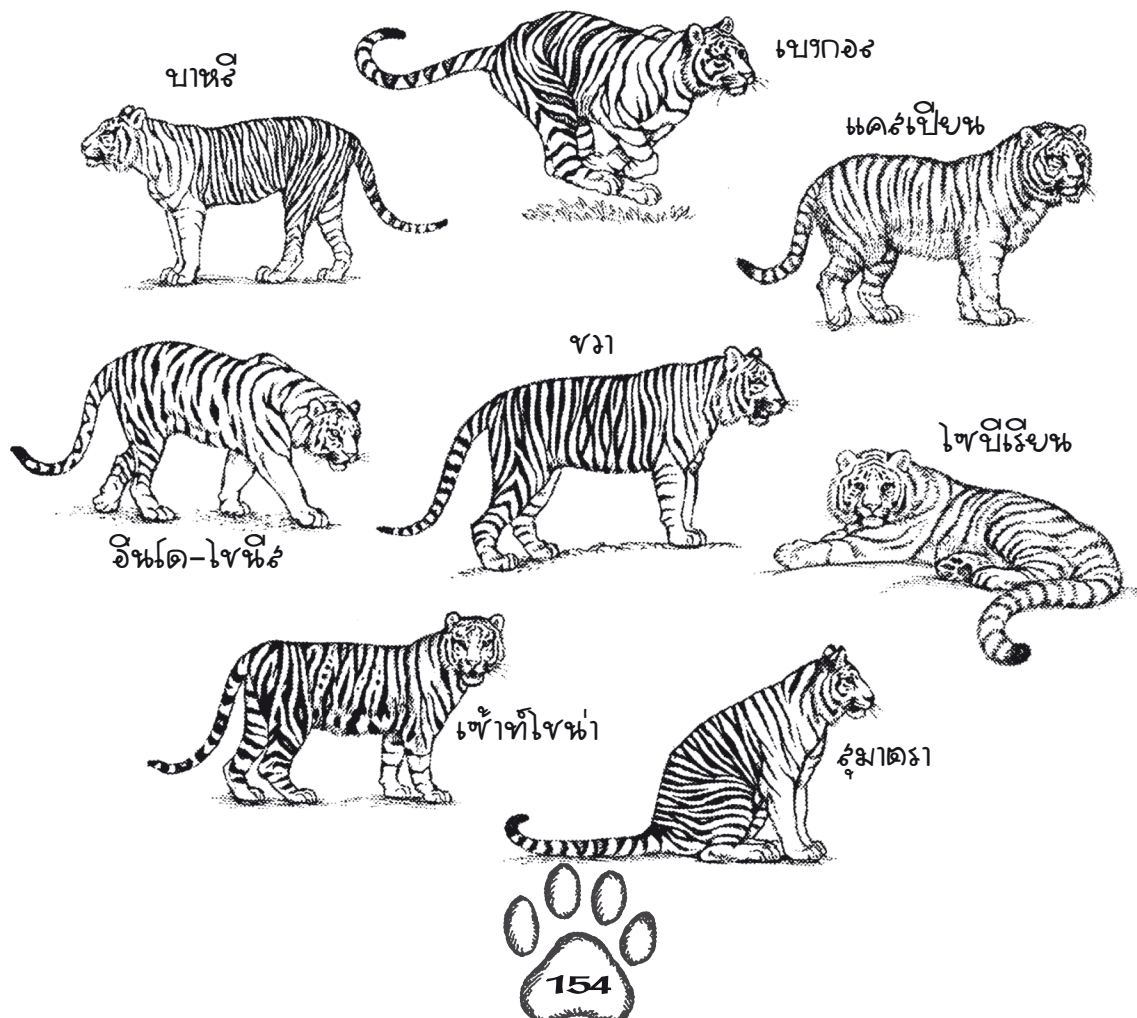

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

3. สายพันธุ์ไซบีเรีย (*Panthera tigris altaica*) Siberian tiger เป็นเสือโคร่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุด (หนักประมาณ 170 - 300 ก.ก.) แถบข้างลำตัวจะห่างและกว้างกว่าชนิดพันธุ์ย่อยอื่นๆ มักมีสีน้ำตาลมากกว่าสีดำ ขนตรงบริเวณอกจะมีสีขาว ค่อนข้างยาวและหนามากโดยเฉพาะบริเวณรอบคอ เนื่องจากเป็นเสือที่อาศัยอยู่ในเขตหนาวจึงมีสีที่จางกว่าสายพันธุ์อื่นๆ เพื่อให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมที่เป็นหิมะ มีถิ่นอาศัยอยู่ทางตะวันออกของรัสเซียแทบทั้งหมด มีเพียงส่วนน้อยที่พบทางตอนเหนือของจีนและทางตอนเหนือของเกาหลีเหนือ

4. สายพันธุ์เซ้าไห่ปา (*Panthera tigris amoyensis*) South China tiger เป็นเสือโคร่งที่มีขนาดกลางค่อนข้างเล็ก (หนักประมาณ 120 - 150 ก.ก.) ลักษณะพิเศษคือจะมีแถบลายข้างลำตัวน้อยกว่าเสือสายพันธุ์อื่นๆ ปัจจุบันเสือโคร่งสายพันธุ์นี้อยู่ในสถานสภาพใกล้สูญพันธุ์มากที่สุด เพราะแทบไม่ปรากฏให้เห็นในป่าธรรมชาติแล้ว ส่วนใหญ่จะเหลืออยู่ที่สวนสัตว์ในจีน มีถิ่นอาศัยอยู่ในตอนกลางและตะวันออกของจีน

5. สายพันธุ์สุมาตรา (*Panthera tigris sumatran*) Sumatran tiger เป็นสายพันธุ์เสือโคร่งที่มีขนาดเล็ก (หนักประมาณ 90 - 120 ก.ก.) มีสีเข้มมากที่สุดและมีลวดลายแถบสีดำกว้างและชิดกัน บางทีเป็นแถบริ้วลายคู่ แตกต่างจากสายพันธุ์อื่นอย่างชัดเจน มีถิ่นอาศัยอยู่เฉพาะที่เกาะสุมาตรา อินโดนีเซียเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

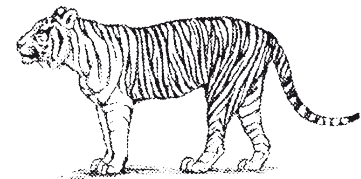

สายพันธุ์บาหลิ

(*Panthera tigris balica*)

Bali tiger พบบนเกาะบาหลิ

อินโดนีเซีย

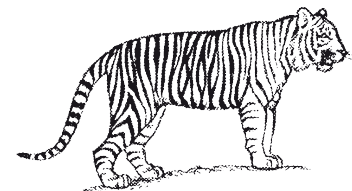

สายพันธุ์ชวา

(*Panthera tigris sondaica*)

Javan tiger พบบนเกาะบาหลิ

อินโดนีเซีย

สายพันธุ์แคสเปียน

(*Panthera tigris virgata*)

Caspian tiger พบบริเวณ

เติร์กมินิสถาน อุซเบกิสถาน

อาฟกานิสถาน

อิหร่าน ตุรกี

มองโกเลีย

สายพันธุ์อินโด-จีนีส

(*Panthera tigris corbetti*)

Indo-Chinese tiger พบในไทย

พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม

และทางตอนใต้

ของจีน

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

สายพันธุ์เบงกอล

(*Panthera tigris tigris*)

Royal Bengal tiger

พบในเนปาล บังกลาเทศ ภูฏาน

และป่า

แถบตะวันตก

ของพม่า อินเดีย

สายพันธุ์ไซบีเรียน

(*Panthera tigris altaica*)

Siberian tiger พบในรัสเซีย

จีน และเกาหลีเหนือ

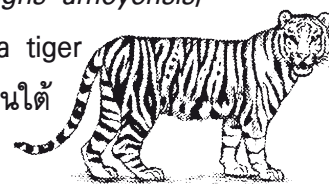

สายพันธุ์ไห่ก๊อ

(*Panthera tigris amoyensis*)

South China tiger

พบในจีนตอนใต้

สายพันธุ์สุมาตรา

(*Panthera tigris sumatran*)

Sumatran tiger พบบนเกาะสุมาตรา

อินโดนีเซีย

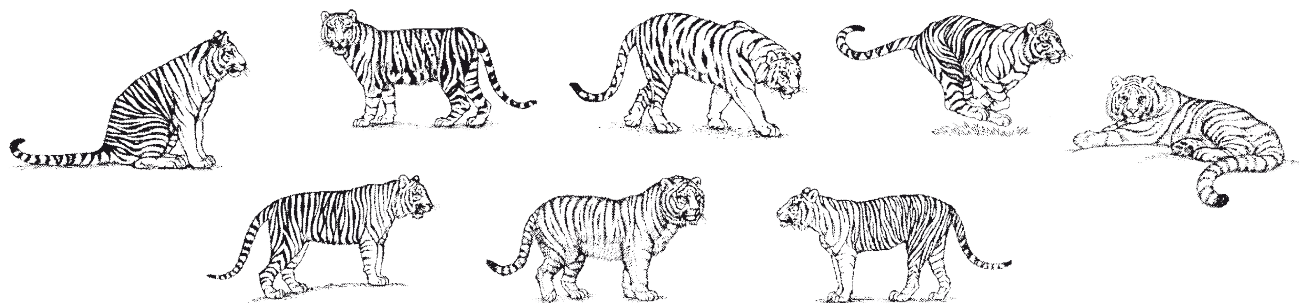
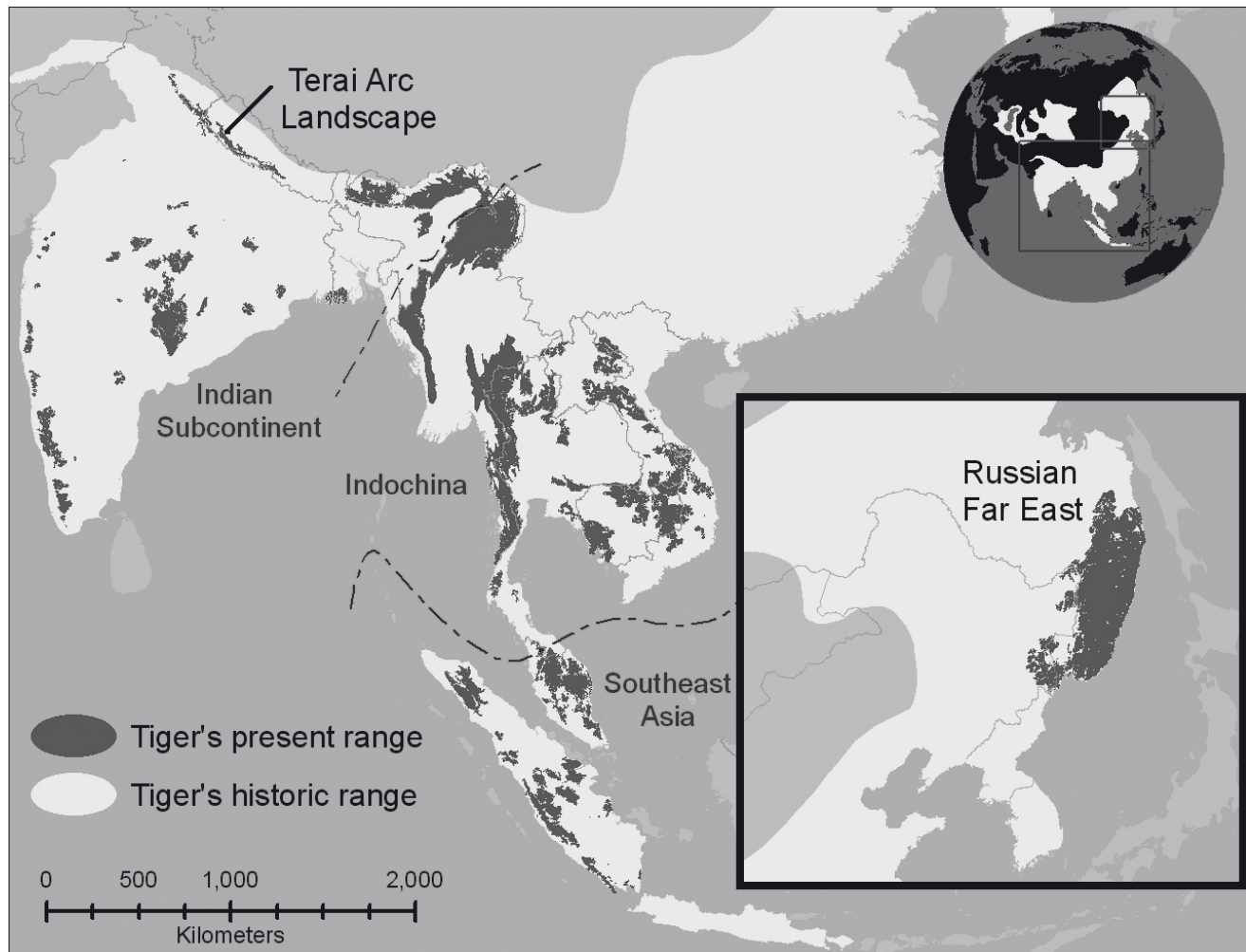

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

แผนผังการกระจายตัวของเสือในผืนผืนทวีป

ที่มา: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tiger_map.jpg

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

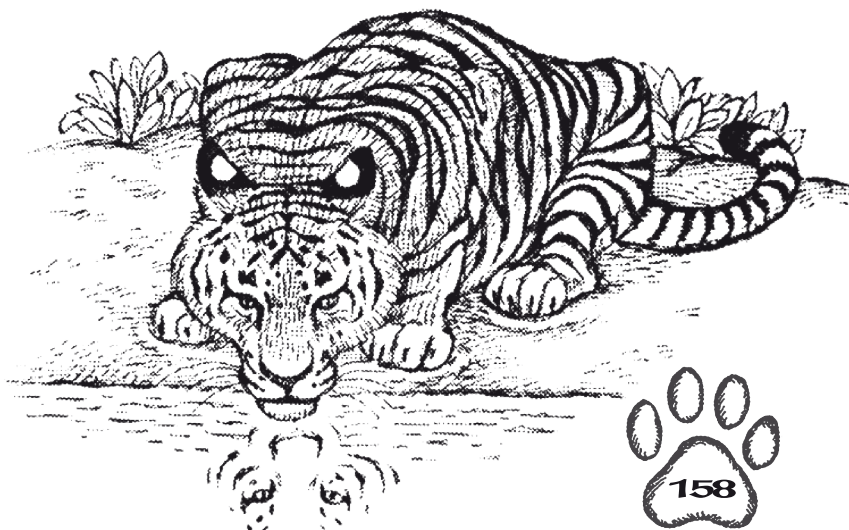
กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมนี้ผู้ทำกิจกรรมต้องวิเคราะห์ ประมวลข้อมูล และสรุปประเด็นปัญหา สถานการณ์ของเสือโคร่ง รวมทั้งวางแผนเพื่อหาข้อสรุปและแนวทางในการแก้ไขปัญหา นั้นๆ แบ่งสมาชิกออกเป็น 8 กลุ่ม เท่ากับจำนวนชนิดพันธุ์ย่อยของเสือโคร่ง 8 สายพันธุ์ โดยแต่ละกลุ่มมีหน้าที่รับผิดชอบในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาของเสือโคร่งในแต่ละชนิดพันธุ์ ในกิจกรรมนี้ให้ทำบัตรคำชื่อของเสือโคร่ง 8 สายพันธุ์ โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มเลือกหยิบแผ่นป้ายคำชื่อเสือโคร่งกลุ่มละใบ

หลังจากที่ได้ชื่อของเสือโคร่งแล้ว ให้แต่ละกลุ่มหาแผนที่มีการกระจายในอดีต และปัจจุบันของเสือโคร่งที่รับผิดชอบ ตามประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- สถานที่ใดบ้างที่เสือโคร่งอยู่อาศัยในปี พ.ศ. 2433
- เสือโคร่งยังคงมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ หรือสูญพันธุ์ไปแล้ว
- ถ้าเสือโคร่งยังคงมีชีวิตอยู่ สามารถพบได้ที่ประเทศใดบ้าง และช่วงการกระจายได้ถูกแบ่งแยกออกไปในหลายๆ พื้นที่หรือไม่ หรือกระจายอยู่เพียงพื้นที่เดียวเท่านั้น และจากการกระจายของเสือโคร่งในพื้นที่เดียวนั้น สามารถวาดภาพเพื่อสรุปเกี่ยวกับการกระจายของพวกมันได้หรือไม่ว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2433
- สายพันธุ์เสือโคร่งที่สูญพันธุ์ไปแล้วนั้น ได้มีการสูญพันธุ์ไปตั้งแต่เมื่อไหร่ จากแผนที่มีการกระจาย ให้วาดรูปเพื่อสรุปปัจจัยหรือสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการสูญพันธุ์ของเสือโคร่ง
- ถ้าหากสถานการณ์ในอดีตจนถึงปัจจุบันบ่งชี้ว่าเสือโคร่งมีแนวโน้มที่จะสูญพันธุ์ไปในเวลาไม่ช้า จะมีวิธีการอย่างไรบ้างในการอนุรักษ์เสือโคร่ง หรือ ลดปัญหาการคุกคามประชากรของเสือโคร่งที่เหลืออยู่

หลังจากตอบคำถามให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทน
ให้ออกมาหน้าชั้นเรียนต่อกลุ่มอื่นๆ ฟัง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

การให้ประโยชน์จากอวัยวะต่างๆ ของเสือโคร่ง

เนื่องจากเสือโคร่งมีขนาดใหญ่ มีลวดลายเด่นชัด มีเอกลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี ทำให้หนังของมันเป็นที่ต้องการของนักสะสมหรือเศรษฐี ความที่เป็นจำวป่าผู้ทรงพลังทำให้มีความเชื่อลึบทอดกันเป็นเวลานานว่าอวัยวะเสือโคร่งสามารถทำเป็นยาได้สารพัดชนิด เหล่านี้ทำให้ความต้องการอวัยวะส่วนต่างๆ ของเสือโคร่งยังปรากฏอยู่ในปัจจุบันและคุกคามสถานภาพของสัตว์จำวป่าชนิดนี้อย่างรุนแรง ส่งผลให้มันถูกล่าอย่างหนักมาโดยตลอด

ในช่วงศตวรรษที่ 20 เสือโคร่งจำนวนมากถูกล่าในประเทศรัสเซียและจีน โดยในขณะนั้นแนวความคิดในการอนุรักษ์ยังไม่เป็นที่กว้างขวางมากนัก เสือโคร่งจึงถูกมองเป็นสัตว์อันตรายที่ต้องกำจัดและผู้ที่ล่าเสือโคร่งได้ก็จะได้รับรางวัล นอกจากนี้เสือโคร่งยังถูกล่าเพื่อที่จะเอาหนังอันสวยงามไปทำเครื่องประดับและเสื้อผ้า โดยราคาที่สูงในเชิงพานิชย์เป็นตัวเร่งให้การล่าเสือโคร่งมีมากขึ้น โดยเฉพาะแถบรัสเซียตะวันออกและเอเชียกลาง นอกจากนี้กระดูกและอวัยวะส่วนอื่นๆ ของเสือโคร่งก็เป็นที่ต้องการอย่างมากในประเทศจีนและเกาหลี เพื่อนำไปทำเป็นส่วนประกอบของยาจีน

ปัญหาสำคัญหลักที่ทำให้ประชากรเสือโคร่งลดลงอย่างรวดเร็วในราว 100 ปีที่ผ่านมาสืบเนื่องมาจากการเพิ่มจำนวนประชากรของมนุษย์ในเอเชีย และการแย่งแย่งทรัพยากรกันระหว่างมนุษย์และสัตว์ป่า ดังเช่น กิจกรรมการเลือกใช้ทรัพยากรระหว่างมนุษย์กับสัตว์ที่จะได้นำเสนอต่อไปนี้ได้ออกแบบกิจกรรมในลักษณะเชิงละครเพื่อสร้างความเข้าใจและเล็งเห็นจุดวิกฤตของความเสียหายระหว่างกิจกรรมของมนุษย์และสัตว์ป่าที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์

กิจกรรมการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ที่แสดงเป็นเสือโคร่งและสัตว์ชนิดอื่นๆ ต้องการหลีกเลี่ยงตัวเองไม่ให้อยู่ในสถานะที่ถูกคุกคาม ใกล้สูญพันธุ์ และสูญพันธุ์ โดยทรัพยากรสำคัญที่จำเป็นต่อการอยู่รอดนั้นประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ อาหาร แหล่งน้ำ และพื้นที่อาศัย โดยปัจจัยเหล่านี้จำเป็นต้องมีปริมาณที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า และต้องได้รับการปกป้องไว้เพื่อปกป้องสัตว์ป่าต่อไป โดยขึ้นอยู่กับนิเวศวิทยาเฉพาะตัวของสัตว์แต่ละตัว และความต้องการทรัพยากรของมนุษย์ สัตว์แต่ละชนิดอาจจะมีความต้องการปกป้องปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างเช่นเสือโคร่ง มักถูกล่า

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

เพื่อใช้ประโยชน์จากอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ทำให้เสือโคร่งเองก็ต้องการที่จะปกป้องตัวเองไม่ให้ถูกล่าจากมนุษย์

อย่างไรก็ตามข้อจำกัดในการเข้าถึงทรัพยากรของสัตว์ป่ามักมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของมนุษย์ด้วยเช่นกัน ดังเช่น พื้นที่ป่าลดลงอันเนื่องมาจากการเข้าครอบครองโดยมนุษย์ ปริมาณเหยื่อของเสือโคร่งลดลงเนื่องจากการล่า และ/หรือแม้แต่การลดจำนวนลงโดยตรงของเสือโคร่งจากการล่าโดยผิดกฎหมาย ดังนั้นการใช้ทรัพยากรในพื้นที่จึงต้องมีการใช้ร่วมกันระหว่างมนุษย์ เสือโคร่ง และสัตว์อื่น ๆ จึงเกิดการแก่งแย่งกันขึ้น เพื่อให้ตนเองได้มีทรัพยากรใช้อย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

แบ่งสมาชิกออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละเท่าๆ กัน ยกตัวอย่างเช่นมีสมาชิกจำนวน 24 คน แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่มละ 6 คน โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่ม เรียงลำดับเลขเป็นกลุ่มที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามกลุ่มปัจจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1	ให้เป็นกลุ่ม	อาหาร
กลุ่มที่ 2	ให้เป็นกลุ่ม	แหล่งน้ำ
กลุ่มที่ 3	ให้เป็นกลุ่ม	พื้นที่อาศัย
กลุ่มที่ 4	ให้เป็นกลุ่ม	อวัยวะเสือโคร่ง

ตัดกระดาษเป็นชิ้นขนาด 1/4 ของกระดาษ A4 แจกให้กับสมาชิกในกลุ่มคนละ 1 ชิ้น และเขียนชนิดของปัจจัยในแต่ละกลุ่ม ดังนั้นก็จะได้

แผ่นป้ายคำว่า "อาหาร"	จำนวน 6 แผ่น
แผ่นป้ายคำว่า "แหล่งน้ำ"	จำนวน 6 แผ่น
แผ่นป้ายคำว่า "พื้นที่อาศัย"	จำนวน 6 แผ่น
แผ่นป้ายคำว่า "อวัยวะเสือโคร่ง"	จำนวน 6 แผ่น

ในแต่ละกลุ่มเขียนชนิดปัจจัยครบแล้วให้นำป้ายคำปัจจัยนั้นมารวมกันทุกปัจจัย นำป้ายคำไปวางบนพื้นที่ว่างแบบสุ่มไม่ต้องเรียงลำดับ หรือเรียงประเภทปัจจัย หายกระดาษเพื่อให้เห็นคำที่เขียนไว้

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

หลังจากนั้นให้สมาชิกทุกคนมารวมตัวกันใหม่ แล้วแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม

โดยสมาชิกในแต่ละกลุ่มอาจมีจำนวนไม่เท่ากัน ให้กลุ่มที่ 1 - 4 เป็นประชากรของคนเอเชีย ยกตัวอย่างจำนวนสมาชิกในห้องมีทั้งหมด 24 คน ให้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประชากรคนเอเชียในปี 2473

สมาชิกกลุ่มที่ 1 เป็นประชากรคนเอเชีย 5 คน เพื่อเล่นเกมสไลด์ในรอบที่ 1

กลุ่มที่ 2 ประชากรคนเอเชียในปี 2503

สมาชิกกลุ่มที่ 2 เป็นประชากรคนเอเชีย 10 คน เพื่อเล่นเกมสไลด์ในรอบที่ 2

กลุ่มที่ 3 ประชากรคนเอเชียในปี 2533

สมาชิกกลุ่มที่ 3 เป็นประชากรคนเอเชีย 15 คน เพื่อเล่นเกมสไลด์ในรอบที่ 3

กลุ่มที่ 4 ประชากรคนเอเชียในปี 2563

สมาชิกกลุ่มที่ 4 เป็นประชากรคนเอเชีย 19 คน เพื่อเล่นเกมสไลด์ในรอบที่ 4

กลุ่มที่ 5 ให้แสดงเป็น

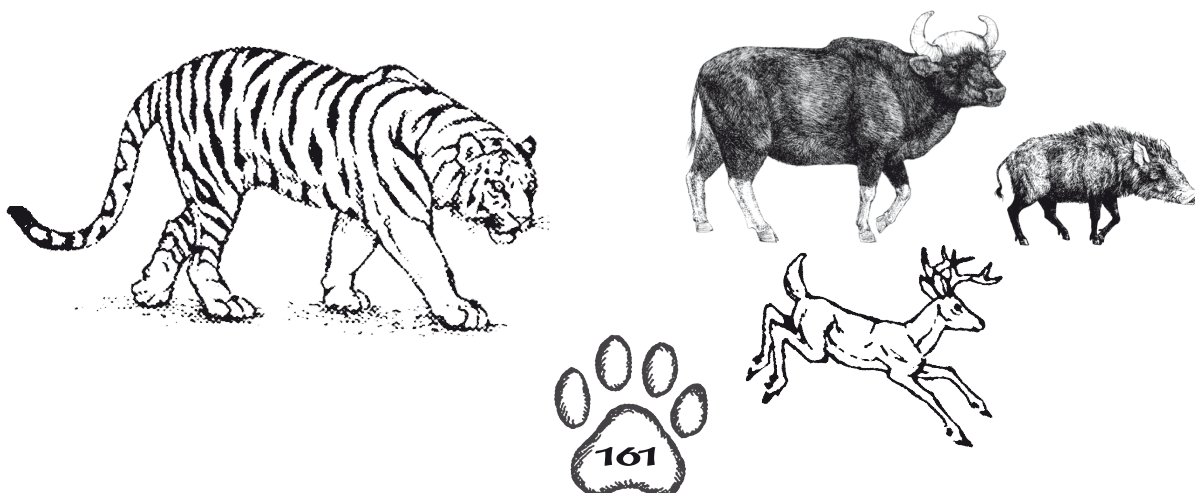
เสือโคร่ง 2 ตัว

กระทิง 1 ตัว

กวางป่า 1 ตัว

หมูป่า 1 ตัว

โดยในกรณีการศึกษานี้ให้ประชากรของเสือโคร่ง กระทิง กวางป่าและหมูป่า คงที่ในขณะที่ประชากรมนุษย์เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อศึกษาถึงข้อจำกัดของปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า เช่น เสือโคร่ง กระทิง กวางป่าและหมูป่า จากประชากรมนุษย์ที่เพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ

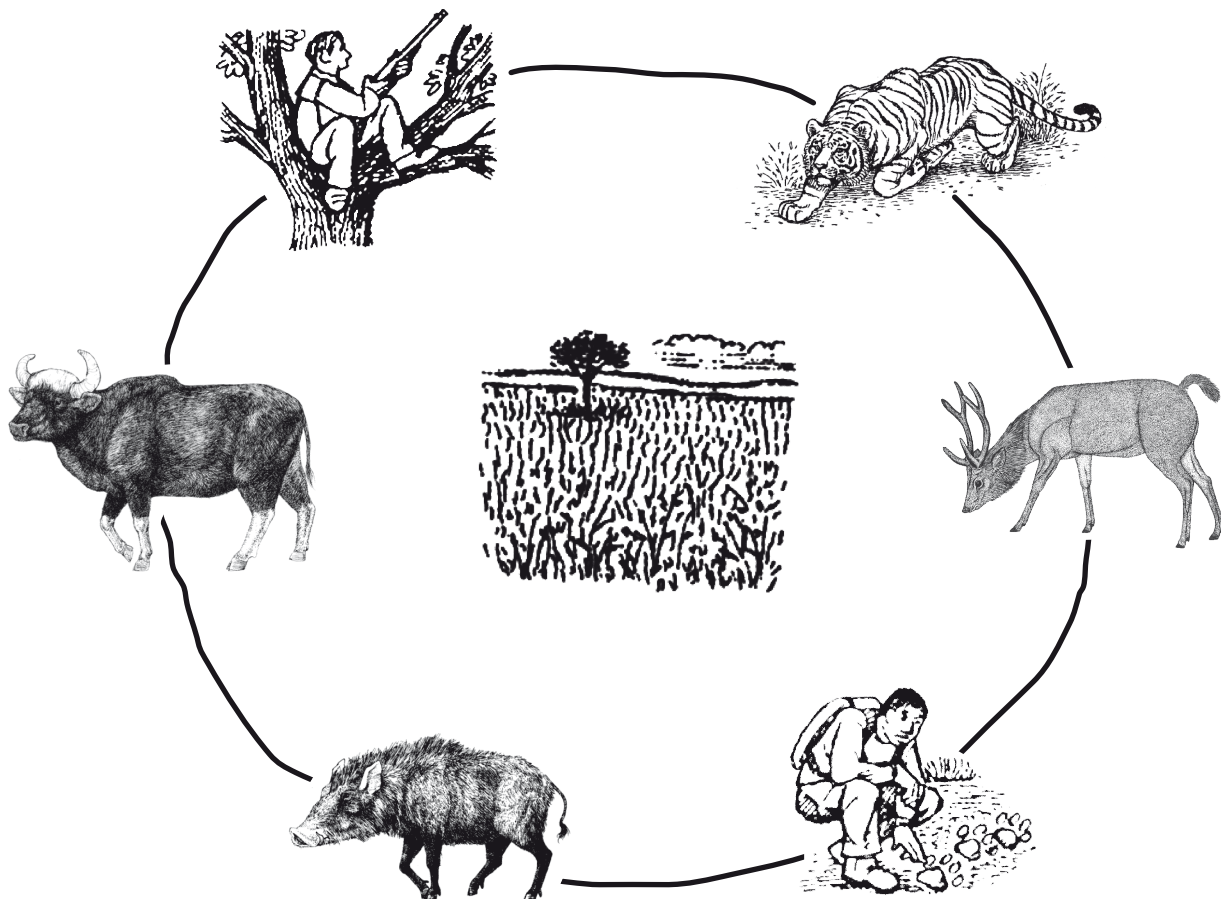

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตารางแสดงสถานการณ์ภาพของสัตว์ป่า

ชนิดสัตว์	ถูกคุกคาม	ใกล้สูญพันธุ์	สูญพันธุ์
เสือโคร่ง 1			
เสือโคร่ง 2			
กระต่าย			
กวาง			
หมูป่า			

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

รอบที่ 1

เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี 2473 ให้ประชากรคนเอเชียกลุ่มที่ 1 ที่มีจำนวน 5 คน เข้าไปหยิบทรัพยากรประเภทต่างๆ คนละ 1 แผ่นป้าย ไม่ต้องหยิบครบปัจจัยทั้ง 3 ประเภท โดยจะหยิบได้ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งก็แล้วแต่จะหาได้ เมื่อหยิบแล้วเก็บไว้กับตัว การที่คน ไม่ต้องหยิบทั้ง 3 ปัจจัย เนื่องจากคนสามารถดำรงอยู่ได้โดยสามารถปรับตัวที่จะเลือกใช้ ทรัพยากรได้ทั้งในป่าธรรมชาติ และพื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าธรรมชาติ ดังนั้นคนไม่จำเป็นต้องไป นำทรัพยากรจากป่าธรรมชาติมาทั้ง 3 ประเภทมาใช้ เมื่อประชากรเอเชีย 5 คน หยิบครบ 5 แผ่นป้าย และออกมาจากแหล่งปัจจัย ต่อไปให้เสือโคร่ง 2 ตัว กระตัง กวางป่า และ หมูป่า เข้าไปหยิบพร้อมกัน โดยสัตว์ป่าทั้งหมดต้องหาทรัพยากรให้ครบทั้ง 3 ประเภท เนื่องจากสัตว์ป่าไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้หากขาดปัจจัยใด ปัจจัยหนึ่ง และไม่ต้องหยิบ ส่วนประกอบร่างกายเสือโคร่ง เมื่อหาครบแล้วให้หยิบไว้ที่ตัว

รอบที่ 1 หากประชากรคนเอเชีย เสือโคร่ง กระตัง กวางป่า และหมูป่า สามารถ หาทรัพยากรได้ครบ แสดงว่าทั้งประชากรคนเอเชีย เสือโคร่ง กระตัง กวางป่า และหมูป่า ไม่มีการแก่งแย่งทรัพยากร โดยสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้โดยไม่มีการคุกคามซึ่งกัน และกัน

แต่ถ้าหากเสือโคร่ง หรือกระตัง หรือกวางป่า หรือหมูป่า สัตว์ตัวใดตัวหนึ่ง หยิบทรัพยากรได้ไม่ครบ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยใดก็ตาม โดยอาจจะไม่สามารถหาได้ครบทั้ง 3 ประเภท ไม่ว่าจะเป็นขาดเพียงปัจจัยเดียวหรือทั้งหมด ให้กากบาทลงในช่องว่างในตาราง ของสัตว์ป่าชนิดนั้นๆ ว่าอยู่ในสถานภาพถูกคุกคาม

รอบที่ 2

เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี 2503 ประชากรคนเอเชียเพิ่มมากขึ้นเป็นหลายล้าน โดยให้กลุ่มที่ 2 เป็นประชากรคนเอเชีย 10 คน มีประชากรของมนุษย์เพิ่มขึ้นจากรอบที่ 1 ให้สมาชิกทั้งหมดนำแผ่นป้ายที่หยิบไว้กลับไปวางบนพื้น ทำขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 1 ใน รอบที่ 2 นี้ ให้ประชากรกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 รวมกันเป็น 10 คน เข้าไปหยิบปัจจัยแต่ ละประเภท เมื่อประชากรเอเชีย 10 คน หยิบครบคนละ 1 แผ่นป้าย ต่อไปให้เสือโคร่ง 2 ตัว กระตัง กวางป่า และหมูป่า เข้าไปหยิบพร้อมกัน โดยเสือโคร่ง กระตัง กวางป่า หมูป่า ต้องเลือกหยิบทรัพยากรให้ครบทั้ง 3 ประเภท โดยไม่ต้องหยิบส่วนประกอบ ร่างกายเสือโคร่ง เมื่อหาครบแล้วให้หยิบไว้ที่ตัว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

รอบที่ 2 ถ้าประชากรเอเชียหยิบทรัพยากรได้ครบ เลือโคร่ง กระตัง กวางป่า และหมูป่า หยิบทรัพยากรได้ครบ แสดงว่า ทั้งประชากรคนเอเชีย เลือโคร่ง กระตัง กวางป่า และหมูป่า ไม่มีการแก่งแย่งทรัพยากร โดยสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ โดยไม่มีการคุกคามซึ่งกันและกัน

แต่ถ้าหากเลือโคร่ง หรือกระตัง หรือกวางป่า หรือหมูป่า สัตว์ตัวใดตัวหนึ่งหยิบ ทรัพยากรได้ไม่ครบ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยใดก็ตาม โดยอาจจะไม่สามารถหาได้ครบทั้ง 3 ประเภท ไม่ว่าจะขาดเพียงปัจจัยเดียว หรือทั้งหมด ให้กากบาทลงในช่องว่างในตารางของ สัตว์ป่าชนิดนั้น ๆ ว่าอยู่ในสถานภาพถูกคุกคาม กรณีสัตว์ป่าชนิดนั้น ๆ มีเครื่องหมายกากบาทในสถานภาพถูกคุกคามไปแล้วก็ให้กากบาทลงในช่องถัดไปเป็นสถานภาพใกล้สูญพันธุ์

สลับที่ 3

เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี 2533 ประชากรคนเอเชียเพิ่มมากขึ้นเป็นหลายล้าน โดยเพิ่มประชากรคนเอเชียเป็น 15 คน (กลุ่มที่ 1 - 3) ให้ทำขั้นตอนเดียวกันกับรอบที่ 2 เพียงแต่รอบนี้ให้สมาชิกจำนวน 15 คน เข้าไปหยิบปัจจัยแต่ละประเภท เมื่อประชากรคน เอเชีย 15 คน หยิบครบคนละ 1 แผ่นป้าย ต่อไปให้เลือโคร่ง 2 ตัว กระตัง กวางป่า และหมูป่า เข้าไปหยิบพร้อมกัน โดยเลือโคร่ง กระตัง กวางป่า และหมูป่าต้องหยิบ ทรัพยากรให้ครบทั้ง 3 ประเภท ไม่ต้องหยิบส่วนประกอบร่างกายเลือโคร่ง เมื่อหาครบ แล้วให้หยิบไว้ที่ตัว

รอบที่ 3 ถ้าประชากรเอเชียหยิบทรัพยากรได้ครบ เลือโคร่ง กระตัง กวางป่า และหมูป่า หยิบทรัพยากรได้ครบ แสดงว่า ทั้งประชากรคนเอเชีย เลือโคร่ง กระตัง กวางป่า และหมูป่า ไม่มีการแก่งแย่งทรัพยากร โดยสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ โดยไม่มีการคุกคามซึ่งกันและกัน

แต่ถ้าหากเลือโคร่ง หรือกระตัง หรือกวางป่า หรือหมูป่า สัตว์ตัวใดตัวหนึ่งหยิบ ทรัพยากรได้ไม่ครบ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยใดก็ตาม โดยอาจจะไม่สามารถหาได้ครบทั้ง 3 ประเภท โดยขาดเพียงปัจจัยเดียว หรือทั้งหมด กรณีสัตว์ป่าชนิดนั้น ๆ มีเครื่องหมาย กากบาทในสถานภาพถูกคุกคามแล้วให้กากบาทลงในช่องถัดไป เป็นสถานภาพใกล้ สูญพันธุ์ หรือสถานภาพใกล้สูญพันธุ์เป็นสถานภาพสูญพันธุ์ เมื่ออยู่ในสถานภาพสูญพันธุ์ ให้ถูกตัดออกจากกิจกรรม

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY TEACHERS FOR TIGERS

สบทที่ 4

เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี 2563 ประชากรคนเอเชียเพิ่มมากขึ้นเป็นหลายล้าน โดยให้กลุ่มที่ 4 เป็นประชากรคนเอเชีย 19 คน มีประชากรของมนุษย์เพิ่มขึ้นจากรอบที่ 3 ให้ทำขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 เพียงแต่รอบนี้ให้สมาชิกจำนวน 19 คน เข้าไปหยิบบ้างจี้แต่ละประเภท คนละ 1 แผ่นป้าย ต่อไปให้เสือโคร่ง 2 ตัว กระต๊อง กวางป่า และหมูป่า เข้าไปหยิบบ้างจี้ร่วมกัน โดยเสือโคร่ง กระต๊อง กวางป่า และหมูป่า ต้องหยิบบ้างจี้การให้ครบทั้ง 3 ประเภท ไม่ต้องหยิบบ้างจี้ประกอบร่างกายเสือโคร่ง เมื่อหาครบแล้วให้หยิบบ้างจี้ตัว

รอบที่ 4 ถ้าประชากรเอเชียหยิบบ้างจี้การให้ครบ เสือโคร่ง กระต๊อง กวางป่า และหมูป่า หยิบบ้างจี้การให้ครบ แสดงว่า ทั้งประชากรคนเอเชีย เสือโคร่ง กระต๊อง กวางป่า และหมูป่า ไม่มีการแก่งแย่งทรัพยากร โดยสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ โดยไม่มีการคุกคามซึ่งกันและกัน

แต่ถ้าหากเสือโคร่ง หรือกระต๊อง หรือกวางป่า หรือหมูป่า สัตว์ตัวใดตัวหนึ่ง หยิบบ้างจี้การให้ไม่ครบ ไม่ว่าจะเป็นบ้างจี้ใดก็ตาม โดยไม่สามารถหาได้ครบทั้ง 3 ประเภท โดยหากขาดเพียงบ้างจี้เดียว หรือทั้งหมด ดังนั้นในรอบที่ 3 นี้ กรณีสัตว์ป่าชนิดนั้น ๆ มีเครื่องหมายกากบาทในสถานภาพถูกคุกคามแล้วให้กากบาทลงในช่องถัดไปเป็นสถานภาพ ใกล้สูญพันธุ์ หรือสถานภาพใกล้สูญพันธุ์เป็นสถานภาพสูญพันธุ์ เมื่ออยู่ในสถานภาพ สูญพันธุ์ให้ถูกตัดออกจากกิจกรรม

เมื่อเล่นเกมสัจจนครบ 4 รอบข้างต้น ให้มาดูว่าแต่ละรอบของการทำกิจกรรมนั้น สัตว์ป่าทั้ง 4 ชนิด มีสถานภาพเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่เมื่อประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้น และ จำนวนของประชากรของมนุษย์ที่เพิ่มมากขึ้นมีผลต่อสัตว์ป่าหรือไม่ มนุษย์มีการแก่งแย่ง บ้างจี้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสัตว์หรือไม่ ถ้าหากมนุษย์มีการแก่งแย่งแล้วมนุษย์ แก่งแย่งบ้างจี้ใดบ้าง และแก่งแย่งอย่างไร มนุษย์มีการแก่งแย่งทางตรงหรือแก่งแย่ง ทางอ้อมอย่างไร ยกตัวอย่างการแก่งแย่งทางตรง อย่างเช่น การล่าเอาชิ้นส่วนประกอบ ร่างกายของเสือโคร่ง การแก่งแย่งทางอ้อม เช่น มนุษย์ไปล่าสัตว์ที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง การทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของเสือโคร่ง หรือทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นเหยื่อของ เสือโคร่ง เป็นต้น ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำเสนอถึงผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ ที่เกิดขึ้นดังกล่าว

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ส่วนประกอบร่างกายของเสือโคร่ง

จากการทำกิจกรรมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างคน เสือโคร่งและสัตว์ชนิดอื่นๆ ชี้ให้เห็นว่า การล่าและการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นสาเหตุสำคัญต่อการลดลงของประชากรเสือโคร่งในเอเชีย ในปัจจุบันแม้ว่าการป้องกันถิ่นที่อยู่อาศัยของเสือโคร่งหลายแห่งเพิ่มมากขึ้น แต่ปัญหาการล่าเสือโคร่งอย่างผิดกฎหมายยังคงคุกคามจำนวนประชากรเสือโคร่งในปัจจุบัน ชิ้นส่วนอวัยวะของเสือโคร่งที่ถูกล่าซึ่งเชื่อว่าเป็นยาบำรุงสมรรถนะของร่างกาย ยังเป็นที่ต้องการอย่างกว้างขวางในบางประเทศ เช่น จีน เวียดนาม และการล่าสัตว์ที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง ก็ยังเป็นอีกสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการอนุรักษ์ประชากรเสือโคร่งในปัจจุบัน

สิ่งที่น่าสนใจเกิด 3 ประเด็นสำคัญ ที่ควรตระหนักของผลจากความต้องการในการใช้ชิ้นส่วนอวัยวะต่างๆ ของเสือโคร่ง

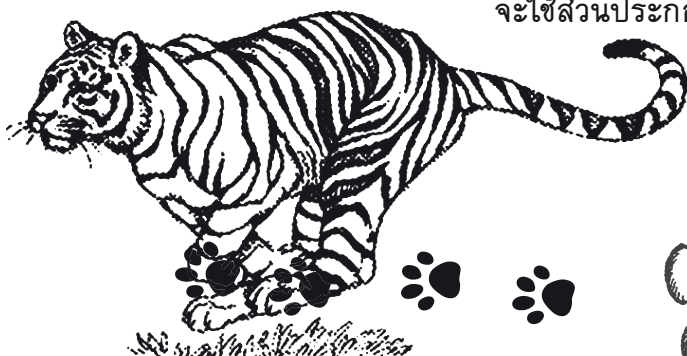
1. การล่าเสือโคร่งเป็นการตอบสนองความเชื่อเรื่องของการบริโภคอวัยวะส่วนต่างๆ ของเสือโคร่ง ซึ่งเป็นปัจจัยคุกคามที่สำคัญต่อการอยู่รอดของเสือโคร่ง
2. อวัยวะของเสือโคร่งที่ถูกล่าและนำมาใช้ประโยชน์ทุกชิ้นส่วนจะเห็นได้ว่า คนสามารถนำมาทำเป็นยาได้ทั้งแผนโบราณ และแผนปัจจุบัน โดยไม่มีอันตรายทำให้เสือโคร่งถูกล่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
3. การล่าและขายอวัยวะเสือโคร่งเป็นสิ่งผิดกฎหมายระดับโลก ในหลายๆ พื้นที่ มีการทำสัญญาาร่วมกัน และทำข้อตกลงเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดนี้ ซึ่งก่อนโปรแกรมการศึกษาเสือโคร่ง ถ้าผู้ทำกิจกรรมมีการคิดถึงกฎหมายเพื่อจะนำมาใช้ลงโทษผู้กระทำผิดก็จะทำให้มองเห็นถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขในบทนี้

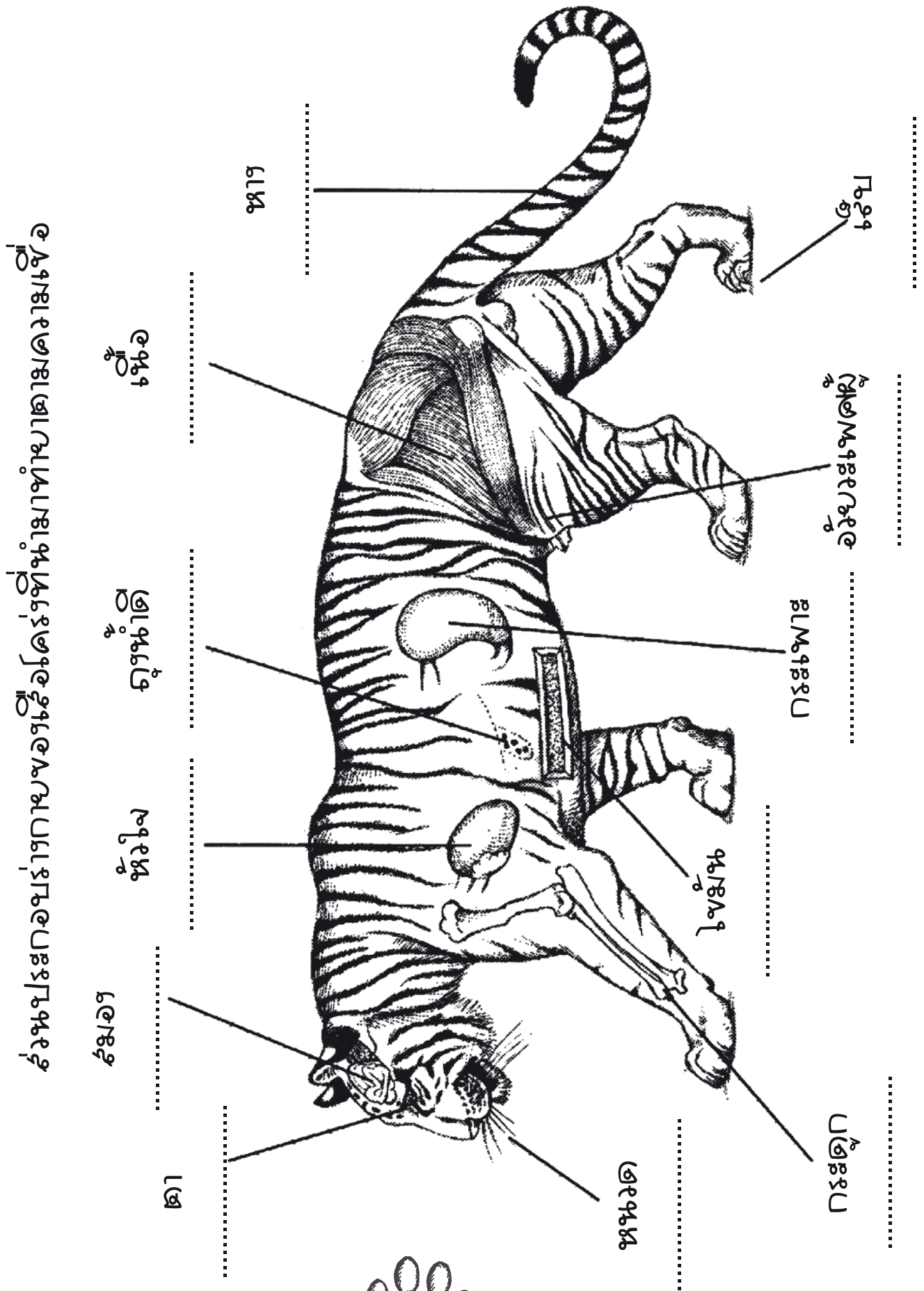
ส่วนประกอบร่างกายของเสือโคร่งที่นำมาทำยา

ให้หาลักษณะเด่นของเสือโคร่งมา 5 ลักษณะ หลังจากได้รู้จักเสือโคร่งแล้ว โดยนำแนวคิดในตำนานหรือศิลปะในแต่ละกลุ่มที่ได้ทำไปแล้ว ยกตัวอย่าง เช่น เสือโคร่งมีพละกำลัง สวยงาม เทห์ เจ้าเล่ห์ เป็นปีศาจ กล้าหาญ และเกียจคร้าน เป็นต้น โดยให้คิดได้อย่างอิสระ นำความคิดเหล่านั้นมาพูดคุยถกเถียงกัน เพื่อมาดูกันว่าเราสามารถ

จะใช้ส่วนประกอบของร่างกายเสือโคร่งส่วนใดไปใช้ประโยชน์

ในการทำยาได้ และทำยาเพื่อประโยชน์ต่อร่างกายอะไรบ้าง และความเชื่อเหล่านี้เชื่อถือจริงหรือไม่

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

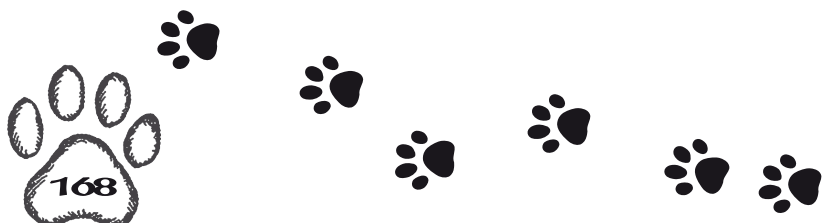
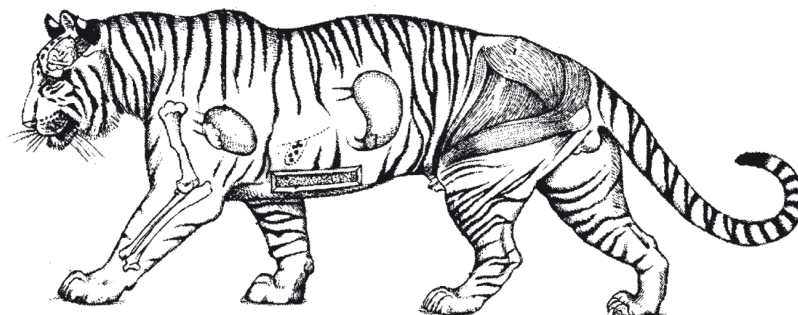
ส่วนประกอบร่างกายของเสือโคร่งที่นำมาทำยาตามความเชื่อของคน

ส่วนประกอบร่างกาย

ผลต่อร่างกาย

กระดูก.....	เพื่อเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ
อวัยวะเพศ.....	ส่งผลดีต่อมือและเท้า
หัวใจ.....	รักษาการเป็นต้อและไข้มาลาเรีย
ถุงน้ำดี.....	รักษาโรคผิวหนัง
หนังวัด.....	ลดอาการปวดฟัน
ตา.....	เพิ่มความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง และเสน่ห์
สมอง.....	ลดอาการปวดท้อง
หาง.....	ลดไข้มาลาเรีย
เขี้ยว.....	ลดปัญหาสิว
กระดูกเขี้ยว.....	ลดอาการปวดฟัน
เขี้ยว.....	ช่วยระงับประสาท
ไขกระดูก.....	ลดปัญหาโรคเรื้อน

แจกรายการชิ้นส่วนประกอบของร่างกายเสือโคร่งที่นำมาทำยา ให้กับสมาชิกแต่ละกลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มนำข้อมูลมาพูดคุยเพื่อพิจารณาถึงสรรพคุณของชิ้นส่วนที่นำมาทำยา ว่ามีคุณประโยชน์หรือไม่ และเหมาะสมน่าเชื่อถือหรือไม่

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

หากมีการใช้ยาที่ผลิตจากอวัยวะของเสือโคร่งแล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้

มีการใช้ยานิดนั้นๆ บ่อยหรือไม่

☐ ทุกวัน

☐ สองครั้งต่อสัปดาห์

☐ หนึ่งครั้งต่อสัปดาห์

☐ หนึ่งครั้งต่อเดือน

รู้สึกละอายใจหรือไม่ถ้าไม่มียาที่ผลิตจากอวัยวะของเสือโคร่ง เราจะสามารถหาสิ่งอื่นมาทดแทนได้หรือไม่.....

.....

.....

.....

เคยใช้ชิ้นส่วนประกอบร่างกายของสัตว์อื่นบ้างหรือไม่ ถ้าเคยใช้แล้วเป็นสัตว์ชนิดใด

.....

.....

.....

ถ้าเคยใช้ยาที่ผลิตจากส่วนประกอบร่างกายเสือโคร่งแล้ว เคยใช้ยานิดใดและยานิดนั้นทำจากส่วนใดของร่างกายเสือโคร่ง ให้อธิบาย แต่ถ้าไม่เคยใช้ เคยเห็นยาที่ผลิตจากส่วนประกอบร่างกายของเสือโคร่งบ้างไหม เคยเห็นที่ใด และเมื่อใด

.....

.....

.....

คิดว่าบุคคลประเภทใดที่จะมีโอกาสใช้ยาที่ผลิตจากอวัยวะของเสือโคร่งมากที่สุด ระหว่างคนรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

คนที่ใช้ยาที่มีส่วนผสมจากอวัยวะของเสือโคร่งจะเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้เสือโคร่ง
มีโอกาสสูญพันธุ์หรือไม่ ถ้าหากคิดว่าไม่มีส่วนเป็นแรงผลักดัน ให้อธิบายเหตุผล และ
คิดว่าคนเหล่านั้นจะมีการใช้ยาเป็นไปในทิศทางอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

คุณคิดว่าจะมีหนทางใดที่ดีที่สุดที่จะโน้มน้าวให้บุคคลเหล่านั้นใช้ยาที่ไม่ได้ผลิตจากอวัยวะ
ของเสือโคร่ง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

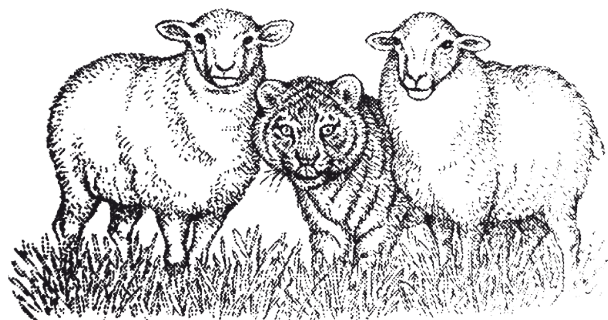
.....

.....

.....

.....

.....

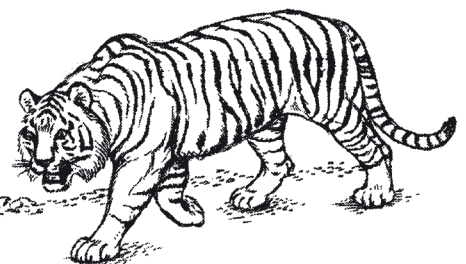

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

กระบวนการอนุรักษ์เสือโคร่ง

1. นำวิธีการศึกษาไปติดตามขนาดประชากรของเสือโคร่งและเหยื่อ
 - ศึกษาว่าเสือโคร่งมีถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างไร
 - ประเมินความสำเร็จของการอนุรักษ์เสือโคร่งในปัจจุบัน
2. สร้างกฎหมายใหม่และนโยบายขึ้นเพื่อป้องกันเสือโคร่ง
 - สร้างเครือข่ายเพื่อทำงานในการป้องกันเสือโคร่ง มีส่วนช่วยเหลือในการสอดส่องดูแล และการจับกุมผู้ล่าสัตว์
 - เพิ่มบทลงโทษกับผู้ทำผิดกฎหมาย
 - เพิ่มปริมาณคน และผลตอบแทนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและป้องกันพื้นที่อนุรักษ์
3. ลดการทำลายพื้นที่ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าโดยมนุษย์
 - อพยพคนที่อยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์ โดยมีมาตรการชดเชย ดูแลให้กับคนเหล่านั้นหลังการอพยพ
 - เพิ่มพื้นที่ทำกินให้กับคนเหล่านั้นบริเวณรอบนอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ โดยปราศจากผลกระทบต่อพื้นที่ภายในซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของเสือโคร่ง
 - หยุดการสร้างถนนและเขื่อนในถิ่นที่อยู่อาศัยเสือโคร่ง
 - ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าในถิ่นที่อยู่อาศัยเสือโคร่ง
4. สร้างกฎหมายและนโยบายเพื่อลดและควบคุมการค้าเสือโคร่งเพื่อนำชิ้นส่วนของอวัยวะต่างๆ มาใช้ประโยชน์
 - ยกเลิกและห้ามค้าสัตว์ป่า โดยเฉพาะการค้าชิ้นส่วนอวัยวะของเสือโคร่งและผลผลิตจากเสือโคร่ง
 - เพิ่มบทลงโทษแก่ผู้กระทำผิด โดยเพิ่มประสิทธิภาพในการลงโทษโดยเฉพาะโทษเกี่ยวกับการค้าเสือโคร่ง
5. สร้างองค์กรเสริมเพื่อบังคับให้ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสือโคร่ง
 - สร้างหน่วยงานพิเศษทางกฎหมาย เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและป้องกัน
 - สนับสนุนองค์กรทางด้านการเมืองระดับสูงให้ใช้กฎหมายในการบังคับลงโทษผู้กระทำผิด

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

6. ฝึกอบรมประชาชนและสร้างศักยภาพเพื่อการจัดการและการอนุรักษ์ในระยะยาว
 - ฝึกอบรมอาสาสมัครและนักวิจัยเพื่อติดตามประชากรเสือโคร่งและเหยื่อ
 - ฝึกเทคนิคการสำรวจตลาดเพื่อดูการค้าเสือโคร่งให้กับผู้ค้าขาย
7. ใช้การศึกษาและการสร้างจิตสำนึกเข้ามาช่วย
 - สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องเสือโคร่งให้กับประชาชน การร่วมกันในการอนุรักษ์เสือโคร่ง ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจต่อความจำเป็นในการอนุรักษ์เสือโคร่ง
 - สร้างจิตสำนึกให้กับผู้ค้าเพื่อให้หยุดการค้าขายเสือโคร่ง และผลิตภัณฑ์เสือโคร่ง
 - สร้างสื่อการสอนและอุปกรณ์การศึกษาในโรงเรียน
 - สร้างสัญลักษณ์เกี่ยวกับกฎหมายสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น รายการกฎหมายโดยผ่านสื่อทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ และทางทีวี
 - สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนให้รู้ถึงผลประโยชน์ของการอนุรักษ์เสือโคร่ง และเสือโคร่งมีบทบาทสำคัญต่อระบบนิเวศอย่างไร
 - สร้างความรู้ความเข้าใจ ลดค่านิยมเกี่ยวกับยาที่ได้จากผลิตภัณฑ์จากเสือโคร่ง
 - ให้ส่วนสัตว์สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน โดยให้ประชาชนมีจิตสำนึกและเข้าใจเกี่ยวกับสถานภาพและความจำเป็นในการอนุรักษ์เสือโคร่ง

เราสามารถอนุรักษ์เสือโคร่งได้อย่างไร?

ให้ผู้ร่วมทำกิจกรรม 4 กลุ่ม จากกลุ่มกิจกรรมการใช้ทรัพยากร ตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากการที่ได้เรียนรู้เรื่องราวของเสือโคร่ง และรู้ถึงปัญหาของเสือโคร่งแล้ว เราสามารถอนุรักษ์เสือโคร่งได้อย่างไรบ้าง และควรมีมาตรการในการดูแลรักษาพื้นที่อาศัยที่เสือโคร่งอยู่อาศัยได้อย่างไร?
2. จัดทำรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องการทำเพื่ออนุรักษ์เสือโคร่ง ตัวอย่างเช่น โปสเตอร์ การวาดภาพ เพลง เรื่องราวนิยาย หนังสือ หรือการทำสื่อนำเสนออื่นๆ
3. ดำเนินการจัดทำสื่ออื่นๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงความเป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้ต่อกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม โหวตกิจกรรมหรือสื่อว่ากิจกรรมใดมีความเป็นไปได้มากที่สุด

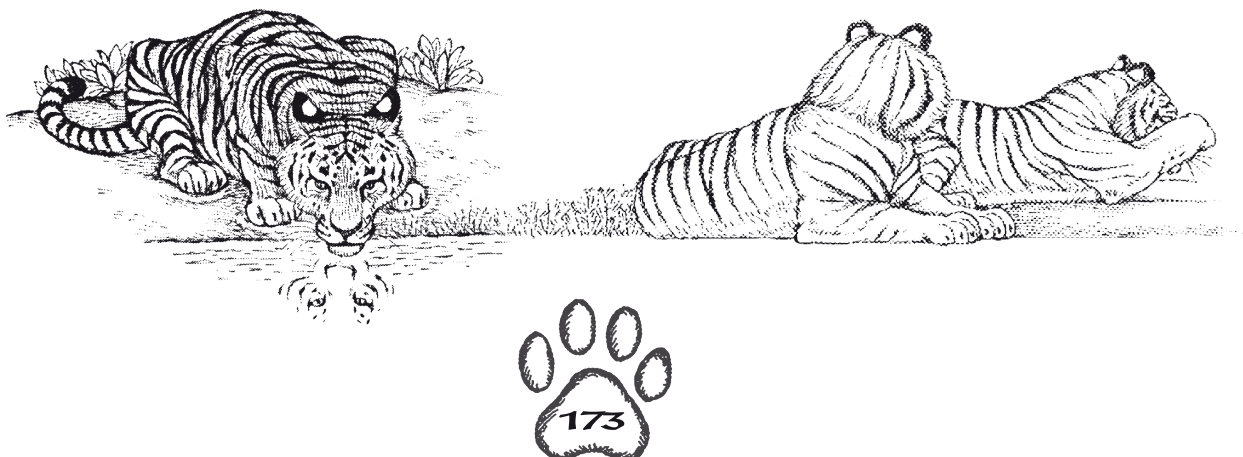

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

สิ่งที่เราทำได้เพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

- เรียนรู้ด้วยตัวเราถึงผลดีของการอนุรักษ์ บทบาทที่สำคัญของเสือโคร่งในระบบนิเวศ นำความรู้ไปร่วมมือกันเพื่ออนุรักษ์กับเพื่อนๆ ครอบครัวและคนรอบตัวเรา ให้รู้ถึงความสำคัญของเสือโคร่งผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศนี้
- สร้างกลุ่มอนุรักษ์เสือโคร่งภายในโรงเรียนหรือชุมชน เพื่อแสดงให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์เสือโคร่ง
- สร้างสื่อต่างๆ เช่น เพลง โปสเตอร์ หรืออื่นๆ เพื่อแสดงถึงการอนุรักษ์เสือโคร่ง
- สร้างเครือข่าย เพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่งภายในโรงเรียนหรือชุมชน หรือในพื้นที่อนุรักษ์ หรือในสวนสัตว์ และเผยแพร่ความรู้ ความสำคัญ และผลดีของการอนุรักษ์เสือโคร่ง
- ร่วมมือกันระหว่างนักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ นักการจัดการต่างๆ หรือบุคคลที่เห็นความสำคัญของเสือโคร่ง พุดคุยและปรึกษาหารือถึงกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง
- ไม่ซื้อผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ผลิตจากเสือโคร่ง
- สื่อกับคนทั่วไปเห็นว่ามีสิ่งอื่นๆ อีกมากมาย ที่สามารถนำมาใช้ทดแทนผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเสือโคร่ง หรือเหยื่อของเสือโคร่ง
- ไม่ล่าเสือโคร่ง และสัตว์ป่าที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง
- หากต้องการใช้ทรัพยากรซึ่งเป็นผลผลิตจากป่า เราควรเลือกใช้ทรัพยากรเหล่านั้นจากต้นไม้มิโดยไม่กระทบกระเทือนต่อการคงอยู่ของหมู่ไม้
- ไม่นำสัตว์ป่ามาเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยง

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

សេចក្តីណែនាំ

1. ក្រុមគ្រូបង្រៀន
2. ក្រុមសិស្ស
3. គ្រូបង្រៀនសិស្ស
4. សិស្សក្រុមបង្រៀន
5. ក្រុមគ្រូ
6. ក្រុមសិស្សបង្រៀន
7. គ្រូបង្រៀនសិស្ស គ្រូបង្រៀនសិស្ស
8. ក្រុមគ្រូបង្រៀន
9. ក្រុមសិស្ស
10. ក្រុមសិស្ស
11. ក្រុមសិស្ស
12. ក្រុមសិស្ស
13. គ្រូបង្រៀនសិស្ស

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

ตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY
TEACHERS FOR TIGERS

